

BIBLIOTECA

76 COMPLUTENSE. 2

E. 65 C. 6 N. 1

¶ Cōpl. 230.
adde q̄ opi.
230. videtur
sequi Oldra.
cōsil. cxxxij.

dū i rubrica dī scriptus zc. z illud ē t3 Bal. in
spe. in. d. ti. in pe. col. Sed ad ista p3 rñsio ex e
demus q̄ h̄rdi instituto i testō nūcupatio de
facta nulla scriptura cōpetit h̄ remediū vt hic
cōiter approbata. Tñ substinēdo cōmunē op
lex exorbitās loquēs in expressa volūtate defu
extenderet ad habentē tacitā volūtate defun
est eque potēs: vt. l. precib⁹. s̄. de ipube. l. si. C
z substi. iuncto. c. si pater. de testa. in. vi. z. l. p
§. sed nec ipuberis. ff. de inoffi. testa. Et posu
ra eēt opi. d. glo. in. l. i. j. de his quib⁹ ap. tal
vī cōcordare alia glo. iuncto tex. ult. remanci
q̄ admit. que ē magis cōiter approbata. lz de
ritate dubitet Jo. de imo. i. l. ventre. in pñ. vl
ff. de acq. here. z ibi conat̄ eā reprobare. tñ al
esse rō in casu dicte. l. i. de his q̄ ante ap. tab. c
quē debebat fieri trāsmisso h̄rditatis delate
stato remāssz exclusus ab h̄rditate si n̄ fiere
de cā testati ad cām itestati. nā saltē coh̄des
dentis ab intestato h̄rditate nō adita habuūt
ius accrescendi partē illius q̄ decessit h̄rditate
ta z exclusissent posteros illi⁹ dcedētis pre suc
ta: q̄ ius accrescendi excludit venientes p suc
edictū: vt. j. d̄ legi. h̄rdi. l. meminim⁹. post me
vt si q̄ ex scdo gradu zc. z ibi ponderat Bal.
ca h̄m quartaz lec. glo. s̄. qm̄ nō pet. pt. ibi in
viii. colū. iuncta. l. si ex pluribus. ff. de suis z
quā rōnē defendit dicta glo. ab his q̄ s̄ eam
Jo. de imo. in. d. l. ventre. Sz in pposito iūto

et corā alijs honestis psonis fieri pōt. ita loq
s. ti. i. s. qd bene declarat bar. in. l. i. s. si quis
. quēad. testa. ap. Accedat qz i possessorio nō
adeo plena pbatio sicut in petitorio: vt dixi
ide pbabilius videt illud qd dicit Jac. bu. z
In eadē ibi: in scriptis redactū. s. manu publi
ar. h. **C** In ea. in si. cū glo. trāsit Ja. bu. bar.
cin. iij. qōne Ang. z Saly. h z Ja. bu. in. l. si.
eicō. z ibi bal. in. v. col. Cōfirmo qz si scriptu
ra testamēti in scriptis solenniter p̄diti q̄ de se
plenā fidem sufficit qñ nō est vitiosa vt h z di
ci. huius glo. multo magis hec scriptura pu
s testamēti nūcupatiui q̄ plenā fidē fac̄ cū sit
in attestatiōibus omniū testiū q̄ adhibiti fue
estō nūcupatiuo: vt. l. ij. cū ibi not. de testa. z
paberet ēt locū remediū huius. l. qñ de testō
iuo cōstaret per cōfessionē partis. qz cōfessio
et instrumēto. l. cū te. s. de trāsac. l. si. j. de fi
s est no. Et dicit Ang. hanc glo. nō esse alibi
pbari vnū qd reputat singulare z mirabile:
si ex forma statuti instrumēta p̄fessionata vel
a p̄ceptū guarentigie habeāt executionē pa
ngat qz de debito nō est factū instrū. sed cre
t pcurare per testes debitū z qz ēt notari⁹ fe
lori tempore d̄ctus p̄ceptum guarentigie: vel
tes pbare qz cōtra iudicē debito: p̄fessus est
a pbatio z redigat̄ in scriptura talis scriptu
bit postea executionē paratā. p hoc alle. no.
i. c. si. de fi. instru. Sz adde no. p bar. i repe. l.

0000

1475

1227

I. 169

Coronica Philippi

Vide Barberis

~~95^a - 2. - 15~~

108^a - 15

I. 169

visu ibid

fecisti: ita deum cūcta in principio .i. filio fecisse
cēseat. pfecto aplūs ait. In xpō .i. filio cōdita
sūt uniuersa. Et Iohāes euanglā narrat: oīa p ipz
creata sūt. Vel in principio .i. ante oīa: ne forte
cū errore credam⁹ mediis atq; auctorib⁹ crea
turis spūalibus deū corporalia cōdidisse. Inteli
gamus ergo in principio tēpis res esse pductas nō
qd tēpis pncipiū mēsurā creatōis existat: sed qz
simul cū tēpe celū ac tēra cōcreata firmissime tene
am⁹ qnq; dē sac theologī asserere cōsueuerūt celū
empireū: mām corporalē: q nōie terre cōcipit
tēps: nāz āgelicā: in pma rerum creatōe coeua
atq; coetanea extitisse. Nec uera rōe pbari pot
ut deus cui⁹ pfecta sūt opa āgelos seu substātiās
sepatas seorsum ante alias creaturas cōdididerit.
Quauis cōtrariū nō sit erroneū reputādū pci
pue pp̄ gregorii nazāzeni señiaz: cui⁹ est tāta
ī doctrina xpīana auctoritas ut nullus unq; eius
dictis calumniā inferre p̄supserit: sicut nec atha
nāsi documētis uelut hierōim⁹ p̄fiteat. In pnci
pio de⁹ creauit celū tē terrā. Celum nō uisibile
firmamētū ut strab⁹ ait: sed empireū .i. igneū.
Quod pfecto solū Strābi: Bede: ac Basiliū auctē
firmat. hoc ferme celū mē concreatū asserit.
Et bonoz locus est: quod mox factū angelis est

Sibrenā de epte Collegio maior 35.B.

repletū: nec ī initio ut p̄dicti theologi Inq̄ūt: seō
die secūda conditū astruit̄. hoc celuz igneum
nō ab ardoze s̄z splēdoze nōiat̄. Sup corpora
q̄ mouent̄ hēt̄ s̄z īfluētiā: q̄uis ip̄m ī mobile sit.
Influit eōdez ī p̄mū celū. qd̄ mouet̄: nō aliqd̄
trāsiēs aduēiensq̄ p̄ motū s̄z fixū ac stabile: puta
cōtinēdi creādiq̄ uirtutē vel aliquiō huius ad
dignitatē p̄tinēs. Ceterū ut Petr⁹ lōbardus: et
Thomas aq̄nas aiūt. In celo empīreo āgeli sūt
cōditi: quod rōe in uestigari nō pot̄: q̄ndēdem
nec uisui patet: neq̄ motui subiacet: ergo solū
auctē tenet̄. In eo corpora glōsa deū corde et
ore laudabūt. Est enī lucidū ī mobile ī corrup
tibile āglōz locus et aīaz et hōiuz. Est āplius
īteligēdū ut cū doctoz opinione dicamus māz
quodām īformē post īde formatā extitisse. Ita
quoq̄ t̄pus informe fuit postmodū formatū ac
p̄diez noctēq̄ distinctū. Et terra erat inanī et
uacua .i. inuisibilis īcompositaq̄: nec aspectui
patere poterat: qm̄ eam ūdiq̄ aque tegebant.
Quod si forti⁹ rez ip̄am p̄scrutabim̄: toti sc̄te
atq̄ īdiuidue trinitati opus creatiōis ascribit̄
quod utiq̄ hoc modo māifestū est. In creatiōe
q̄dē p̄sona patris: per deū creātem: p̄sona filii
p̄ p̄ncipiū ī quo crearet sp̄s sc̄s q̄ superfertur

aquis . Rursūq; informatōe psona patris ī deo
dicēte : psona filii p pncipiū i quo crearet : psoa
sp̄s s̄ti incōplacētia que uidit bonū esse qđ factū
erat . Augustin⁹ ūo i eo q̄ de ciuitate dei libro
fert̄ idē sentire uidet̄ . Ait sane . In summo ex
ordio s̄ti libri geneseos trinitas cōmēdat̄ . Cum
eīm ita dicit̄ in pncipio fecit deus celū et terrā
atq; pater itelligat̄ fecisse ī filio : sicut attestatur
psalm⁹ ubi legitur : q̄ magnificata sunt opa tua
dñe oīa ī sapia fecisti : cōueniētissime paulopost
cōmemorat̄ etiā sp̄s s̄tus . Cum eīz dictū esset
qualē terrā pmit⁹ deus fecerit : uel q̄ molē māz
ut future cōstructōis mūdi celi et terre nomie
nūcupaūit subiiciēdo ꝛ ad dēdo . terra at̄ erat
iuisibilis et icōposita et tenebre erāt sup abissuz
mox ut trinitatis cōmēoratio cōpleret̄ . Et sp̄s
inq̄t dei superferebatur aqs . Et dei sp̄s ferri
super aquas narratur nō q̄dem corporalr̄ sed
sicut uolūtas artificis q̄ uult plasmare materie
superfertur . Rabimoyse dei sp̄uz aerē ūl uētū
itelligit . Secūdū quod ubiq; uētorum flatū deo
scriptura adtribuere cōsueuit : uerū ut theologi
s̄ti enucleāt p sp̄z dñi sp̄m s̄ctz itelligūt : q̄ aque
.i. materie īformi supferri t̄scribit̄ . Sz Basili⁹
sup ferebat̄ ait elemēto aque .i. fouebat uiuifica

batque naturā aque: adistar galline cubātis uitalē
spūz his q̄ fouētur. hēt p̄inde p̄cipue uitalē uir
tutē aqua: nā plurima ī ea aīalia generātur: ⁊
oīuz aīantiū seīa hūīda astruūt: p̄ aquā quoq̄
baptismi uita spūalis īpendit. Testis est Iohēs
ī euāgelio inq̄ens: nisi q̄s renat⁹ fuerit ex spū
et aqua. Et tenebre erāt sup̄ faciē abissi. Abissus
fane creaturaz vniuersitas appellatur: hoc idē
salomō de maria uirgine p̄phetizans edisserit.
Non dū erant abissi .i. creaturaz vniuersitas et
ego ī diuina mente cōcepta et p̄destinata eraz:
his itaq̄ p̄adis dixit de⁹ fiat lux: p̄fecto moy
ses cōueniētissime p̄ma die lucis statuit p̄ducti
onez: qm̄ id sine quo dies esse nō pot̄ fieri p̄ma
oportuit die: sed sine luce nō potest esset dies:
quare ope p̄ciū fuit lucē p̄ma die fieri. In eādē
sniaz cōcurrit et aug⁹ qui meminit: non fuisse
cōueniēs moyse p̄ductiōem spūalis p̄termisisse
creature. Et q̄a nā spūales corporali dignior
atq̄ p̄stātor arguitur: eā ob cām p̄mit⁹ formā
da p̄batur. Formatio uō nature spūalis ī lucis
p̄ductiōe monstratur. Nec ab eo discordat ysi
dor⁹ iq̄ēs: p̄ma die deus lucē .i. oēz creaturā
āglicā cōdidit. Dixit quoq̄ de⁹ fiat firmamētū
ī medio aquaz. Cōgrue die secūda firmamētū

factū esse describitur: quod ita Criso⁹ māifestat
Nam moyses sūmarie p̄mo dixit quid deus fece-
rat: p̄mittēs in p̄ncipio deus. cre. ce. et t. In deo q̄
p̄ partes or̄deten⁹ explicauit. Velut si q̄s dicat
artifex hanc domū extruxit postea q̄ subdat^r
p̄mo fundamēta iecit: t̄de parietes erexit: tertio
tectū apposuit. Sic itaq̄ nos aliu³ celū itellige^r
nō oportet: vt cū d̄r. In p̄ncipio. cre. deus. ce
et. t. Et cū subifer^r: secūta die factū ē firmamē-
tū. pot̄ etiāz dici aliud fore celū quod creatum
in initio legit^r: et quod. 2^a. die factū asserit^r. Et
hoc diūsimode: naz teste aug^o: celū quod p̄ die
factū esse narrat^r nā est sp̄nalis informis. Sed
illud quod. 2^a. die cōdit^r: celū ē corporeū. Be-
da t̄n et Strab⁹ aiūt. Celū p̄ die factū celū est
ēpireū: firmamētū uo. 2^a. die cōditū celū ē s̄de-
reū. Damascen⁹ iqt̄ celū p̄ma die factū celū qd̄
daz ē spericū et ab̄q̄ stellis: quod phi nonā spe-
rā appellāt: ac mobile p̄mū: firmamētū uero. 2^a
die cōditū celū s̄dereū itellig^r. phi t̄n nouē sp̄as
enumerāt: qm̄ septē planet̄ cōputat̄ celū s̄de-
reū statuūt quod ectiā firmamētū appellāt: pos-
tremo celū nonū: quod t̄z p̄mū mobile nūcupāt
Aq̄ que supra firmamētuz sunt ab aliis disiūcte
velut origenes explanat s̄bē sp̄uales existunt:

unde et in psalmo dicitur. Aque que super celos sunt laudant nomen domini. Et apud danielē habetur. Bene aque omnes que super celos sunt domino. Non nulli tamen theologi aiunt illas aquas corporales esse: sed quales aquae sint ab eis diversissime declarantur. Quod ego brevitati studens ipsentiarum omitto. Ut autem quaedam superputatione concludam: scilicet una cum ysidoro. Secundo die deus firmamentum .i. celos condidit: quod cito factum est mox sanctis angelis est adornatum. Superbis: iudicibus: de omnibus in hunc aerem caliginosum expulsis: quorum facinus ut thomas aquinas meminit: pariter scilicet augustinus proprie excellentie in ordinatum extitit appetitum. Invidiebant equidem miseri homines bono atque diuine persistētie quicquid contra uoluntatem eorum deus homine in diuinam gloriam utitur felicissime. In eis itaque inuidia passio non est sed alterius bono renititur. In primo sane eorum creationis instanti omnes boni a deo primo reus principio conditi sunt. Inquit augustinus. deus simul in eis creauit condens naturam et largiens gratiam. In secundo uero instanti boni persistentes saluati sunt: et in gratia atque beatitudine stabiliti. Mali in eodem damnati scilicet perverso fine firmiter atque in mobili obstinati: quos dracho ruffus cauda sua et persuasione trahabat eosque in terram .i. hunc tenebrosus aerem transmisit: quo in loco ad electorum

probationē usq; ad diē iudicii morabūtur. Firma
mētum in medio aquarū deū fecit. qđ aquas ab
aqs nō sicut causa distintōnez faciens : sed sicut
vtrarūq; aquarū terminū rite distiguit: deniq;
quādam exteriorē mūdi supficiē deus ex aquis
cōgelatū disposuit a distarq; cristalli solidā atq;
lucidā itra se cetera sēsibilia cōtinētez: et sidera
stellasq; fixit in firmamento. Proinde dixit deū
congregēt aq;. Merito die tertia cōgregatōnē
prouxit aq;. Et hoc qđē in aurelio aug^o teste
itelligendū est ut aq; loco quo congregate sunt
maiorē in altitudinem eleuate sint. Nam mare
altius esse terra ex p̄mēto cōptū est. hac quoq;
die plātay p̄ductio facta describ̄: nam p̄tulit
itra herbā uirētē et factū est uespe et mane dies
tertiū. In hac isup die terre auferit̄ iformitas
Qm̄ circa terrā duplex describebat̄ iformi
tas. vna qz iuisibilis et ianis erat qnq; deū aquis
opta. Altera qz in cōposita siue uacua. i. debītū
nō hēns decorē: qui itre ex plāt̄ acquir̄ eā
quodām uesciētib; ideoq; utraq; iformitas hac
die tertia remouet̄. p̄ma qđē ex hoc qđ aque i
hūc locū cōgregate sūt et apparuit arida. Scda
tio p̄ hoc qđ herbā p̄tulit itra uirētez. Idē t̄zys
dorū refert et ait. Cōgregauit d̄s aqs iferiores

i locū vnū. i. i. terre uiscerib⁹: et apparuit arida
q̄ terra d̄r qm̄ pedib⁹ terit̄. Dixit at̄ d̄s. Fiant
lūnaria: q̄ die quarta p̄duci p̄cul dubio debue
rūt. Sed aīa duertēdū reoz i diuioꝝ opū epilo
gatōe scripturā sic dicere. Igr̄ p̄fecti sūt celi et
terra et oīs ornat⁹ eoz. Quibus i ūbis triplex
opus theologi itelligere cōsueuerūt: op⁹. s. crea
tōis quo celū terraq̄ q̄uis i formia p̄ducta cen
sent̄. opus distinctōnis quo celū ac terra p̄fecta
sūt siue sb̄alib⁹ formis māe p̄rs⁹ i formi cōpactis
veluti aug⁹ ait. vel quantum ad decorem ordi
nemq̄ conuenientem ceu alii arbitrantur. His
itaq̄ duobus op̄ibus addit̄ et ornat⁹: qui a dea
spectat q̄ sunt a celo trāq̄ distincta: velut homo
i domēt̄ ceterisq̄ extrīsecis adornat̄. Nec lūi
naria falsa extimatōe speris credam⁹ affixa. s. s.
motū hēnt seorsum a speraz motu: i deo Criso⁹
meminit qd̄ nō eā ob rē i firmamēto lūnaria po
suerit qz ibi fixa sint: s. qz iusserit ut illic essent.
Sicut hoīez i paradiso posuit ut ibi esset. Scdm̄ ūo
aristotelis opinione i orbib⁹ stelle fixe sūt: neq̄
mouēt̄ nisi orbū motu ut ueritatē deniq̄ p̄fi
team̄. Sed qz lūnariū mot⁹ sensu p̄cipit̄ nō at̄
speraz: et moyses rudi populo cōdescēdit eam
ob rē secutus est q̄ sensibilr̄ apparent. Quod si

astrologi referant plimas stellas luna maiores
existere obq̄d sol et luna duo magna lūiaria
poni mīme debuerit: teste tñ Criso^o: duo mag
na lumīaria nūcupant^r nō tā q̄ntitate q̄ effica
tia atq̄ virtute. Qm̄ et si alie stelle cātitate luna
maiores sint: vey tñ ut sensu māifeste p̄cipimus
apud nos lune magis exp̄im̄ effectū. Conditā
igr̄ luna est ut nocti p̄esset: q̄ iterduz nō p̄est
q̄. s. p̄ma cōsistit: p̄babile est at̄ ut luna cōditā
p̄ma fuerit. Sic enī hoīes incipiūt cōputare. Nō
g^o luna facta ē ut nocti tenebris p̄sit. huic du
bio facile respōdetur: Nā luna qm̄ p̄fecta cōsis
tit orit^r uespe: et mane occidit: sicq̄ nocti p̄est
Et sat̄ p̄babile iudicat^r: ut luna plena facta fue
rit. Quēadmodū et herbe in sua p̄fectōe create
sūt semē p̄turiētes: parī q̄dez m̄ aīalia homo q̄
licz naturali processu ab ip̄fecto ad p̄fectuz de
ueiat^r. Simpliciter tñ p̄fectū p̄us esse ī p̄fecto te
nēdū est. Quāuis hoc aug⁹ minime confiteat^r
neq̄ hoc fore iconueniēs opinetur: ut d̄s ip̄fecta
fecerit que postmodū ip̄e p̄fecit. Ergo die q̄rta
de⁹ solē lunā et sidera cōdidit. Dixit autē de⁹
p̄ducāt aque reptilia. Et sicut in plātarū pro
ductione ab aliis aurelius dissentit aug⁹ ita et
piscū auiūq̄ creatōe. Alii enī pisces uolucresq̄

quinta die et in actu creatos autumant. Aug⁹ pisces
atque aves potentialiter naturam aquarum procreasse
commemorant. Dixit quoque deus producat terra
animam uiuentem. In quo sexte diei opere conuenienti
modo narratur. hac die bestias fecit atque iumenta.
Et tunc cunctis rebus ualde bene partem nouissime
adam de terre limo creauit. Cui animam inspirauit
ex nichilo procreata. Extra paradysum in agro
damasceno plasmat⁹. et in paradysum per angelum co-
lon⁹ aduect⁹: omnium creaturarum postremus ut con-
festim inferiora omnia quibus preesset perfecta contem-
poret. fuit itaque hora prima diei. scilicet ueneris et xxv. Mar-
tini condit⁹ hora tertia angeli ministerio in paradysum
ex damasceno agro deduct⁹: hora sexta seduc-
tus. Nona per angelum michaelē expulsus. Stetit g^o
tribus horis in loco uoluptatis innocens atque iusticia
originali precelebris: permansit et aliis tribus sceleris
contagione confusus. Nam deus peccatum non ita repente
castigat: sed clementia expectat. Est enim uelox ad
miserendum: tardus ad puniendum: quoniam deus mise-
rationes eius super omnia opera eius. Cui propius est mise-
reri semper et peccare: quicquid omnipotentiam suam peccando
tamen et miserando manifestat. Expulsus tandem
atque fugat⁹ teste Methodio anglorum consolatione fo-
uetur. Vbi autem deliquit personam simul atque omnes

naturā corrupit humanā. Et nobis concipiēdis
maculā fomitēq; in delebilē p̄susq; in euitabilē
noxe originalis adiecit. Et a deo carnē ifecit:
ut nulla creatura repta sit ex hōinū cōcupiscē
cia genita q̄ talē fomitē nō cōtraxerit. Non hīc
x̄pm n̄r̄z saluatozē itelligo. Quia nō ex uirili se
mine: sed mistico spiramie ūbuz dei factū caro
hāc indubitatā s̄niaz sapiētissim⁹ Salomō asserit
inq̄ens. Vnuz uiz ex mille reppii: de mulieri
b⁹ at nullā iueni. Creauit igr̄ de⁹ ut petr⁹ lon
bardus meminit rōalez creaturā q̄ sūmū bonū
itelligeret et itelligēdo amaret: et amādo possi
deret: ac possidēdo frueret. Et ad ymaginē
atq; similitudinē toti⁹ sc̄te īdiuidueq; trinitatē
condit⁹ ē. ut piscib⁹ maris: volatilib⁹ celi: bes
tiis terre: vniūseq; creature atq; om̄i reptili q̄
ī terra mouet⁹ deniq; p̄sideret. Petr⁹ lōbard⁹
ī suis s̄n̄is inq̄t. In genesi leḡr. Faciam⁹ hōinez
ad ymaginē et. si. n. In eo q̄ dicit faciam⁹: vna
opatio triū p̄sonaz ostendit. In hoc ūo quo d
dicit ad ymaginē et. si. n. vna et eqlis substātia
triū p̄sonarū monstrat. Ex p̄sona enī p̄ris hoc
d̄r ad filiū et sp̄z sanctū: nō ut q̄daz putāt āglis
q̄a dei et angeloruz nō est vna eadēq; ymago
uel similitudo. Fact⁹ ē ergo homo ad ymaginez

dei et similitudinē scōz mentē q̄ irrōabilib⁹ āte
cellit. Sz ad ymaginē. scōz memoriā: itelligētiā:
et dilectōez. Ad similitudinē scōz inocētiā et
iusticiā: q̄ in mēte rōali naturalr̄ sūt. Vel ymago
considerat̄ in cognitione ueritat̄. Similitudo
ī amore uirtut̄. Vel ymago in omnib⁹ aliis. Si
militudo in essentia: q̄a in mortalis ī diuisibilis.
Vnde aug⁹ in libro de q̄ntitate aīe. Aīa facta ē
silis deo quia īmortalē et in dissolubilē fecit eā
de⁹. Imago ergo ptinet ad formā. Similitudo
ad nāz: fact⁹ est ergo bō scōz aīaz ad ymaginē
et similitēz nō p̄ris uel filii uel sp̄s sancti: sz toti⁹
trinitatis. Et petrus comestor historiaz magr̄
atq̄ cōpilator ait. In trib⁹ notat̄ boīs dignitas
p̄. q̄a nō solū fact⁹ ē in genē suo, ut cetera aīalia
sed q̄a ymago dei est. Scōdo. q̄a cuz deliberatōe
fact⁹ est. In aliis siq̄dez opib⁹. dixit et facta sūt
In hoc ūo tanq̄ deliberātes p̄sone inter se ayeūt:
faciam⁹ boiez. Et loquit̄ p̄r ad filiū: et sp̄z scōz:
et est uox coīs triuz p̄sonaz. faciam⁹: et nāz.
Tertio. q̄a dñs statut⁹ aīaliū: ut essent ei quē fu
tuz mortalē de⁹ sciebat in alimētuz: idumētuz
atq̄ laboris adiumētuz. Ceteris aīantib⁹ dñā
batur: cui nāl̄r bruta subiecta sunt. Eam obrem
aristoteles inq̄t. Venatōez siluestriū aīaliū iustā

foze ꝛ naturalez: q̄nquidez per eam q̄d suū est
naturalr̄ homo sibi maximo cū labore atq; cla/
more cōquirit. Est ḡo uenatio iusta naturalis q̄
q̄ oblectat plīmū: iter dū et licita si nō ex officio
sz ad t̄ps fiat. Ei⁹ cā q̄uis et raro: aspectu solo
nullo clamore aureli⁹ Aug⁹ dñō cōfitebat̄: atq;
p̄niaz agebat. Multi tñ hodiernis t̄porib⁹ vena
tōi oēz opā ipendūt: eoꝝ salutē imemores: uoci
ferant̄: in saniūt: emanib⁹ paupeꝝ atq; egenoꝝ
panes auferūt: et canib⁹ largiunt̄. Cōtra quos
dñs in euāgelio clamat dicēs. Nō est bonū panē
sumere natoꝝ: et latrabilib⁹ seu ad parietē min
gentib⁹ magna cū liberalitate mittere. Hi oues
agnosq; nō pascūt: sed canes auesq; fouēt. Et dū
laq̄is atq; retib⁹ sarcinati uada psaltusq; conclu
dūt: ne fere diffugiāt: aut pacto ullo egrediāt̄
angusta p̄dīsi holtia claudunt p̄rsusq; serant.
Sicq; inferni latā: spaciosam: atq; omī tempore
patefactā ianuā ingrediēt̄. Nam teste virgilio
Facilis descens⁹ auerni. Noctes atq; dies patet
atri ianua ditis. Hinc et Seneca moralis p̄h⁹.
Nec ire labor est ip̄a te ducit uia. Sz neuideam̄
testimonium dum taxat gentiliū laudib⁹ miris
efferre. Audiam⁹ sanctissimū hieronimuz; cui⁹
auctoritas atq; dignitas tanta est: ut onmiū ora

cōtradīcētīuz opīlet: et obmutescere faciat. Ait
sane. Esau uenator erat quia peccator erat. Et
penit⁹ nō inuēim⁹ in scripturis sacris: sanctum
aliquē uenatorē: piscatores inuenimus sanctos.
Gloriosus ac sanctus miles heustachi⁹ nequa q̄
in uenatione permansit. Homo igitur in tanta
dignitate et sapientia constitut⁹ omiū rez scīaz
atq; noticiā habuit: quēq; dez constat cūctis nōia
aiantibus posuisse. Quod si ita scriptura memi-
nit: cui modis omīb⁹ credendum est: profecto
superest diuz creaturaz in natas uirtutes eum
uberiori atq; ampliori grā et solertia pcepisse.
Aristoteles phoz princeps in sua prima phia p
indubitato confirmat inqens. Ratio quā nomē
significat diffinitio ē ppaz rez naturā designās
idez iuriconsult⁹ pollicet⁹: aitq;. Nomē est rez
cōsequēs. i. forme. Hui⁹ snie uitatē genesis aucte
probam⁹. Dī enīz. Appellauit adāz noīb⁹ suis
cuncta aiantia terre: et uniuersa uolatilia celi:
omnesq; bestias terre. Et historiaz compiler
rem ipaz clari⁹ patefecit. Remansit inqt homo
ī agro damasceno in quo fact⁹ est. Fecerat autē
de⁹ ut omīa simul uenirent eo nutu quo cūcta
creauit: uel forte p āgelos factuz est. Ad duxit
enīz eam ob cām: ut eis homo nomina poneret

in quo sciret euz p̄esse. Cōtulit igr̄ nōia hebrea
lingua diu dicās: q̄ sola in initio fuisse p̄hibet̄.
et nō inuento sibi simili: imisit de9 soporem in
adam. Nō somnū: s; extasim: q̄ credit̄ sup̄ne
iterfuisse curie. Vnde et euigilās de xp̄i et eccle
coniuntōe et glutino p̄phauit: diluuium futuz
agnouit: atq; iudiciuz igne censendum: q̄ inde
suis liberis indicauit. Die septima opus suū qd̄
fecerat de9 rite cōpleuit. vbi duplex p̄fectio
designat̄: Prima q̄ toti9 forma p̄bat̄: et hec
ex partiū itegritate cōsurgit. vel toti9 uniuersi:
queq; i prima rez institutōe fuisse p̄hibet̄. Sc̄da
finis est et ultima toti9 uniuersi p̄fectio. i. b̄tudo
cōpleta sc̄tōz: q̄ uti i suprema seculi mundi q̄
cōsumatōe cernem9. que quo ad nāz causalr̄ in
prima rez institutōe p̄cessit. Quo ad gratiam
i xp̄i huāna natōe: qm̄ gr̄a ueritasq; ut iohānis
euāgeliaz refert p̄ ihm xp̄m facta est. Et ita die
septima cōsumatō nature describit̄. In incar/
natōe xp̄i gr̄e completio apparuisse mōstrat̄.
In mūdi fine cōsumatō glorie contēplab̄r. In
hoc sane die requieuit de9 ab om̄i ope suo quod
patrarat. Nam nouas creaturas cōdere cesauit:
nichil eniz postea edidit: qd̄ nō in p̄mis opib9
aliquo m̄ p̄cesserit. Ampli9 diei septime beñditō

atq; sanctificatō debebat. Benē dixit eq̄de3 de9
diei septime: illū q; sanctificauit: q̄nquidē in ip̄o
ab om̄i suo opere cessauerit. Requeuit enī a nouis
condendis opib9: et benē dixit ut fet9 augeant
inqens. Crescite et multiplicamini: terrāq; reple
te. Solent p̄ inde theologi p̄scrutari si dies isti
un9 dū taxat aut septe3 existant. Aug9 ab aliis
cōmētatorib9 oīo dissentit. Ait enī3. Om̄es dies
q̄ numerant̄ vn9 sunt dies reb9 septēmpliciter
presentat9: quo insup̄ explanāte p̄ diē angelice
cōgnitio mentis astruit̄. Vt sic p̄m9 dies: p̄mī
diuini opis sit agnitio. Secūd9 dies: sc̄di opis
noticia statuat̄. Et ita de reliquis aliisq; intelli
gendū existimo. Ceteri at̄ expositores nō vnū
tantum: s; septem fore dies distinctos uariosq;
senserūt: cum uō illud i cōtrariū adducitur. Iste
sunt ḡnoes celi terreq; q̄ create sunt i die quo
fecit de9 celum et terrā et omnē uirgultū agri
ateq; oriretur terra. p̄fecto paucis respōdetur
qm̄ die quo de9 celuz terrāq; p̄duxit oēs agri
uirgultū nō tñ adu creauit: sed ante q; oriretur
sup̄ terrā. i. p̄ntialr̄ qd̄ aug9 referēte diei tertio
cōsignatur. Alii at̄ p̄me rez̄ institutōi. Cū uero
affer tur i mediuz q̄ uiuit in eternū creauit oīa
simul: hoc sane soluitur m̄. Nam deus quo ad

reꝝ subāz quodāmodo informē cūcta simul ex
tēplo creauit: sed quo ad informatōez que per
distintionez adornatū decorēqꝫ spectat non si
mul oīa fabricauit. Sic itaqꝫ deus hominez de
terre limo formauit: quor ex elemētis cōgrue
riteqꝫ cōpactuz: limus enim terra aque pmixta
nominatur. Cuiꝫ aqua ptes terre conglutinat.
Elementa quidem alia scriptura nō refert: tuz
quia secūduz q̄ntitatem corpore minus habun
dāt hūano: tuz ectiaz qz ignis aerqꝫ arusticanis
sensu minime percipiūtur. Eam ob rem in tota
reꝝ p̄ductōe superiora elementa pagina sacra
conticuit: que rudi populo tradebatur. Ceterꝫ
in p̄ma reꝝ creatione deus hōi sicut et angelo
grāz elargitꝫ est. voluit quoqꝫ ut cetera aīantia
preiret: qđ modus creationis ostēdit. Vnde
et augꝫ ait. Non in hoc homo p̄eminet aliis rebꝫ
qđ deus fecit hominez: q̄si alia ip̄e nō fecerit: cū
scriptū sit. Opa manū tuaz sunt celi. Et alibi
Aridā fundauerūt manus eiꝫ: sed hoc quod ad
ymaginē dei factꝫ ē homo. Spetiali q̄deꝫ loq̄ndi
modo scriptura in hominis utitꝫ formatōe: ut alia
pp̄r hominez facta esse demōstret. Ea enim que
principaliter intendimꝫ maiore cuz deliberatōe
atqꝫ studio facere cōsueuimꝫ. Quāuis unꝫ diei

esset adaz cū plasmat⁹ sit. xxx. tñ ānoꝝ etatem
ostendere videbatur. Et licet aīa rōalis toto
in corpore et ī corde principalr atq̃ eminēter
existat. tñ quia uite operatōes ob sensus ibi pre
sentes: magis in hoīs facie maifestant̃. ideo in
facie hoīs inspiratū esse spiraculuz uite moyses
pp̃ha describit: per qđ rātonalis intelligr aīa:
que est phisici corporis hendelechia: que simul
cū materia concreat̃. Nec deforis venit: neq̃
a celo descendit sed ī corpore p̃ducitur: atq̃ ex
nichilo procreat̃. Cum actus pp̃rius in pp̃ria
fiat potētia: et aīa pp̃ri⁹ act⁹ corporis arguat̃.
Sup̃ ut ī materia deniq̃ p̃ducat̃. Ampli⁹ deū
oīa bene cuz marci euāgelio fecisse dicamus: et
in mundi fabrica structuraq̃ mirā p̃videntiaz
demōstrasse. bona q̃dez oīa condidit. Et nūo:
pondere: mēsurā q̃ constituit. Ipse quoq̃ boni
rōez in modo: spē: atq̃ ordine stabilivit. Testis
est aurelius Aug⁹ inq̃ens: hec tria mod⁹: spē:
et ordo tanq̃ generalia bona sunt ī reb⁹ a deo
factis. Et ita hec tria ubi magna sūt: magis bōa
sunt. ubi p̃ua: parua bona sunt. ubi nulla: nulluz
bouū est. p̃inde credendum est p̃mo homini tā
illustri deū aīaz aliis p̃stantioꝝ cōtulisse. Nec
hoc cuiusq̃ absoꝝdū videatur: nā et aīe rōales

ab ip̄a creatōe quādam contrahūt ī eqlitatez: ut
una aliis nobilior arguat̄. Testis est sentēciaz
magr̄ inq̄ens . Anima ī corpore creatur: in cui⁹
cōiunctione peccato maculat̄. Creatur eīz a deo
īnocens ac sine uitio: p̄ibus nō irratōabiliter
uidetur qđ ex ip̄a creatōe alie aliis excellāt in
naturalib⁹, ut in essentia: alia aliis sit subtilior et
ad itelligenduz memorandūq; habilior: ut pote
acutiori īgenio et p̄spicatōri intellectu p̄dita.
Quod nō īp̄babilr̄ dicitur cū ī angelis ita fuisse
cōstet. Thomas aq̄nas . et Egidij⁹ roman⁹ ayūt:
aias ex ip̄a creatōe quādam dīaz accidentalem
sp̄ez nequaq; variantē mutantēq; traxisse. Cum
auenroyz cōmentator fateatur diuersitatē m̄ae
ex forme uarietate p̄cedere. Concludam⁹ ergo
primū hoīez rectuz fuisse creatuz : s; ip̄e ut cum
Salomone loquar qui oībus se miscuit infinitis.
Qui peccādo a sua nobilitate p̄stātia atq; p̄fectōe
cecidit: atq; a deo corruit: ut bestia nun cupari
mereretur. Profecto psalmista meminit. Homo
cū in honore esset nō itellexit. cōpat⁹ est iumētis
īsiptib⁹: et similis factus ē illis. Et merito qđez
qm̄ ut Boetius seuerinus inquit. Ita fit: ut qui
p̄bitate deserta homo esse desierit cū in diuinā
conditōez transire non potest: vertit̄ in beluā.

Deliquit igitur noster parens miser ingratusque
dominiū p̄didit: impiū amisit. Cui mox nullā
obediētiāz bruta prestiterunt. Iustum quōdem
erat ut ceterae creature sibi rebelles essent. eūque
morderēt: ex quo ip̄e deo ī obediēs extiterat.
Vbi autē facinus p̄petrauit īdignū ep̄a dīso pel
litur: a quo uirgo egressus est. Et anno quinto
decimo quo cōditus est: Caym genuit. sororēque
ei⁹ Calmanā. Quique post. xv. alios ānos: Abel
cuiusque sororē Delborā p̄creauit: pluresque potuit
teste Methodio ante Caym natos atque filias ge
nerasse quos p̄phā silētio transit. Caym agricola
spicas acritas corrosasque sec⁹ viā p̄citate duct⁹:
deo obtulit. Eam ob cām: deus ei⁹ munera ne
quaquam respexit. Abel ouium pastor ex sui gregis
p̄mogenitis atque pinguioribus afferebat. ī deo de⁹
haud toruo sua dona respexit: et ignis de celo
suā oblatōez icendit. Quare Caym uehemēter
ira p̄fusus Abel p̄imit. Et dñs īn Caym tremorē
imisit. Cuius mortē parentes mesti centum ānis
deplorarūt. et ī eo loco qui lacrimarū uallis appel
latur: que iuxta ebrō sita est. Tunc Caym a facie
dñi egressus uagus p̄fugusque cum germana et
uxore Calmana e dē orientales coluit plagā: inque
p̄fecto regione Enoch generarūt. Et quenquōdem

latrociniis atq; rapacitatib9 pluribus incunbebat.
Primus ciuitatem condidit: eamq; Enoch sui nati
noie nūcupauit: q̄ cetu sue posteritatis impleuit.
postmo Enoch Irad genuit. Et Irad Mauiael.
et Mauiael Matufael, et matufael Lamech genu
it: qui duas accepit uxores: Nomē uni Ada: et
nomē alteri Sella. Ada uero Rabel peperit: hic
habitantiuz in tētoris Atq; pastoz pater fuisse
phibetur: quiq; tētoria repperit: Cara steribus
distinxit et greges: ipi9 germani nomē Tubal
Canentiuz pater et cithara et organo: et musice
artis iuētor. Sella quoq; Tubalcayn edidit uiz
maleatoz, et fabruz i cuncta eris et ferri opera
egregiū: ferrariā repperit artem. Bella cōcitauit.
In metallis opuz sculpturas expressit: et sonitu
malleoz: eorūq; pportionibus atq; consonantiis
musicaz excogitauit. Hic etiaz cum fruges in
pascuis incēdisset metalloz uene i rriuulos ema
narūt. Et sublate lamie locoz in q̄bus iacuerāt
figuras gerebant: Eam obrēz sculpere metallis
inuenit. Cuius uero germana extitit noemma
texture artis inuentrix. Lamech uxorib9 suis
crimē cōfesus ē: q̄bus ait: qm̄ viruz i meū uulnus
ocidi: Et a dolescentē in liorē meū: Septuplū
de Cayn dabit̄ ultio: de Lamech ūo septuagies

septies. hic uir sagitari⁹ dei nutu caliginē oclōꝝ
īcurrit: ideo duceꝝ a dolescentēꝝ hēbat: Et cuz
venatōe delectaret⁹: cayn iter fruteta ferā arbi
trās iteremit. Et qñq̄deꝝ eū pueri iudicio sagitā
dirigens occiderat. Dum factum compit archu
uerberāto a dolescētulū extricauit. Adam abel
morte condoluit et ut strabus ait: post abel necē
annis centuz a coniugali thoro mestus obstinuit:
uoueratq; uxore nō ultra cognoscere: veruntñ
deo iubente uotū effregit ut ex eo dei filius ori
retur. Adam cum ducentoz. xxx. esset annoꝝ
Seth genuit. Hebrei centū ānos lud⁹ cōtinentes
aiunt. Adam. c. xxx. ānoꝝ fuisse cū Seth ī mūdo
pduxit. Seth pro abel ort⁹ est: quē cayn mortē
cōclusit: q̄q; ad sui parētis ymaginē atq; silinez
condit⁹ est. Et factuz est omē tps qd̄ uixit a daz
āni nongēti. xxx. et mortu⁹ est. Hic centū āni
flebiles subticent⁹. Et ī loco arbe sepellitur: qui
non pcul ad ebron distat. Et ab ihrlm milib⁹
xxii. ubi ectiā ceu ysidor⁹ refert: dicit⁹ quōdaz
habitatō fuisse gigātuz: Et eo ī loco Dauit quoq;
in regez postea unct⁹ est. Seth annoꝝ. cc v. ge
nuit Enos: Qui p̄mus nomē dñi iuocare cepit.
Facti sunt omēs dies Seth: nōgentoz. xii. ānoꝝ
Et mortuus est. Centū silent⁹ quos iam addidi

in Enos generatōe. Enos annoꝝ. c. xc. Caynan
genuit. Et hic annoꝝ. c. lxx. Malalehel edidit.
Qui cuz annos .lxxv. cōpleuisset genuit Geret.
Hic annoꝝ. clxii Enoch pcreauit. Qui .clxv
agens ānos Mathusalez genuit. Mathusalē ūo
etatis clxx. annorū edidit Lamech. Qui uixit
nongentis lxx annis. Lamech ānoꝝ clxxxviii
genuit Noe. Cuius tpe diluuiuz factū est. Cum
esset Noe sexcētoꝝ ānoꝝ Sic itaq; lxxii iter pe
trū cū aliis trāslatōe pbādo theologis Duo mil
lia cc xl v. āni pma etate fluxerūt. Set hebreoꝝ
tradutōe teste: āni multo pauiores enumerant̃
Ceteꝝ moyses duas a de gnātōes enarrat Primā
cayn: Alterā Set. Sicut g^o in stirpe cayn septi⁹
.s. Lamech pessimus atq; improb⁹ detestat̃: qui
euz sagicta pemit. Ita iprogenie Seth. vii⁹. v³
Enoch ad modū cōmendat̃. Quem dñs in locū
transtulit uoluptatis: ut in fine tēpoꝝ vna cum
Helia parētuz ī filios corda demulceat: demūq;
cuz Antixpō p̃lietur. hic ī eū locuz uiuus trans
ferri meruit: unde fuerat p̃thoplaust⁹ expuls⁹
Non nulla sapiēter Enoch scripsisse fert̃ Sed ue
tustate suspecte fidei a patrib⁹ sunt postergata
Mathusalez Enoch filius ut q̃daz aseruūt iuxta
annoꝝ seriē. xiiii. post diluuiū uixisse repitur:

sed in archa fuisse non legitur. ob quod euz cum
Enoch allatum aliquantisper affirmant Donec dilu-
uiuz preteriret. plerique ayunt anis septez ante
diluuiuz obiisse. Sed hieronimus asserit eo ano
quo diluuium extitit: euz ex hac uita migrasse.
Lamech stirpe: gigantes incepisse meminimus.
Adam supstes ne filii Seth euz illis cayn misce-
rentur inhibuerat. Quo mortuo a cognatione
cay suam Seth sepauit. Montemque tandem paradiso
proximuz habitauit. Cayn campum coluit quo
fratrem necauerat. Cayn uero nati exarserunt in
alterotrum coeuntes: et suorum germanorum ab ute
bantur uxoribus. Mulieres quoque in insaniam uerse
uiris supgresse nepharia perpetrabant. Filii tamen
Seth in lares proprios redeuntes Cayn filias concu-
piuerunt: quoniam eis pulcre uidebantur: quorum
coitu gigantes nati sunt. Insup demones incubi-
coyre mulieribus cernebantur. Noe primus agricola
terram exercuit: vineamque plantauit. Qui cum
quingentorum esset annorum. Sem. Cham. et Iaphet
genuit. Noe deo coram ambulauit: et indigna faci-
nora hominum exhorrebat. Hic dei precepto ex
leuigatis quadratisque atque bituminatis lignis archam
effecit. Cuius longitudo trecentorum cubitorum erat
quingenta latitudo: triginta altitudo. Hi sane

cubiti geometricè capiēdi sunt alioquin tanta
cōtinere minime potuissēt. porro sex enostris
cōplectitur geometric⁹ cubitus: uel nouē ut alii
putant. Erat eīz archa sup̄ius angusta: in vno
cubito cōsumata: Inferi⁹ ūo ampla quādam hēns
rotunditatez; et ad istar sentine nauis. Quinqz
cameras hūisse phibet̄. Equib⁹ in inferiori q̄ dra
tura arche. vna erat stercorearia; alia apotheca
ria: post idē alia aliuz mitiuz; aliaqz ferotiū. Me
dia ūo atqz sup̄ioz hoīuz erat auiū qz. Illa dū ta
xat aiantia i ea esse itelligēda sunt q̄ i aq̄s uiuere
non p̄nt. Et que ex corruptōe minime gnant̄.
uellut musce: apesqz: atqz filia. porro p̄pendetes
hoīes aqua aut igne p̄ire posse duab⁹ sua studia
scripsere columnis vna erea altera marmoza:
quaz altera diluuiō minime dilueret̄. Altera
neqz qz solueret̄ incendio. Hui⁹ opis artifex atqz
magr̄ Tubal fuisse phibet̄: qm̄ adam de duobus
piculis p̄phasse audierat: aque v3 et ignis. Que
sup̄ om̄ez carnē uentura forent: quaruz lapidea
ediluuiō euasisse narrat̄. Et i siria hacten⁹ p̄ma
nere: p̄ma q̄ nūc dies d̄nica noīat̄. Noe archā
ingressus est. Seorsum mulieres locauit de⁹: ut
p̄nie t̄p̄e uacāduz fore amplexib⁹ carnis osten
deret. Centū qnquaginta dieb⁹ creuere aque.

Et eleuata est super omnes montes. xv. cubitis: ut
aqua sordes aeris ablueret: atque usque ad eum locum
quo praua opera hominum ascenderunt: quorum quoque
sacrilegiis ether purificandus extiterat. Insup
usque ad eundem locum die iudicii focus ascendet:
ut uapore ascendente aer ydolorum sacrificiis
expurgetur. Integro anno Noe archam coluit: per
cristallinam fenestram lumen accipiens et reuoluto
egressus est anno atque eo die Menseque vix mayo
quo et ingressus est. super armenie montes que ararath
appellatur. Iosephus Noe archam sedisse refert:
quibus usque hodiernum diem: lignorum illius relique
demonstratur. Centum continuos annos Noe in
arche structura enixissime laborauit. Quod si
illic genuerunt artifices ad fuissent: perfecto diebus
paucissimis et ornatus expleuissent Vidi ego dum
genue sermocinarer iustinianam nauem sane gra
uissimam. xxxv. uegete milium sarcinam deferente
triium mensium spatium exstrui: et diebus. xx. denique
antennarum uelata cornua in ualentiis hiemare. In
annorum calculatone quibus antiqui patres uixerunt
traditione que spiaz secutus atque hebreorum sententia alio
quippe in numeroque computabit. Moyses namque gen
libro. magis generationum succedentes quam annorum serie
contexere laborauit: presertim dum scriptura sacra

illum aferat uiuere qui uitā bene scīeque duxerit.
Reliquū ūo uite tēpus poti⁹ retiusque mori quā ui
uere recenset. Eam obrez centū ānos moyses
silētio p̄teriuuit quibus a dādam abel mortuū luxit:
et eue uoluptate priuatus est. Item Saul annis
duob⁹ regnasse leḡr. quā illis duz taxat bene re
xerit: cum aliis plurib⁹ ānis regnuz tenuerit in
digne. Et ideo cētuz ānis obmissis plāt⁹ fletusque
eū .cxxx. annoz fuisse refert: cuz genuit Seth.
lxx. uero interpetres insup et Ioseph⁹ atque Isi
dorus ayunt euz .ccxxx. annoz extitisse. Cum
ergo narratur. vixit a dādam .cxxx. annis: Teste
Methodio hic cētuz silenti āni quibus Abel fleuit
extinctū. Cuncti tñ ut Methodius: ut Ioseph⁹:
ut Isidorus: ut Strab⁹. Et historiaz cōpilator
lxx. interpretuz. Iudiciuz atque señiaz imitant.
Sane diluuiō cayn p̄les omīs interiit. Amplius
moyses legis lator a dē ppaginē paucis complec
tit: breui p̄transit eloquio festinans a dē habrae
p̄ris hebzeoz tēpora: et plures a dē natos filiasque
subticet: ut a dē messie semē enarrandū acceleret
Idem et eunagelista Mathe⁹ cūctis p̄termisiss
mox iquit. Liber gñationis ihu xp̄i filii dauid
Set Methodi⁹ martir duz in carcere moraret
ei aspū sc̄to de p̄ncipio et mūdi fine reseratū ē

quo d et orauit: multosq tandem cōmentarios
edidit. Aureli9 tñ Aug9. hui9 etatis seriē con
cordē reddidit. Ait eqdēz. Quo circa et si inter
hebreos et nros codices de ipō numero annoz
nō nulla uidetur esse distantia. Quo d ignoro q̄
ratōe sit factū. Non tñ tāta est ut illos homies
tā longeuos fuisse dissentiant. Nam ipse homo
pm9 adāz ante q̄ gigneret filiū qui est appellat9
Seth .ccxxx. uixisse ānos reperit̄ i cōdicib9 nris.
In hebreis āt. cxxx. p̄hibēt̄. Set postea q̄ eū ge
nuit Septingētos uixisse leḡi nris. Octingētos
ūo in illis. Atq̄ ita in utrisq̄ vniūsitatis summa
concordat. ac deinde p̄ consequentes gñationes
ante q̄ gignatur qui gigni cōmemorat̄: minus
uixisse ap̄d hebreos pater eius iuenitur. c. ānos:
Se d postea q̄ est genit9: idem t̄pe centū minus
q̄ i hebreis iueniūtur i nostris. Atq̄ ita hinc et
inde utriusq̄ vniūsitatis cōsonat. In sexta autez
gñatōne nusq̄ utriq̄ codices discrepāt: In sep
tima uero ubi ille qui nat9 est Enoch: non mor
tuus se d cuz deo placuerit trāstat9 esse narrat̄
Eadem dissonātia que i superiorib9 q̄nq̄ de cētuz
annis āte q̄ gigneret eū q̄ ibi cōmemorat9 filiū
atq̄ ita i summa simul cōsonantia: vixit eiz ānos
antequaz transferretur secūduz utrosq̄ codices

trecētes. lxxv. Octaua gñatio hē q̄dēz nō nullaz
diuersitatem; sed minozē atq; dissiliez ceteris:
Mathusalē quipe quez genuit Enoch: antequaz
gigneret eū qui ī ip̄o ordine seq̄t̄ sc̄d̄z hebreos
ūo centū min⁹ sz. xx. ampli⁹ uixit ānos. q̄ rurs⁹
ī n̄ris postea q̄z eū genuit rep̄iūtur ad d̄iti: et
ī vtrisq; sibi summa vniuersi numeri occurrit.
In sola nona gñatōe. i. ī ānis Lamech filii Ma
thusalez patris āte Noe: sūma uniuersitatis dis
crepat: sed nō plurimū: uiginti eīz et quatuor
ānos plus uixisse ī hebreis quaz ī n̄ris codicibus
ī uenit̄. Nam āte quaz gigneret filiuz q̄ uocat⁹
est Noe: sex min⁹ h̄r ī hebreis quaz ī n̄ris. postea
uero q̄z eū genuerit. xxx. ampli⁹ in eis d̄e quaz
ī n̄ris: vnde sex illis detractis restant .xxiiii.
ut dictū est. p̄ hanc autē discrepātiāz hebreoz
codiciū atq; n̄roz exoritur illa famosissima q̄o
ubi Mathusalez. xiiii. ānos uixisse post diluuiū
cōputatur. Cum scriptura ex oibus qui ī terra
tūc fuerāt solos octo hōies ī archa exitiuz cōme
moret euasisse diluuii in q̄b⁹ Mathusalē nō fuit
p̄pter q̄d nōnulli cum patre suo qui translatus
fuerat aliquātulū fuisse: atq; ibi donec diluuiū
p̄teriret uixisse arbitratur. Hanc op̄ionē uel
suspitiōez accipiat quisq; ut putauerit: certū et

tñ nō uixisse Mathusalez post diluuiū: s; eodez
anno fuisse defunctuz: si uey est qđ de numero
ānoy i hebreis codicib; iuenit̃. E nucleatius āt si
genesis ūba querāt̃ multiplices atq; mltimo das
pariūt disputatōes. Cayn fratricida abel iuidē
tia uictus occidit: unus ciuitatē edificat eo tpe
quo nō plus q̃ uiri q̃tuor uel poti; tres postea
q̃ frater fratres occidit fuisse uidētur i terra. i.
p̃mus homo p̃r om̃iu; . Et ip̃e Cayn: et eius filius
Enoch ex cuius nomie ip̃a ciuitas nūcupata est:
Sed hoc quos mouet parū cōsiderant nō om̃es
hoies q̃ tunc esse potuerūt: scriptozē sacre huius
historie necē habuisse noiare: s; eos solos quos
opis suscepti ratio postulabat. p̃posituz quippe
scriptoris illius fuit p̃quē sp̃s sc̃s id agebat per
succēnes ceteraruz generationū ex vno homine
ppagata; puenire ad abraham: ac de inde ex
ei; semie ad pplm̃ dei: in quo distinctio a ceteris
genub; notarēt̃. Et prefigurarent̃ et prenūcia
rent̃ oīa q̃ preuidebātur esse futura. Cum ig̃r
scriptura dīa ubi et nūy annoy quos illi hoies
uixerūt cōmemorat ita icludat: ut dicat de illo
de quo loq̃bat̃. et genuit filios et filias: et fuer̃t
om̃es dies illi; quos uixit āni tot: et mortu; est
Nunqđ q̃a eodez filios et filias nō noiāt: ideo

intelligere non debem⁹ p̄ tā multos ānos quib⁹
tūc ī seculi hui⁹ p̄ma etate uiuebāt nasci potuisse
plurimos hoīes: quoz cetib⁹ cōdi possent ectiā
plurime ciuitates: Set p̄tinuit ad deuz quo ista
inspirāte cōscripta sunt: has duas societates suis
diūsis ḡnationibus p̄mitus digerere atq; distin
guere. Non ideo putādū est tūt a patre cōdite
ciuitati nomē eius impositum q̄n nat⁹ est: Quia
nec cōstitui tunt ab vno poterat ciuitas Que
nichil aliud est q̄ hōinum multitudo aliquo so
cietatis uiculo colligata: Sed cum illius hominis
famillia tāta numerositate cresceret: ut hēret iaz
populi q̄ntitatē: tūt potuit utiq; fieri ut et cōsti
tueret: Et nomē p̄mogēti sui cōstitute iponeret
ciuitati. Tam lōga q̄ppe uita illoz hoīuz fuit ut
nemo ad mille p̄uenerit ānos. Quis itaq; dubi
tauerit p̄ vni⁹ hōis etatez tm̄ multiplicari potu
isse gen⁹ humanū: ut esset vnde constitueretur
non una: s; plurime ciuitates.

Secundus liber incipit: Simul et Etas.

Secunda a Sem cepit Etas: qui centū annos
agens bienio post diluuium Arphaxat
edidit. Arphaxat anno. ̄ xxxv°. genuit Sale

Qui etatis ānoꝝ .cxxx. generauit Hebet. Hic
explectis annis cxxxiiii: genuit Phalech. Qui
pactis .cxxx. ānis: Reu produxit. Hic .cxxxii.
agens annos: genuit Saruch. Qui anno .cxxx.
genuit Nachoz. Qui ūo anno .lxxxix°. Thare
genuit. Sed hic septuagesimū agens ānuꝝ: genu
it Habraam. His ita q̄ deductis summa colliḡ
a diluuiio sub Noe usq̄ ad Habrahe natiuitatē
ānos nōgentos et .xlii. effluxisse. Ex Arphaxat
gens caldeoꝝ est exorta. Ex tribꝯ Noe gēitis
.s. Sem: Cham: Iaphet. lxxii. gentes traxerūt
iniciū. De Iaphet. xv. Cham. xxx. Sem. xxvii.
Hic Sem: Melchisedech fuisse phibet̄: qui post
diluuiū urbē salez p̄mꝯ extrussit: q̄ inde iherl̄m
nūcupata est. Filii quoq̄ Sem asiaz inhabitarūt:
Cham nati q̄ndaz asie p̄tē uiolēter occuparūt:
demunq̄ salem capientes filiis sem pfugis: eam
iebusei iherl̄m appellarūt. Nati Iaphet europam
sortiti sūt: Filii Cham africaz possederūt: Noe
post diluuiū filius natus est: queꝝ Ionicum nun
cupauit. Hic i terrā Etham a patre relictꝯ usq̄
ad mare q̄d Elioscora dicit̄ .i. solis regio igressꝯ
est. A deo hic sapie donū accepit: multa q̄ pru
denter inuenit: quosdaz reruz futuros euentus
aspexit: Ex arphaxat ueteres salamite uel indi

orti sunt. Ab ebo: noiant^r hebzei. Phalech tpe
babal turtis cōdita est: facta q̄ linguaz diuisio
et deos plures tūc adorare ceperunt. Nam alii
igne: nō nulli aquā: solē pleriq̄ colebant. Eam
obrem phalech diō interpretatur. Nemroth ex
Chus p̄re genit⁹ gigas fortissimus: cui⁹ statura
altitudinis. x. cubitoz erat ad Ionicum prexit:
ab eoq̄ app̄me erudit⁹ ē: Insup de q̄tuor ortu
futuroz regnoruz instructus atq̄ eoz casu per
succēnez: q̄d p̄mi de Cham regnarēt: post inde
de Sem ip̄arent: vnde p̄se: tercio de eodē sez:
et Iaphet: vnde greci: quarto de Iaphet aquo
Romani. Nemroth potēs in terra fuit: robust⁹ q̄
uenator. profecto p̄uerbiū exiuerat. Nemroth
uenator coram dño roboze fortissimus: Amoze
opp̄ssozq̄ dñandi. hic ad caldeos transiit: eosq̄
ignē coloze erudiuit: de Sez suū gen⁹ excitabat
ut q̄si p̄mogeit⁹ alius imparet. Qui cū acq̄scere
renuerent: eos cepit timoze diluui deterrere ne
itez eos p̄sus absorbeat. Deniq̄ ad filios Chaz
p̄ficiscit^r: atq̄ eos iter regnare cepit: tūc plures
magnates in campuz sennaar ei⁹ cōsilio congre
gati sunt: cōuenērūq̄ Et diluuiuz formidātem
turrim edificare ceperunt: que usq̄ ad celos p̄
tigere: habētes q̄dem pro saxis lateres coctos:

atq; pro cemen̄to bitumen addentes. que sane mā
postea q̄ siccata incaluerit no nisi menſtruo ſan
guine ſolueret̄. Hec quippe turris duo millia ac
ſexcentos. xxxiii. paſuuz amplectit̄ altitudine.
Cuius quoq; latitudo tanta erat: ut eam comin⁹
ſpectātib⁹ altitudo longe minor appareat. In ea
ectiā marmorea templa deſcrib̄t̄ gēmis precioſis
auro q; venuſta: q; nemroth cōſtruxiſſe p̄hibet̄
Dñs autem e celo deſcendit: atq; eoz linguas in
lxxii. ex templo diuiſit. ita ut nequa q; p̄ximun
ſuū q̄ſq; p̄ciperet: quo mallet iterdum ſuo catulo
cōmorari: nemroth ſua caliditate atq; uſutia fili
os Sem: Iaphetq; et turre fugauit: et areis ſtructa
deficiēs babiloniā cōdidit: atq; ſup̄ chaz gēitos
ſuū erexit impiuz. Poſtremo migrauit ad p̄ſas
quos ignez colore docuit. Aſſur eſem natus ad
chaldeos p̄fectus eſt: quo in loco purpuram: et
vnguēta criniū fragrantie repit: A quo chaldeā
Aſſiria nuncupata eſt: et regnū aſſirioz exortū.
Reu t̄p̄e: beluſ rex babilonis aſſiriā ingreditur.
Regnuz ſcitaz i choat. quo p̄muſ Tanuſ imp̄at.
poſt quē Nin⁹ preſidet. Nachoz etate egiptioz
regnū ſūpſit exordiū. ubi p̄m⁹ zoes q; et mine⁹
principat⁹ tenuit. Thare tēpeſtate aſſirioz regnū
ectiā Nino dñante āpliatū ē. Qui p̄m⁹ regnauit

asiriis preit quez belus: quē saturnū quōdam existi
māt. Eo quō tēpē sitinioꝝ regnū p̄ncipiū habuisse
ferunt. Traduntq̄ p̄mū regnasse agialeuz aquo
agialea: q̄ actenus pelopōnensis appellat̄. Nin⁹
rex beli fili⁹ post patris obitū bella p̄m⁹ istituīt
et plurimas armoruz structuras inuenit: Deniq̄
cōiuge Semiramide opitulāte q̄ in multis sapiētissi
ma uidebat̄ totā cepit assiria: atq̄ mineā urbē
que tūc regni caput erat triū dieꝝ itinere dila
tauit: suoq̄ noīe niniuē appellauit. Tunc Cham
qui et zozoastes Noe filius magicā artē scrutat⁹
est: septēq̄ liberales artes. xiiii. ī colūnis exp̄ssit
in septem ereis: aliisq̄ lateritiis. ut contra ignez
diluuūq̄ resisterent. Ninus Cham bactrianoꝝ
regē certamine sup̄auit. tandemq̄ peremit: cui⁹
quoq̄ ausus est cremare libellos. Eo insupeꝝ tēpē
babilonie muri ingenio studioq̄ Simiramidis
assirioꝝ regine miro ope atq̄ fortissimo factū
hec p̄ma bracas inuenit: q̄ Noe nudatōe op̄biū
atq̄ p̄phanatōnez filioꝝ op̄irēt. Ninus ydola
p̄mus inuenit. Nam mortuo belo parente ip̄ius
ymagiez ī solatiū doloris erexit. Cui tātaz reue
rētiaz exhibebat: ut quibuslibet reis atq̄ fontib⁹ in
dulgeret: q̄ ad sui patris effigiē supplices accu
rissent. post ī de sui ip̄ii hōines imaginib⁹ diuos

ceperūt honores impēdere. huius exēplo pleriq̃
parentū suorū ymagines atq̃ statuas reseruabāt
eis thura prebētes: sic igit̃ a Beli ydolo cetera
traxerunt originez: in quorū nōie gētes diuersa
senserunt: naz alie Bel: alie Beel: alieq̃ Baalim:
nōnulle Beelfegoz: plurimeq̃ Beelzebuch voca
bulo pollicētes. Sirophenes egiptiorū ydolatra
pmus asseritur. Caldei ignez colebant: et ydola
reliq̃ cōburētes alios urgebāt ut focū eorū exēplo
enixissime venerent̃. Ast sacerdotes egiptii
laticē adorabāt: qñquidē pre ceteris oris egiptū
satius atq̃ uberi⁹ irrigaret. Eam obcām igentez
statuā in Beli honore fabricarūt: coronaz aureā
subtulētes ei q̃ uas fictile addiderunt ad instar
corone cauatū: ad qd̃ inferiorib⁹ cera foraminib⁹
obturatis meatus p̃ oculos. de sup̃ aqua deniq̃
cōfluebat. p̃ gētes at̃ Chaldei ignē apposuerūt:
et cera liq̃facta aqua defluit q̃i corona cōstiterat
et igne p̃sus extixit. Sicq̃ egiptii ydola Remā
serunt. Thare Aram Abrahe germanū edidit:
qui āte geitorū suū in hur chaldeorū morit̃. Et
est ciuitatis nomē: vbi hacten⁹ thumulus eius
ostendit̃. Hebrei hur ignē tradunt. Thare at̃
hur chaldeorū odio hñs p̃pter araz obitū gemi
tūq̃: nec āpli⁹ iniurias atq̃ ignominiā tollerare

ac sufferre ualēs qñq̄dez ignē adorare nihil pen
debat: mox p̄grinari cōstituit. Contulitq̄ Na
choz Melchā uxore. Abrahe uero Sarai: qui et
Loth uxoris fratres i filiū adoptauit: qm̄ Sarai
sterilis erat. Egredus est ergo Thare cū illis: ut
i terrā chanaā p̄perarēt: et usq̄ ad araz ciuitat
mesopotanie p̄xerūt. Cum at̄ Abraā redeūdi
p̄posito uotoq̄ mesopotaniā p̄ficisceret. eum
dñs allocut⁹ est inquit. Egredere de terra tua
atq̄ cognatōe tua uei q̄ in terraz q̄ tibi ceterisq̄
mōstrāuo. Hec sc̄da etas sc̄dm̄ hebreos codices
unā generatōem minus amplectit̄. Illam. s. que
Chaynam dicit̄ q̄ Asem terti⁹ numeratur. hanc
tñ p̄geniez et. lxx. iterpretes. et Luchas suo in
euāgelio meminērūt. Sed hieromin⁹ et q̄ utinī
traductio silentio trāsiuerunt. Nec q̄spiaz Sale
inter et Arphaxat mediat: ut genesis uolumie
continetur. lxx. uo Caynam iteipretes locant:
quos scribendo luchas imitat⁹ est: quoz ectiaz
translatio suo t̄pore illaq̄ tempestate admoduz
nimirūq̄ celebris hēbat̄. Nunc ad etatē tertiā
accedam⁹. Abraam. c. annoz genuit Isaac. Qui
xl. ānuz agēs edidit Iacob: hic anno etatis sue
lx°. genuit Ioseph. Hic annoz. xxx. Effraym
genuit et Manasen. Obiitq̄. cx. pactis annis.

Hebreorū seruit⁹ annis. cxliiii. Durauit. Moyses
xl. populū rexit annis Iosue. xxvii. uixit q. cx.
Othoniel. xl. censuit annis: post cuius obitū ānis
xviii. absq; censoze steterūt. Ayoth ānis. lxxx.
post cuius mortē annis. xx. sine iudice populus
oppressus est. Delbora ānis. xl. iudicauit. Israel
vii. ānis opprimt̄. Gedeō. xl. Abimelech trib⁹
Thola. xxiii: Iair. xxii. post cuius obitum israel
ydolīs seruiēs annis. xviii p̄secutione grauatur
Iepte ānis sex. Abesān. vii. Abilō. decez. Abdon
octo. Samson. xx. Heli sacerdos Phinees pater
ānis xl. Obiitq; anno etatis sue. xcviio. Samuel
et Saul annis .xl. Abraaz cū. xxxv. ānoꝝ esset:
gēte patria q; relicta dei p̄cepto i terrā chanaā
p̄ficiscitur: ubi Messiam saluatorē suo ex semine
nasciturum accepit Qui q; anno. ē. Isaac ex sarra
libera p̄creauit. Naz p̄mū ex ancilla Agar Isma
bel generat. A quo Ismabelitaꝝ genus exortū
est. Qui postea Agareni: demūq; Sarraceni cor
rupto uocabulo nūcupati sūt Hac etate: Ninus
obiit: Cui⁹ semiramis uxor ut post euz regnare
posset p̄p̄o nupsit filio: quem enīno susceperat
atq; ex eo filiū genuit qui babiloniā ampliauit:
Iacob t̄p̄e Minerua plurimis claruisse ingeniis:
p̄dicatur. q; sane clipeuz reperit: uariis coloribus

ordiri telam et colorare lanā edoduit. Hec pal-
las agigante pallāte dicitur: quem pemit: uel a pal-
lante insula in q̄ extitit educata: aureli⁹ aug⁹ de
ea hec ifert. Minerua ad locuz q̄ tritonis dicitur
uirginali fertur apparuisse etate: vñ et tritonia
nūcupata est: multoz sane opuz in uētrix. Et
tanto p̄cliui⁹ dea creḍita: q̄to min⁹ origo ei⁹
innotuit. Tunt Phozone⁹ rex argolicus inachi
regis filius p̄mus grecie leges tradidit: atq; sub
iudice agi causas instituit: locūq; iudici destina-
tū forū suo a nomie nūcupauit. Cui⁹ Isis soror
in egiptuz transfretauit: atq; quosdam egiptiis
caracteres licteraz impendit: Eos quoq; de agri-
cultura satis instruxit. Cui⁹ opa atq; doctrina
segetes p̄mo habere ceperunt. Et cū yo diceretur
ylis ab eis nominata est: q̄d in eoz lingua terra
sonat. Eam obrē post eius obitū apud egiptios
in deā celebrata est: phili⁹ isuper phozonei qui
apis dicit⁹ ē: eo t̄pe in egiptū hiemauit: qñq̄daz
ylidis uirū fuisse tradūt: quiq; ab egiptiis deifi-
cat⁹: atq; serapis appellat⁹. p̄ idez t̄ps p̄methe⁹
hōies finxisse de luto narrat⁹: aut q̄a ex rudib⁹
doctos ac erudictos effecit: aut qz imagines hōiz
formasse ac cōposuisse tradit⁹: q̄ arte demonuz
de ambulare uidebātur. Inuenit hic p̄mus diuz

anulū s3 ferreū:quo gēmaz iclusit:atq3 q̄rtū dīgi
tū q̄ medic9 d̄r exornauit: Tunc tritoleni9 nauī
q̄ draco pict9 erat in greciaz nauīgauit: et agrī
culturam nimirū excoluit. Aug9 de hiis multa
refert aitq3. Promethe9 quē pp̄rea ferūt de luto
formasse hoīes qz optim9 sapie doctor fuisse p̄hi
bet̄. Frater ei9 Atlas magn9 fuisse astrolog9 d̄r
vñ oc̄cnē fabula iuenit: ut eū celū portare cōfin
geret: q̄uis mons ei9 nōie nūcupet̄. Cuius alti
tudine poti9 celi portatio in opinionē uulgi ue
nisse uideatur. ab hoc mons Atlantic9 dict9 est
in africe regiōe situs: mire altitudis Et angustuz
mare atlantis: quod et mediterraneū nūcupatur
Ego at̄ cuz emedio trasfretarez. uno aspectu atq3
intuitu q̄tuor regnoꝝ opida computaui: uidi
tingitaniaz olim urbez famosissimā. Eodez t̄pe
Esau p̄mus equas asinis iūxit: vñ muli originē
habere ceperūt Ioseph uir illustris: quem trog9
ponpei9 miris laudib9 refert inq̄ens. Minimus
etate iter fratres Ioseph fuit. Cuius excelēs iḡe
niuz frēs ueriti clam iterceptū peregrinis merca
torib9 uēdiuerunt: aq̄b9 de portatus in egiptū
dum magicas ibi artes solerti ingenio p̄cepisset
breui ip̄i regi p̄car9 fuit Nam et p̄digioꝝ sagaci
ssim9 erat: et somnioꝝ p̄m9 intelligētū condidit

nihilq̄ diuini iuris hūai q̄ ei icognitū uidebat̄
a deo ut īsterilitate agroꝝ āte multos p̄uiderit.
perissetq̄ oīs egipt̄ fame: nisi monitu eius rex
ēdicto seruari per multos annos frugis iussisset
tātaq̄ expimēta eiꝝ fuerunt ut nō ab homine
sed a deo respōsa dari uiderētur. Leui. iacob ge
nitus creauit Caath. Qui genuit Amran. Hic
ex Iocabel genuit Moysen sub Monopho egip
ti rege: q̄ sicut ceteri egiptioꝝ p̄ncipes Pharaō
dicebat̄. Hic quoq̄ hisraeleꝝ odio p̄sequebat̄
eosq̄ ne amplexibꝝ opaz darēt atq̄ prolē auge
rēt sarcinis opp̄mebat. Amrā dei nutu Iocabel
inpregnauit: q̄ infanteꝝ pepit eleganteꝝ. Cui cuz
allatas quidam p̄unas optulisset: ori suo infans
apposuit. sicq̄ lingue summitatē adussit. Quam
obcām impeditoris lingue fuisse p̄hibet̄. Erat
q̄ppe moyses uir strenue doctus bellicosus ac
sapiēs. Tharbiz regis ethiopū natā uxore duxit
de cuiꝝ prestātia ita trogus poni refert. Moysē
forme pulcritudo cōmendabat. Sed egiptii cuz
scabiē et uiriliginē paterētur: respōso moniti eū
cuz egris ne pestis ad plures serperet terminis
egipti pellūt. Dux iḡr exulū sc̄ts sacra egiptōꝝ
furto abstulit: q̄ repetētes egiptii domū redire
tēpestatibꝝ cōpussi sūt. Ita q̄ Moyses damascena

antiqua patria repetita montes sygna occupat:
Quo septem diebus ieiunio per deserta arabie cum
populo suo fatigatus: cum tandem uenisset septimum
dies more gentis sabbatum appellatum in omne eum
ieiunio faciant. quoniam illa dies fame illis terrorumque
finierat. Moysi tempore Augustus referente Multa in
grecia confingi fabulosa ceperunt. Sed usque ad
Cecropem regem Atheniensium: quo regnante eadem ciui-
tas etiam tale nomen accepit: Et quo regnante deus
per Moysen perduxit ex egipto populum suum.
His temporibus etiam Mercurius fuisse prohibetur. nepos
Atlantis ex maya filia eius. Multarum autem artium
peritus claruit: quos et hominibus tradidit: quo merito
eius post mortem deum esse uoluerunt siue etiam cre-
di derunt. Posterior fuisse Hercules dicitur. Et
decalionis diluuium uel Ogigii diluuium Hoc est
Ogigii factum temporibus. Athenis repentine oliue
arbor teste Varrone apparuit. Et alio loco aqua
erupisset: regem Cecropem prodigia ista mouerunt.
Et misit ad apollineum delphicum sciscitatum: quod
intelligendum esse: quod uel faciendum: ille respondit:
quod olea Mineram signaret: unda neptunum. Eo
quoque tempore quo Moyses natus est fuisse repitum
Atlas ille magnus astrologus frater promethei maternus
autem mercurii maioris: cuius nepos fuit trimegistus

Mercurius minor. hac tempestate seminandi usum
ceres excogitauit. Vnde uirgilius. Prima ceres fe-
ro mortales uertere terram instituit: cum iam glades
atque arbuta sacre deficerent silue: et uictum de do-
na negaret. Hinc et Ouidius. Prima ceres unco
glebam dimouit aratro: prima dedit fruges: alimen-
tumque mitia terris. Et erichthonius rex quem driguanam
inuenit. Ad huius rei ueritatem illud extat uir-
gilianum: primus erichthonius currus: et quatuor ausus
iungere equos: rapitque rotis insistere uictor. Et
creditur egressus dionysium bachum qui argos condi-
dit: Et grecis plantare uineas edocuit. Dicitur
quoque in thesalia factum sub rege decalione diluuium
et phetontis fabulosum incendiium: quod et Augustus
assentire conspicitur cum meminit: his temporibus
dionysius qui etiam liber pater dicitur est et post
mortem deus habitus uitam ostendisse ferunt in attica
terra hospiti suo. Insuper athenarum urbes cecrops
in greetia construit matrem liberalium artium: atque
phoebus nutricem. Edificatur corinthus: Iamnes: Et
mabre in ligne magi Pharaonis habentur. Templum
dolphis extruitur. Lacedemon conditur: uitis in
greetia reperitur. Tunc quoque primi choristes et cho-
ribates modulata in armis psaltatione et consona
iuenerunt. lxxx. Moyses annorum erat Cum de

egipto dei pplm̄ e'duxerat. Et annis .xl. israhelē
sub p̄fectis regib⁹ equissime gubernauit. Tunc
hebrei cū lege lr̄as habere ceperūt. porro Aug⁹
meminit. Eo t̄p̄e rex uel poti⁹ tirān⁹ busiris suis
diis suos hospites imolabat: quem filiū p̄hibent
fuisse Neptūni ex matre Libia filia Epaphi: Erich
thoni i regis atheniensium: cui⁹ nouissimis annis
Iesusnaue mortu⁹ repit̄. p̄ idēz t̄p̄⁹ igrecia rex
Dana⁹. Et in attica uero rex Erichthonius: qui
Minerua colebat oleo eius fruct⁹ inuentricē: et
liberū uini re p̄toze: Rex quo q̄ Xanthus cre
tensiū: gñant̄ Thadamanth⁹. Sarpedō. Minos
Hercules i tiria habebat̄ isignis: sed nimiz ali⁹
ūo ille de quo sup̄ locuti sum⁹: secretioze q̄ppe
historia plures fuisse dicūtur. Et liberi patres.
Et Hercules: hunc sane Herculem cui⁹ igentia
duodecim facta numerant: inter q̄ Antei Afri
necē ūo cōmemorāt qd̄ ea res ad altez herculē
ptinet. Eodē t̄p̄e teste Isidoro claruit Iob homo
gētils rex ydumeoz. quart⁹ post esau coetane⁹
Moysi. Qui uixit post plagā. cxl. ānis. Fuerūtq̄
omēs dies ei⁹ uite āni ducēti q̄ draginta octo.
Moysi ūo successit Iesusnaue q̄ in terra p̄missiōis
itroductū pplm̄ collocauit auctē dia debellatis
gētib⁹: aq̄bus eadem loca tenebātur. Troyanoz

gens a dar'dano nom̄ accepit. Naz dar'dan⁹ et
Iasi⁹ germani egregia p̄fecti sunt. Ex his Iasi⁹
in tractiā. Dar'danus in frigiā petiit: ibi q̄ p̄m⁹
imp̄auit atq̄ tenuit p̄ncipatū: post q̄ filius eius
Erichthoni⁹ atq̄ ip̄i⁹ nepos Tros: a quo Troiani
noīati sūt. Tros rex ganimedis pater. Et Erich
thoni⁹ uulcani fili⁹ fuisse p̄hibet̄. Busiris tirāu⁹
impius bouē ereū: intus q̄ cōcauū ymaginat⁹ est
ut eius deꝝ sophisticū mugitū exp̄iret̄. P̄benix
et Chadm⁹ Ethebis egiptioꝝ ī siriaz p̄rexerunt
quo ī loco regnarūt: p̄mi q̄ grecas l̄ras iuenerūt.
Post Iesusnaue obitū: dei pplūs iudices habuit.
q̄bus temporib⁹ Aurelio aug⁹ narrante: fabule
facte sunt de triptolemo Qui iubēte cerere an
guib⁹ portat⁹ alitibus īdigentib⁹ terris frumēta
uolādo cōtulerit. de minotauro q̄d bestia fuerit
inclusa labirinto: quo cum intrassent hōines in
execrabili errore inde exire non poterant. De
Centauris: q̄ equoꝝ hōinūq̄ natura fuerit con
iuncti. de Cerbero q̄d sit triceps inferoꝝ canis.
de Phrixo: et Helle ei⁹ sorore. quo d̄ uecti ariete
uolauerūt. de gorgone q̄d fuerit crinita serpētib⁹
et aspiciētes conuertebat ī lapides. De bello
phōte. q̄d equo p̄nis uolāte sit uect⁹. Qui equus
pegasus dictus est. de Amphione quo d̄ citbare

suauitate lapides mulserit et attraxerit. De Fabro
de Dalo et eius filio ycaro qui sibi coaptatis penis
uolauerint. De Edipo qui monstrum quoddam quod
spinga dicebatur humana facie quadrupes soluta
quam ab illa proponi solebat uelut in solubili questione suo
precipicio perire compulerit. De Anteo quem necauit
Hercules quod filius terre fuerit: propter quod cadens
in terra fortius soleret assurgere. Hae fabulae ad
bellum usque troyanum ita sunt ingenius hominum fictae:
ut non sint opprobriis numinum asperse: potius autem quaecumque
fixerint a Ioue ad stuprum raptum pulcherrimum
puerum ganimedem: quod nephas rex Tantalus fecit.
Et Ioui fabula tribuit: uel Danes per hymbrem aureum
appetisse concubitum: ubi intelligitur pudicitia mulieris
auro fuisse corrupta quam illis temporibus uel facta uel ficta
sunt: aut facta ab aliis et ficta de Ioue. His quoque
temporibus latona apollineus peperit non illum cuius
oracula solere consuli superius loquebamur sed illum
quem cum hercule ferunt ad mecti regis armenta
pauise Qui tamen sic est deus creditus ut plurimi ac
pene omnes unum eundemque apollineum fuisse opinentur.
Tuuc Liber pater bellauit in india: per ea tempora
persus et uxor eius Andromeda per idem temporis
interuallum extiterunt proete qui etiam theologi
dicerentur: quoniam de diis carmina faciebant. Ex quorum

numero fuisse phibent^r. Orpheus. Museus. Lin⁹;
Et mortales quidaz opinione hominū in deos
relati sunt: inter quos fuerūt Castor et Pollux.
Per hec t^pa regnū finitū est argiuoz traslatuz
ad Micenas vñ fuit Agamenon Et exortū est
regnuz laurentiū. ubi saturni fili⁹ picus regnuz
prim⁹ accepit iudicāte ap^d ebreos femina Del
bora s^z p^r illā dei spirit⁹ id agebat nā et pphissa
erat lam g^o regna bāt Laurentes utiq^z in ytaliam
Cum prim⁹ laurentū pic⁹ esse cepisset Sed pic⁹
patrē pot⁹ fuisse asseuerāt stercē aquo pitissimo
agricola inuentū ferūt ut fimo aīaliuz agri fecū
darent^r q^d ab ei⁹ nōie stercus dictū est: vñ de
et hunc stercutiuz uocatū ferunt qualibet autē
ex cā euz saturnū appellare uoluerit: Certū est
tñ hunc fuisse stercē siue stercuciū quem merito
agriculture fecerūt deum post Iesusnaue obitū
Othoniel impauit. Tunc chadinus thebis rex
astruitur Et ex filia eius Semele dionisi⁹ liber
pater exortus est: Phenix bitimian condidit:
Minos europa fili⁹ i creta dñat^r. Et Amphion
apud grecos i arte musica clarus habet^r. Ayot
regentem multe fabule confingunt^r: quas supra
meminim⁹. Dionisi⁹ ectiā Nisaz i india cōdidit
huic successit et Delbora. Cui⁹ tempestate apollo

citharaz repit: artemq; medicine atq; phitonicā
ludificatōe qua re mortuos suscitare uidebatur
filius ei⁹ Esculapi⁹ medicinā p̄amplius excogita
uit. A dionisio patre libero iliū costruit̄. Myle
ctus edificat̄. Ceter⁹ aiadūtendum est hebreos
sub annoꝝ numero iudiciū interpositos annos
et seruitutis et q̄etis cōprehendisse ip̄osq; iudices
in israele uo dñi⁹ exercuisse sed in tribulatōib⁹
āgustisq; consiliū atq; auxiliū prebuisse. Picus
faunū genuit. Aug⁹ teste Laurētuz regez scōꝝ qz
ectiā illis de⁹ siluestris fuit. Hi om̄s āte troyanū
bellum. Censente Gedeonem: Alter Mercurius
siringas iuenit: trahens nomē hoc asiringa Cha
dini uxore: q̄ p̄pter armōie studiū suo ab uiro
constat recessisse. Item liram excogitauit: et hoc
q̄deꝝ modo naz mortue chōchaz testudinis rep
pit̄: cui⁹ arentes uerni: extēsiq; flatu aure p̄cussi
tenuez sibiluz rediderūt: quaz rerum imitatōe
liraz inuestigauit: eāq; Orp̄heo tradidit. Refert̄
histore hunc in hispaniam p̄rexisse: flozēq; urbez
cōdidisse. Que nunc legio nūcupat̄. Ea quoq;
etate Tirus extracta est Et argonautaz historia
scribit̄ Muscus Orp̄hei discipul⁹. Et Linus magr̄
Hercules floruerunt. Minos cretenfibus legem
dedisse putatur. quod plato negat: hydrā tamē

sophistan callidissimū fuisse p̄hibet. Abimelech
p̄mus iudeoꝝ populo regnase legit̄: qui ūo rex
tiran⁹ nephari⁹ astruitur. Nam lxx. fratres suos
gladio p̄emit. Et philemoni gretia choꝝ musice
il̄trumentuz p̄mus inuenit. Tola iudicante post
Laumedontez Priamus troyan⁹ imp̄abat. Tunc
Theseus Minotaurū occidit agone. Qui minois
magistratus uir fortis atq; in humanus extitisse
narratur Iait t̄pore Hercules olimpicum agonē
cōstituit et in libia Anteam gigantē necat. Car
metes ninpha latinas l̄ras repperit: easq; ytalici
elargit̄. These⁹ Helenā rapuit: q̄ rurs⁹ Castor
et Pollux ipsius fratres accepunt. Capta thesei
matre eo p̄gre p̄fecto iepte tēpestate Hercules
q̄nquagesimū secundum agens annū ob morbi
pestilentis dolorez sese flāmis in iecit. Abesam
iudicat. Agamenon micenis principatum tenet
Lacedemonie Menelaus. Abilom. Abdon. Lab
don censuraz exercent. Alexander qui et p̄ris
helenā rapuit Troyanū belluz ānis. x. p̄seuerat.
Amazones p̄mū arma sumpser̄t demūq; lamēta
bile troye predicat̄ excidiū decem anni q̄bus
abilon israelis populū iudicauit p̄p. lxx. inter
pretes minime referunt̄. Set ab Eusebio sub Sa
muele et Saule cōputantur: quoꝝ annos historia

non ostendit iudicante abdon ipi9 anno tertio
troya capta est tunc greci ad sue uictorie gliaz
atq; triūphū tpa sua hoc m̄ notare cepūt: anno
a captiuitate troye: in cepta uo olimpiade tpa
scdm olimpiadū nūz cōscripserūt. Anno tercio
a troye excidio mortuo latino rege ī latio trib9
annis regnauit Eneas. Qui ob impandi pitiam
atq; pstantiaz pmus rex latinoz nūcupat̄ cum
prius regnauerit Ianus Saturn9 Picus Faunus
Latius: annis circiter centumq̄nquaginta p̄ dez
tps Vlyxis fabule: et sirenaz fide sunt. Vlyxes
uero ī hispaniaz nauigauit. et ciuitatē suo nōie
condidit Vlisbonā. Aug9 tñ de grecis loq̄ns et
eoz fabulis Sahe inquit. Troya euerfa regnat La
tinus Fauni filius. Ex quo latinoz regnuz dici
cepit laurentūq; dici cesauit. Greci uictores de
lectā troyaz derelinq̄ntes et ad ppa remeātes:
Diomedē fecerūt deuz: quez pena dit9 irrogata
perhibent ad suos nō reuertisse: eiusq; socios in
uolucres fuisse cōuersos. Hoc Varro: ut astruat
cōmemorat alia nō min9 īcredibilia: ut de Maga
illa famosissima circe que socios quoq; vlyxis in
bestias mutauit. Et de arcadib9 qui sorte ducti
trāsnatabāt quodaz stagnū atq; ibi cōuertebāt̄
in lupos: et cuz similib9 bestiis per illi9 regionis

deserta uiuebāt si ūo carne nō uesce rēt̄ hūana
rursus post nouē annos eodez renatato stagno
reformabant̄ in hōies. Sed de ista tm̄ ludifica
tione demonū nos quid dicamus. Apulei⁹ in
libris quos asini aurei titulo inscripsit Sibi ipsi
accidisse ut accepto ueneno hūano aīo p̄manēte
afinus fieret aut indicauit aut finxit. Sansonis
tpe Ascani⁹ Enee fili⁹, q̄ secundus rex latinoz
appellat⁹ est: Albā edidit cui⁹ quo q̄ tēpestate
ag⁹ teste Codrus rex atheniensiu peloponēsi⁹
eiusdez hostib⁹ ciuitatis se iterficiendū ignot⁹
obiecit. Et factuz est hoc m̄ eum p̄dictā patriā
liberasse. Responsum eīz accepāt pelopōnenses
tūc demū se sup̄turos: si eoz regem nō occidi
ssent. Fefellit g⁹ eos habitu paupis apparendo,
et ī suā neccē piurgia puocādo. vñ ait Virgili⁹
Et iurgia codri. Heli sacerdotis iudicātis etate
fere uiginti āni sine iudice defluxe rūt. q̄ ānis
agregati sunt: q̄bus Heli cēsuit. Tertius latinoz
rex Postum⁹ enee fili⁹ nō creuse: s; lauine. a quo
deiceps latini reges siluii noiati sunt. hūc Asca
ni⁹ reliqt̄ here dē: ad huc suo puulo nato sup̄sti
te Iulio. s. a quo iulioz familia nom̄ at q̄ origiēz
traxit. Hectoris filii Ilium receperunt Nestoris
expulsis profugisq; posteris. Quo in tempore

testamenti archa ab alienigenis capitur: regnūq;
sitiniorū finise phibet^r in certū post i^de habet^r
aⁿ Samubel aⁿ Saulis regnū. xx. ānis uel ampli⁹
pplm iudicaūit. Constat tñ israelē ambos Aplō
teste rexisse: et ānis. xl. Tunc apud latinos q̄rt⁹
īpiū tenuit filui⁹ enneas postumi gēit⁹: quōi t̄pē
lace^demōioy regnū i choat. Et Homer⁹ poeta
p̄mus in gretia fuisse putat^r. Saul āt post Samu
belis obitū binis ānis ip̄auit. Qui p̄mus israhelis
rex extitisse phibetur. Sequit^r nūc q̄rtaz seculi
huius etatez inspicere. Et p̄mo mihi dauid rex
ac p̄nceps occurrit q̄ ānis xl. regnauit. Et cētuz
decēq; uixisse describ̄r. Hic marmora cōgregauit
ferrū simul et lapides p̄ciosos aurū argentūq;
atq; es chorinthū: q̄b⁹ inde dei tēpluz cōstructū
est. cātica composuit: hynnosq;. alios trimetros
alios quinq; metros: violaz cū psalterio reppit
q̄b⁹ leuite hynnos deo suis festiuitatib⁹ magna
cū suauitate cōcinerent. Per idē t̄p⁹: Auidone
Tiria Carthago p̄ficit^r. Quintus latinoz rex
Siluius latinus impat. Gath: Nathan: Asaph:
p̄phātib⁹ Salomō ānis .xl. p̄ncipatū exercuit.
uixitq; quinquaginta duob⁹. Cum āt legit^r q̄d
senuerit: hoc q̄dez modo factū intelligi pot̄: euz
.s. nimio muliez cōcubitu tremefactū: atq; senio

in tempestiue cōfectun: verū Iosepho referente
annis .lxxxiiii, supstitit. Hic q̄rto sui p̄ncipat⁹
āno dñō tēplu; cōstruere cepit: qđ postea ānis
octocōplere curauit. Hic etiaz uelut Ioseph⁹
meminit: grandia saxa in fūdamēto constituit.
Erant eiz. xx. cubitoꝝ sua in longitudie decem
latitudine quinꝝ altitudine. Ceterꝝ extra urbē
ligna lapidesq; dolabantur. Malleus, Securis,
Et om̄e ferramētuz nō sunt in domo dñi audita
cuz edificaret̄. Fertur sane salomonē uermiculi
sanguiez: qui chamir dicit̄ habuisse: quo facile
dura marmora setabantur. Tanta fuit salomōis
gloria: et opuz eius toto terraz orbe opinio ce
lebris: ut ad eū usq; regina Sabba p̄rexit, q̄ten⁹
ip̄i⁹ sapiam admiraretur. Cui gemmas p̄sciosas
attulit simulq; et aromata: atq; balsami radicem:
vnde engad̄di uince propagarentur. Hac etate
sext⁹ fuit latinoꝝ rex siluius alba siluini enee
filius. Hic est ille Salomō queꝝ ecclie tuba terri
bilis p̄sonat iq̄ens. Salomō illect⁹ am oꝝe muliez
deos gētinꝝ colluit: et ydolīs templa construxit
Hic est ille salomonis. qui hierosolimitanū tēplū
edidit. Cuius t̄p̄e augustino teste apud latinos
condita est Alba. Ex qua de īceps nō latinoꝝ
s; albanoz reges appellari i eo dē tñ latio ceper̄t

Roboaz .xvii. ānis impauit. Israhelis regnu3 a iuda diuidit̃. Reges in samaria hēri ceperunt. Samus edificatur. Abdias ānis trib9 p̃sident. sub quo hebreoy p̃otifex maxim9 abimelech ī signis est habit9 Asa annis quatragita et vno guberna uit. Agge9. Sacharias. Micheas. Amos. Iohel. Geu. in iudea futura p̃nunciāt. Octau9 latinoꝝ rex Siluius capis. Iosaphat annis .xxv. regimē tenuit. Helias. Abdias. Heliseus. Sacarias: uati ciniū cōcinūt. Non9 latinoꝝ rex silui9 carpēt9: Decim9 silui9 tiberi9: aquo flui9 tiberis dict9 est q̃ pri9 albula dicebat̃. vndecim9 silui9 agrippa Ioraz: ānis octo dñat̃. In iudea: Helias. Helise9 Abdias p̃phetant. Ocozias anno vno p̃sident. Helias rapit̃. Atalia ocozie mater ānis septeꝝ regnat. Hec male seducta q̃d repit om̃e semē d̃i regis in terfecit: ut sola regno potiret̃. Joia dab fili9 Rechab sacerdos clarus habetur. Et Ioia da pontifex qui solus post Moysen .cxxx. annis uixisse p̃ibetur. Ioas annis impat. xl. Hic cuz a Sacharia p̃pha increparet̃: inter tēplum et altare eum obrui lapidib9 iussit. Helise9 obiit. Ligurg9 apollinis legislatoꝝ apud gretiam illustris fama reputatur. Rex latinorum duodecimus siluius Aremulus. Amaseas ānis .xxix. tenuit p̃ncipatū

Cui⁹ tꝑe q̄daz Carthaginē conditū asseꝛt. Rex
latinoꝝ terci⁹ decimus silui⁹ auētinus: et in eo
mōte mortu⁹ humat⁹qꝫ. Cui eternū nom̄ tribuit
Ozias ānis q̄nquagita duob⁹ regnare ꝑhibetur
olīpias a grecis ꝑmuꝝ iſtituitur. Sardanapalus.
poſtrem⁹ aſſirioꝝ Rex uict⁹ ſupatusqꝫ ſemetipꝫ
ſponte cremauit. Lacedemonioꝝ reges finiunt.
Tunc heſiodus poeta claruit: atqꝫ ſidomargius
menſuras et ꝑōdera repperit. Oſea. Amos. Eſaya
Iona in iudea uaticinātib⁹. latinoꝝ rex quartus
decim⁹ Silui⁹ amulius. Ioathā annis. xvi. ipare
narratur. Romulus remuſqꝫ Gemeli naſcuntur.
Quoꝝ ꝑꝛ Mars: mater ūo Ilia dicebatꝫ. Extat
tñ quorundā opinio eos a lupa nutritos: q̄ mere
trix fuiſſe creditꝫ. et multos ſua ꝑſtitutōne nece
ſſat. In iudea Oſea Iobel. Eſaias Micheaſqꝫ ꝑꝑha
bāt achaz ānis. xvi. regnaſe legꝛ. Roma a romu
lo remoqꝫ in palatino mōtis cōſtruitꝫ: olīpia de
q̄nta. Iud⁹ enī qui āno quinto parabatur q̄tuoz
mediis natantib⁹ annis olīpias ferebatꝫ. Eam
obrez certaminis tꝑs olīpiadeꝝ appellabāt. Et
olīpias ab Olimpo mōte uocabatꝫ: ꝑ ideoꝝ tꝑs
Thobie hiſtoria cepta eſt. Qua tñ etate: tres de
minorib⁹ ꝑꝑhe. s. Abdias: Aggeus Nauꝝ ꝑꝑha
uerint: ut cū aug⁹ loqꝫ nō inuenitꝫ āno ab urbe

condita tertio raſtro paſtorali a Fabio romuli
duce remus occiditur. Et thalamon feminay pul
cherrima: duci romuli ſorte tradit̃. Et q̃nq̃deꝫ
bene illi ceſſit: ex inde nuptiay locus thalamus
appellat̃ ē. Aurelius aug̃ ita meminit. Rex tūc
erat in iuda cuius nomē erat achar. uel ſicut alii
putāt q̃ ei ſucceſſit Ezechias quē cōſtat optimū
et piſſimū regē romuli regnaſſe t̃pibus. Eodeꝫ
t̃pe nōnulli Sibillā eritheaz uaticinatā fẽr̃t: bec
que dā de xp̃o manifeſta coſcripſit. ut ihs xp̃s
dei fili⁹ ſaluator: Aggeus: Zacarias: Malachias
t̃pe captiuitatis babilonie p̃phetarūt. Ieremias
Sophonias ſub Iofia rege iuda auguriati ſunt.
Ezechias ānis .xxix. regnat: quo in t̃pe romulus
milites ex pplō ſumpſit: e mille unū: quos q̃rites
nūcupauit. Ex pplō centū nobiliſimos uiros ele
git. Qui ob etatē ſenatores ob curā ac ſollicitudi
nē reypublice. p̃res appellati ſūt Hac tēpeſtate
Sicilie ſiracufa: in qua ego natus ſuz: ſimulq̃ et
educatus: inſuper et Cathania condite ſunt. poſt
Romulū numa p̃pili⁹ regnaſſe p̃ibet̃ qui uirgi
nes ueſtales p̃mus inſtituit. duosq̃ mēſes Ianua
riū et februaryū de ceꝫ āni menſib⁹ adiecit. Ex
achaz parēte impio: Ezechias ſcūs nat⁹ eſt. Sub
quo Eſayas et Oſeas diuinabāt. Manaffe annis

lv. regimē habuisse describit̃. Numa Pompili⁹
ianuariū diis superiorib⁹ februariū diis inferiori
bus dedicauit Capitolii iecit fūdamēta. Sibilla
erophila isamo claruit vnde et samia dicta est
partheni tarētū condiderūt Amon ānis duob⁹
post sui patris obitū qui antea eo supstite decē
impauerat. Terci⁹ romanoꝝ rex tullius hostilius
qui priorū purpura et fascib⁹ usus est atq. in rey
publica censurā pm⁹ exegit. Iosias annis. xxxii.
Quartus romanoꝝ rex Anchus martius nume
nepos: qui urbi montē auētīnū et ianiculū ad di
dit: hostiāq. mare construxit. Quint⁹ romanoꝝ
rex tarquini⁹ p̃scus qui rome cloacas occultosq.
meat⁹: capitolium: etiaꝝ circū fabricare molit⁹ est
insup ludos romanos instituit. Arion lōgo maris
spacio delphino ueitur. Tales milesius phoph⁹
claruit. Hic pm⁹ phisic⁹ solis defectū: et astrolo
gie numeꝝ uenat⁹ est. Ieremias Oda. Sophonias
in iudea pphetabant. Sed teste aurelio Aug⁹.
Romulo regnāte Tales Milesius fuisse phibet̃:
vnus de septeꝝ sapiētib⁹ de inde post Romulū
Numa regnauit: quo rome impante. Et apud
hebreos minitio regni manasse: a quo impio rege
ppha Esayas phibet̃ occisus. Samiā sibillā fuisse
referunt. Regnante apud hebreos Sedechia. Et

apud romanos Tarqno p̄sco qui successerat anco
martio Hieremias p̄p̄b̄abat. Et eo t̄p̄e Pitacus
Mirilene⁹ alius e septē sapiētib⁹ fuisse p̄hibetur.
Et q̄nq̄ ceteros qui ut septē numerēt̄: taleti quē
supra cōmemorauim⁹. et huic pittaco ad duntur
eo t̄p̄e fuisse scribit Eusebius. Quo captiuus dei
popul⁹ in babilonia tenebat̄: hi sunt solō athe
niēsis: Chilō Lacedemoni⁹ Perian der Corinthius
Cleobul⁹ Lidius Bias Prieneus: om̄es hic septem
apellati sapiētes post poetas theologos clarueūt.
Eo captiuitatis iudayce t̄p̄e et Anaximāder et
Anaximenes et Xenofanes phisici claruerunt.
Tunc et Pithagoras ex quo ceperūt appellari phi
Taleti milesio successit Anaximāder ei⁹ auditor
iste anaximenes. discipul⁹ et successore⁹ reliq̄t.
Anaxagoras uō eius auditor extitit. Diogenes
quoq̄ anaximenis alter auditor fuit. Anaxagoze
successit auditor ei⁹ Archelaus: cuius discipul⁹
fuisse p̄hibetur Platonis magr̄ p̄fecto hec om̄ia
aug⁹ enarrat Ioachim ānis. xi. tenuit p̄ncipatū
huius āno tercio Nabuchodonasoz captaz iudeā
tributariā fecit. Tunc Daniel. Ananias. Azarias
Misael. in babilonia floruerūt. Et in hierusalez
Mardocheus et Ezechiel p̄p̄ha illustres habent̄
post Ioachim. Nabuch. Merodach. Egesar:

La borsorb. Balthasar: in chaldaea regnauerunt.
Hi chaldeoz reges illustres gestis erat: nequaquam
tamen insignium numero computantur. Sedechias
annis undecim impauit: pidez tps Saphos mulier
et poetissa in lesbos insula claruit: que phaonez
siculum adamauit. Cui scribens eplaz aiebat. Quid
mibi cum lesbo Sicilis esse uolo. Rex romanoz
sextus seruius nobilis. Eo quoque tpe apud grecos
septez muse. i. septez sapientes sunt appellati. Tra
ditur hieremia ante quam templum cremaretur: testa
meti archam tulisse: eaque duos inter montes gestasse:
quibus Moyses et Aron humati iacuerant. Hac
etiam etate Baruch propheta diuinabat. Ceterum intel
ligendum est cum aurelio augo prophetas philosophos gentium
precessisse. Nam Pithagoras Samus eo tpe quo
iudeoz soluta est captiuitas cepit excellere atque
cognosci. Multo ergo magis ceteri philosophi ut Socra
tes ut plato ceterique post prophetas fuisse reperiuntur:
quibus si addam etiam superiores quam non duz philosophi
uocabantur: septez. s. sapientes ac de inde philosophos qui
taleti successerunt ut anaximander: ut anaximenes
ut anaxagoras nec prophetas nostros temporum antiquitate
precedunt: quinque tales post quem ceteri fuerunt
regnante romulo eminuisse fertur Soli igitur illi
theologi poete Orpheus: Linus Musus: et si quis alius

apud grecos fuit his prophetis hebreis quorum scripta
in aucte hēn: ānis repiūtur pōres: s; nec ipi uey
theologū nrm moyses: q̄ unū deū uey ueraciter
p̄dicauit: cui⁹ nūc scripta in auctis canone prima
sunt t̄pore p̄cesserūt. In hac quarta etate si cui q̄
forte cōtra riū esse uideat: qd̄ non ip̄e nūs gn̄a
tionū q̄tuordecim in p̄ntiaz rite seruet. Qui in
matheo euāgelista narratur. Is attendat Ioram
inter regez et Ioathaz omissa Athalia tres reges
in medio p̄termisisse. Matheū q̄ hic suis cū t̄pib⁹
inserunt: quos euangeliū nequa q̄ refert pro eo
qd̄ ioram genus se impie Iezabel inmiscuerat. Eā
ob cām ad tertiaz usq; gn̄ationem ei⁹ memoria
p̄sus abraditur: ne in sancte natiuitatis ordine
ponerētur q̄q̄ et illud pre ceteris cōsiderare cō
ueniat plures successiōes extitisse generatiōes uo
pauciores. Non enim que regū: eadez gn̄ationū
sunt t̄p̄a: vnde et Mathe⁹ quos ad generationē
nō putauit p̄tinere preterit. Quinta etas a trans
migratiōe babilonis usq; ad christi textū in car
nationē: quā matheus p̄ gn̄atiōes exeqtur. hebre
oy captiuitas annoz .lxx. durauit etate. Quib⁹
ab dei altari ignis subtractus atq; puteo repost⁹
inde in septuagesimū regressiōis ānuz uiu⁹ assum
mitur. Daniel dñm orauit et ut septem menses

ūterent̄ optinuit. Euilmoradach fili⁹ Nabucho
donasoꝝ timēs ne su⁹ pater q̄ de bestia redierat
in hoīez aliquo modo pacto ne resurgeret : naz
eius sepulcrū moueri interdū uidebat̄ Ioachim
cōsultit. Cuius fret⁹ cōsilio clam patrē exhuma
uit et eoꝝ ip̄ius omnēq̄ caꝝauer i tricētas partit⁹
est portiones tricentis uulturib⁹ digerēdas. Cui
inquit Ioachiz. Nequa q̄ tu⁹ genitoꝝ reuiuiscet.
nisi uultures in vnū redeant quos uolare iussisti
Darius annis. xxxiiii. impiuz tenuit. Cui⁹ anno
sc̄do iudeoꝝ est captiuaꝝ resoluta. Cyrus at̄ ip̄i⁹
nepos Dario uelut maiori sūmaz obedientiam
exhibebat. Qui post q̄ babiloniā ut hostis iuasit
ut uictoꝝ euertit: ut rex disposuit: in libiā bellū
trāstulit. Dari⁹ itaq̄ sibi ciro obedientiaz p̄stante
anno p̄mo monarchiaz rite p̄egit. Et anno sc̄do
cirū monarchū instituit: q̄nq̄deꝝ eum enixissime
atq̄ tenerrime caripēdebat. Hic cū iuxta ailm
fluuiū cresū p̄cussisset: lidoyꝝ gentē agressus est.
postinde trāsgressus araxez ad thamari massage
taz reginā nūtiōs destinauit: ut eū in coniugeꝝ
duceret. que cū nollet: ab exercitu thamari cyr⁹
bello uictus est et occissus. Quē illius auulsuz ob
trūcatūq̄ caput: i utrē humano plenū sanguine
eiciens cū hac ex p̄batōne uerboꝝ inq̄t. Satia te

sanguine quem sumpsisti. Ciri tempore septimo romano rex
Tarquinus superbus: qui ob tarquinii iunioris eius nati
scelus infundum lucretiaz matronam nobilem de uici
antis odio omnibus habitus erat. post hunc romani
sibi consules preceperunt legesque usque ad iulium cesarem
statuerunt. Sic itaque factum est: ut ruente babilonia:
surgeret roma: primo romano consul Brutus ordi
natus test. Ciro mortuo Cambises eius filius successit
qui apud Exora Archaxerxes uel Assuerus nuncupatur
per iudeos tempus iudicum historiis scribitur Iesus Sacerdos
magnus et princeps gentis Soroabel claruit. Cam
bises egiptum ingressus eam uastat. Cumque ab egipto
reuerteretur: damasco moritur. Darius autem magnus
Ciri filiam uxorem duxerat ex qua Xersem genuit
qui annis .xx. regnasse prohibetur. A quo tempore
in israhel non reges: sed principes extiterunt Et usque
ad birchanum et nepotem eius Aristobolum. Tunc
gensis pictorum agnoscitur. Percurramus nunc atque
enumeremus priores et eorum aliquos iteque describamus
ut omnium tempus suo ordine statuatur. Tales milesius
de quo supra meminimus ut quidam astruunt Achaz
regis iudee tempore claruit: et anno .lxxviii. sue eta
tis obiit. Solon atheniensis leges suis ciuibus tra
didit: quas romani post modum acceperunt: tempore
regis Ezechie uiguit. Hic Cresum regem lidorum

edocuit: vixitq. lxxx. ānis. Chilon lacedemo-
ni⁹ et Esopi poete p̄ceptoꝝ. Ezechie t̄p̄e: pictac⁹
mirelen⁹ ioachiz bias p̄ene⁹. Sedechie Cleobul⁹
lidi⁹ eiusdē. Sedechie periādeꝝ chorinti⁹ p̄dic-
ti regis etate floruit. Anaximāder et anaxime-
nes Ciri regis p̄saz tēpestare clarueūt. Homer⁹
poeta asianus regis israhelis p̄facti t̄p̄e in signis
habit⁹ ē: et ānos centū et octo p̄egit. Phercides
p̄hs Sirus taletis coetane⁹ p̄mus aīoꝝ in morta-
litate scrutat⁹ est. Ligurg⁹ q̄ lacedemoniis leges
contulit helisei p̄p̄he t̄p̄e fuisse repit⁹. p̄menides
Anaximenis discipul⁹ Ciri regis p̄saz tēpestare
p̄hat⁹ est. Anacharsis p̄hs scita ḡne q̄ teste uale-
rio ciuiles leges telis araneaz̄ cōpauit q̄ muscas
et culices capiūt: s; uolatilia trāsmittūt grādiōra:
solonis t̄p̄e clar⁹ hēt⁹: cui⁹ amicissim⁹ fuisse p̄bat⁹
Epimenides cretensis Solonis quoq; et Ezechie
etate illustris extitisse p̄hibet⁹: hic dū iuuecul⁹
ad ouīū custodiā a patre micteret⁹: quod daz in
antrū declinās. lxxxv. ānis obdormiuit. Ex p̄ge
fact⁹ ūo oues q̄rebat: vixit igitur. clxxvii. ānis
Hic est ille p̄hs quem paul⁹ aplūs in epistola ad
titū cōtra cretenses in testez adducit. Ait eniz.
Cretenses sempez mendaces: male bestie: uentris
pigri sicut q̄daz ex illis meminit. Et Pithagoras

t̄p̄e Nabuco donasor assirioꝝ regis efloruit et in
ea presertim italie p̄te que quōdāz magna gretia
dicebat̄: hic est ille pithagoras ph̄s sami⁹ a quo
ph̄ie nomē exortū est. isup et platonē a d̄ archi
tā hierōim⁹ p̄rexisse cōmemorat ut ap̄d tarentū
pithagore p̄cepta et istitua p̄disceret. Et etiam
Athimeo locrenssi pithagorico nōnulla p̄ciperet
Anaxagoras ph̄⁹ Xersis regis p̄saz t̄p̄e athenis
claruit. hic asian⁹ fuit. et trigita ānis ph̄ie studio
in sudauit. Crates theban⁹ ph̄s stilponis audī
tor et zenonis p̄ceptoꝝ qui etiaz cū a d̄ ph̄ānduz
athenas p̄geret magnū auri p̄dus abiecit: nec
putauit se posse et uirtutes simul et diuitias possi
dere. Abite iquit teste hieronimo male cupidita
tes ego uos mergā: ne ip̄e mergar a uobis. Supi
oꝝ ph̄oꝝ t̄p̄ore floruit. Item et Zenon uticensis
ph̄s Cratis discipulus et secte stoyce repertoꝝ.
Manasses t̄p̄e isignis habet̄. Archilog⁹ lacedo
monius poeta: Et Simonides: qui octuagesimo
āno carmina compilauit. Zenon p̄redict⁹ ānis
centū et septez uixit: qui deniq; a d̄ tiranū agri
gētīnū ut opinoꝝ phalarideꝝ p̄fectus est. Esopus
adelph⁹ poeta Ciri regis p̄saz coetane⁹ fabulas
configit elegātes quas romul⁹ q̄dāz de greco in
latinū traduxit. Et eiusdeꝝ regis sane tempestate

Sophocles atheniēsis poeta cētesimo anno pacto
tragedias edidit. Et Themistocles p̄hs athenaz
p̄nceps qui ceu hierōim⁹ refert cū expletis. cvii.
ānis se mori cerneret: dixisse fert̄ se dolere q̄a
tunc egrederetur de uitta: q̄ndo sapere cepisset.
insup et Ariscides p̄hūs atheniensis. et Aratus
astrologus. Cuius uerbū illud fuisse p̄hibetur:
q̄d aplūs i actib⁹ aplōy meminit iquiens. In ip̄o
uiuim⁹: mouem̄ et sumus. Sicut et q̄daz n̄roy
poetaz dixerūt: gen⁹ dei sum⁹. Democrit⁹ p̄hs
abderites arthaxersis regis p̄faz etate clar⁹ ha
bitus est. Qui teste laertio. Et. A. gelio acticaz
noctiū libro ambos sibi oculos eruit: ne malis ci
uib⁹ bona euenire conspiceret. Eodez quo q̄ t̄pe
et Ipocrates i signis medic⁹ i sula choos educat⁹
Et heraclit⁹ p̄h⁹ asian⁹: qui ob oscuras s̄nias tene
brosus appellat⁹ est: q̄d et hierōim⁹ asserit inq̄es.
Heraclitū tenebrosuz sudātes p̄hi uix itelligūt.
Euripides poeta tragicus archelao p̄faz p̄ncipi
carissim⁹ erat: et uitā maxima abstinentia duxit.
Erapeodocles agrigētīn⁹ p̄hs ciri regis p̄faz t̄pe
effloruit. Hic ut Boetius refert: in arte musica
instruct⁹ erat. Coetan⁹ ei⁹ p̄menides atheniēsis
p̄hūs: auditor atq̄ discipulus xenophanis come
diay scriptoris hac etiā etata simul effulserunt:

herodotus hystoriaꝝ compilator pintharus: atqꝫ
Eschilus siculꝫ tragediarꝫ acōditores Arthaxer
ses qui et longimanꝫ annis quatráginta p̄cepit.
Tunc Exdras sacerdos legem achaldeis succēsaꝫ
sp̄s sancti gr̄a repavit Aristarcus. Aristophanes
tragici: egregii nominant̄ Heuclides geometer
eximius. Epicurꝫ atheniēsis: qūis ut ait hierōimꝫ
l̄ras nō didicerit: et artē disputādi teste boetio
ignorauerit: multa tñ a beo dicta repiunt̄ egre
gia. Darius qui et notus annis. x. viii.º. presēdit.
Arthaxerxes q̄ a iudeis assuerꝫ d̄r̄ annis quatra
ginta mādauit. hestez complet̄ historia. Artha
xerxes q̄ ochꝫ dictꝫ est ānis uiginti sex. Xerxes
ochi filiꝫ ānis quatuor impavit. Dariꝫ uero sex
p̄idez t̄pas iudeoꝝ p̄otifex maximus yadous.
Et Mauius torquatus romanoꝝ consul insupeꝫ
et hi phi illustres h̄iti sūt. Gorgias ph̄s et orator
p̄mus Siculꝫ atqꝫ leontinꝫ p̄ceptor yfocratis: qui
ut Cicero in libro de senectute refert: centum et
septez expleuit annos. Isocrates ph̄s atheniēsis
gorgie discipulꝫ qui teste hierōimo nonaginta
et nouē annos ī docendi scribendiqꝫ labore cō
pleuit p̄tagoras sophista. Crisippꝫ ph̄s stoycusqꝫ
qui ut Valeriꝫ memin̄it: aīaꝫ eternitateꝫ itelligēs
sibi manus intulit: tanqꝫ in celum migraturus.

Carneades ph̄s atheniensis dionisius siracusi⁹
in sicilia tirānideꝝ exercebat. Socrates atheniē
sis ph̄s platonis magister uerbū illud memoratu
dignuz ī mediū afferebat. hoc unū scio qꝫ nescio
et ut Cicero in qōibus tusculat⁹ inquit. Hic de
celo phiaz euocauit et ī urbib⁹ collocauit: et de
uita et morib⁹ rebusqꝫ bonis et malis q̄rere coe
gitur. Qui t̄pe Philippi regis macedonis alexā
dri patris ueneno interiit. Xenophō atheniēsis
ph̄s Socratis discipul⁹: et Ciri regis p̄saz amic⁹
annis uixit. lxxxix. Aristippus quoqꝫ socratis
auditor ad dionisiū tirannū siraculis cōmoran
tē p̄fect⁹ est: ap̄d queꝝ strenu⁹ hēbat. Anthiste
nes socratis et discipul⁹. cū diu rethoricā ut ait
hiero⁹ gloriose docuisset: uēditis om̄ib⁹ q̄ hēbat
et publice distributis nichil sibi plus q̄ pallioluz
reseruauit. Diogenes Anthistenis auditor: natē
uictor humane. Et hierōimo teste: rege potēcioꝝ
alexandꝝo. Alchipiades socratis discipulus: cor
pore pulcher: et eloq̄o dulcis. Eschines socratis et
auditor eloq̄ntia potēs uict⁹ ademostenes ap̄d
thoduꝝ insulaz exulauit ignominia demostenes
orator sūmus et app̄me studiosus uelut ysi doꝝ
mēinit philipū macedonū regē fabula cōfutaui
Theodor⁹ cirenēsis geometer: platonis p̄ceptoꝝ

Plato academiae natus Socratis discipulus. lxxx.
anno scribens ut refert hieronymus moritur: nec in sua pe-
grinatione ut quidam asserunt hieremie prophetae obuia-
uerit a quo uatum oracula didicerit. hoc Augustinus ratione
coarguit: calculatque prophetarum annos centum quibus praesens
fuisse: huius uelut ualerius narrat in fantuli et in cuius
dormientis labellis mel apes inseruerunt: platonis
singularis suauitatem indicantes eloqui. Alexander
macedo annis. v. impauit, sed ut uerius loquitur: annis
.xii. regnasse putatur. uerum illi quoniam hic dum taxat
enumerantur: quibus Asiae solius monarchiam complexus
est. Nam septem eius praesens regibus computatur
hic. xx. annorum erat cum regnare cepisset. post cuius
obitum regnum ipsum in quatuor celi uentos teste danielle
partitum est: in egipto quod est quae ad meridies spectat
primus tenuit principatus tholomeus: qui sother cognomina-
tus est: qui etia et lagi filius. A quo sequentes
egipte reges tholomei nuncupati sunt in macedonia
philippus qui et arides alexandri germanus: haec
ad occidentem respicit. Selenchus nichanorum Asiae et
ponto ceterisque in eadem regione prouinciis impauit.
Antigonus in septentrione: post alexandrum selenchus
regnauit in Siria: post quem anthiocus sother. A quo
successores anthiochi dicti sunt inde Anthiochus
theos: post quem anthiochus galericus. Postea

Anthiochus magnus postremo Anthiochus ephesianus alexandri tempore hi philosophi claruerunt. Aristoteles Macedo ipsius preceptor astraguritanus philosophus discipulus secte peripateticorum princeps uir excellentis ingenii. Cuius pater Nichomachus medicus philippi regis amicus Diogenes quoque philosophus: qui ut ualerius ait Acriter alexandro respondit: quicquid sibi solis radiū auferebat. Carneades philosophus qui cum diogene ab atheniensibus ad senatū romanū missus est. hic et studiosissimus fuit: nam centesimo decimoque anno uiuendi et philosophandi finem dedit. Cuius crisippo disputauit et contra zenonem libros edidit. Domas philosophus Alexandro adhesit: Cuius extat sententia nobilis. Amico mutuam me roganti pecuniam ipse et pecuniam prodo. Anaximenes orator alexandri in rethorica arte preceptor: cuius quoque scripsisse fertur historiae. Anaxarchus etiam alexandri magister: uir maxime prudentie. Nam cernens intelligensque alexandrum paratum ad oceani insulas nauigaturum: inquit. Frustra eum profecto tanta assumere: totque intendere ad quorum finem puenire non posset. Cum ex doctrina democriti preceptoris sui mundos innumerabiles esse constaret. Cui alexander heu me miserum: cum nec uno quoddeum hactenus potitus sim. Diodorus dialeticus illustris et socraticus

claruit: quoniam filias dialeticas et insignis pudicitie
habuisse narratur: de quibus et philo carneadis
magister plenissimam scribit historiam. Polistratus et
Hippoclitides epicuri secte discipuli eodem die nati
eiusdem philosophi auditores: eodem etiam die mortui sunt.
Plato hos philosophos discipulos habuisse perhibetur.
Speusippus nepos eius sororis filius. Et xenocrates
apud me dilectus phedon elidensis platois familiaris
atque discipulus virque illustris: cuius titulo librum
de immortalitate animarum obsignavit. Apuleyus a se
greco latinisque sermone facundus. plotinus qui
de uirtutibus moralibus scripsit amplissime: ut
Macrobius testis est. Hermes egyptius xenocrates
predicitus. Cui pro sua dignitate ac sapientia alexander
legatos cum talentis quinquaginta transmisit. Aristote-
lis auditores atque discipuli. Calistenes philosophus quem
aristoteles ad alexandrum destinavit ut ipse foret
consiliarius. Theophrastus qui et aureolus ex lesbio
natus et Medemus ex rhodo: hi post aristotelis
obitum scholas rexerunt. Onie pontificis iudeorum tempore
hi philosophi insignes habiti sunt. Polemo successor xe-
nocratis. Antipater philosophus et poeta sidonius omni
anno die quo ortus fuerat febre patiebatur. demum
die natalis sui febre illa preceptus est. Archephilas
academicus philosophus eodem tempore floruit. Herasistratus

medic⁹ preclarus qui pulsu cognouit amantēz.
nā teste ualerio cū anthiocus selenthi regis fili⁹
nouerce stratonices ardētī atq; fraganti amoze
languesceret ab herasistrato medico sanatus est:
q̄ pulsū ei⁹ modo uegetiorē m̄ languiorē sentiēs
scōz accessuz et recessuz nouerce: hic p̄ri iudicauit
qui carā coniugē filio cedere minime dubitauit.
Tholome⁹ sother lagi fili⁹ defuncto alexandro
ānis. xl. i egipto regnauit. Tunc Machabeoz
libez prim⁹ icept⁹ est: Menāder comic⁹ dignis
laudibus effertur. Appius claudius cecus rome
claruit: q̄ claudias aq̄s i duxit: nigrisq; lapidib⁹
uiā appiā miro strauit artificio. Tunc rome censu
exagitato ducenta milia et septuaginta ciuium
iuenta sunt. Ariminū atq; beneuētuz a romanis
cōdunt. Tholome⁹ philadelph⁹ ānis. xxx viii.
impasse p̄hibet. Eo t̄pe Sostrat⁹ in alexandria
pharū construxit et argētei nūmi p̄mū rome cu
duntur. Carthaginenses nauali romanos bello
uicerūt. Metello cōsule pfugato: hic rex egipti
studios⁹ et libroz cupid⁹ sue demetriū biblio
thece p̄fecit: q̄ libroz uolumina usq; ad ducēta
milia uēdicauit. hic ad eleazaz iudeoz pōtificē
nūtiōs cū munerib⁹ misit ut ex hebrea lingua in
grecā legis diuine tradutōez haberet. Enarrabo

hoc in loco quod Hieronimus quid Augustinus senserit: cum
discordes penitus uideantur: Aurelius Augustinus ita refert:
Ptolomeus appellatus Philadelphus petiit ab Eleazaro
tunc pontifice dari sibi scripturas: quas profecto
fama audierat predicante diuinas et ideo concupiuerat
habere in bibliotheca quam nobilissimam fecerat:
has ei cum misisset idem pontifex hebreas: post etiam
ille interpretes postulauit et dati sunt ei. lxxii.
de singulis tribus duodecim: seni homines: lingue
utriusque docuissimi: hebreæ scilicet atque græcæ. Quorum
interpretatio ut. lxx. uocetur: iam obtinuit consuetudo.
Traditur sane tam mirabile ac stupendum planeque
diuinum in eorum uerbis fuisse consensus: ut cum ad hoc
opus separatim singuli sederint: ita enim eorum fides
Ptolomeo placuit explorare in nullo uerbo quod idem
significaret et tam ualde ualeret et in uerborum ordine
alter ab altero discreparet: sed tanquam unus esset
interpretis. Ita quod omnes interpretati sunt unum erat
quæ re uera scriptura erat unum in omnibus. Et ideo tam mi-
rabile dei munus acceperant: ut illorum scripturarum
non tanquam humanarum sed sicut erant tanquam diuinarum
et isto modo commendaretur autoritas: credituris
quæque gentibus profutura: quod iam uidemus effectum. Nam
cum fuerint et alii interpretes qui ex hebreæ in græcā
linguam sacra illa eloquia transtulerunt: sicut Aquila.

Simachus. Theodorio: sicut et illa est interpretatio
cuius auctor non apparet: et ob hoc sine nomine
interpretis quanta editio nuncupatur hanc tamen que
septuaginta est tanquam sola esset sic recipit ecclesia
ea quod utuntur greci populi christiani quorum plerique
utrum alia sit aliquid ignorat. Ex hac. lxx. interpreta-
tione etiam in latinam linguam interpretatum est quod
latine ecclesie tenent. Quamvis non defuerit in nostris
temporibus presbiter hieronimus homo doctissimus et
omnium trium linguarum peritus. qui non ex greco sed
ex hebreo in latinum eloquium easdem conuertit
scripturas. Sed eius tamen litterarum laborum quibus iudei
fateantur esse ueracem. lxx. uero interpretes in multis
errasse contendant tamen ecclesie christi tot hominum
auctori ab eleazaro tunc pontifice ad hoc nomen operum
electorum neminem indicat preferendum quia et si non
in eis unus apparuisset spiritus sine dubitatione dominus
sed inter se uerba interpretationis sue. lxx. docti-
more hominum contulissent ut quod placuisset omnibus
hoc maneret: nullus eis unus interpretes debuit antequam
spiritus enim qui in prophetis erat quam illa sunt interpretati
ita ut illi precesserint prophetando: isti secuti sunt
propheticos illos interpretando: hieronimus tamen in epistola
ad desiderium quam in prologo biblie habet in sermo
ita refert. Multa de ueteri testamento legimus

euangelistarum et apostolorum auctore promulgata quae in nostris
codicibus non habentur: ut est illud. Eex egipto uocaui
filium meum. et Quoniam nazareus uocabitur. et Videbunt
in quem compunxerunt. Et Flumina de uentre eius
fluunt aquae uiuae. Et quae nec oculis uidit nec auribus
audiuit nec in corde hominis ascendit: quae preparauit deus
diligentibus se. Et multa alia quae praecipue sintagma desi-
derant. Interrogemus ergo eos ubi haec scripta sunt
et cum dicere non potuerit de libris hebraicis: profe-
ramus. Primum testimonium est in Osee. Secundum in Esaia
Tertium in Zacharia. Quartum in prouerbis. Quintum
eque in Esaia: quod multi ignorantes apocriphorum
deliramenta sectantur et hiberas nenas libris au-
tenticis preferunt. Causas erroris: non est meum expo-
nere. Iudei prudenti factum dicunt esse consilio: Ne
ptolomeus unus dei cultor etiam apud hebreos
duplicem diuinitatem comprehenderet. quod maxime
idcirco faciebant quia in platonis dogma cadere
uidebatur. Denique ubicumque sacratum aliquid scriptura
testatur de patre et filio et spiritu sancto aut aliter inter-
pretati sunt: aut omnino tacuerunt. Ut et regi satisfac-
cerent: et arcanum fidei non uulgarerent. Et nescio quis
primus autor septuaginta cellulas alexandriae me-
diano suo extruxerit: quibus diuisi eadem scripti-
tarerent. Cum Aristeeus eiusdem ptolomei hipaspistes

et nō multo post t̄p̄e iosephus nichil tale retule-
rint: s; i vna basilica cōgregatos cōtulise scribāt
nō p̄phetasse. Aliud ē enī esse uatē: aliud ē esse
interp̄tez. Ibi sp̄us uentura p̄dicat hic eruditio et
uerboꝝ copia ea que intelligit transfert. Ex hie-
ronimi igit̄ uerbis habet̄ .lxx. interpretes nō
fideliter traduxisse; nec sp̄u sc̄to locutos nec cel-
lulis i singulis sitos eloq̄a sacra disseruisse. E d̄itio-
nis āt̄ique translationē .lxxii: interpretes duob; 9
et septuagita dieb; 9 p̄fecerūt. Ptolome; 9 eūgetes
philadelphia german; 9 annis .xxvi. impauit. Eo
t̄p̄e: Iesus fili; 9 sirach ecliasticū codicē cōpilauit
et uerba que daz salomōis inseruit. Enni; 9 terēt; 9
acathone q̄store romā trāslat; 9 ē. Quadraginta
fere milia galloꝝ a romanis occiduntur. apud
rhodū colos; 9 ingēs terremotu cecidit. ptolome; 9
philopater annis .xvii. regnasse p̄hibet̄. Sicilia; 9
Marcus marcelus agreditur. Siracusas euertit.
Archimedes siracusan; 9 p̄h; 9 et egregi; 9 Mathe-
maticus in urbis excidio capite trūcatus interiit
hic codicē de circuli quadratura reliquit: q̄ teste
Aristotele scibālis quidē est s; nondū nota. Me-
nander poeta comic; 9 clar; 9 habetur huius iuxta
hierouimi sententiā uerbū illud esse p̄ibetur qd̄
paul; 9 in eplā ad corinthios in tro ducit indens

Corrumpūt bonos mores colloq̄a mala. Philemō
poeta comicus menādro coetaneus zenō quoq̄
stoycus ph̄ qui teste seneca man⁹ sibi intulit ut
post mortē feliciter uiueret. Naz dicebat. Mors
gloriosa est: mors igr̄ malū nō est. Fuit quoq̄ et
ali⁹ zenō ph̄ quē ualeri⁹ maxim⁹ refert. Egesias
ph̄ egipti⁹ eadē floruit etate. Ptolome⁹ epipha
nes annis. xxiiii. .presidere narrat̄. Secūdi libri
machabeoy ichoat historia. Tunc romani uictos
grecos liberos fore iusserūt asserentes impiū esse
eos captiuare: aq̄b⁹ ph̄ia pmū exorta est magr̄a
moꝝ: atq̄ liberaliū disciplinay inuētrix. Aristat
chus gr̄matic⁹: Ennius comic⁹ poeta: pacuuius
brundusin⁹ tragic⁹ nonagenarius obiit. Valeri⁹
catullus poeta veronensis tricesimū agens annū:
rome morit̄. Plotius gallus rome primus latinā
rethoricā docet. Panetius ph̄s Scipionis p̄ceptoz
et possidonii stoyci et egiptii: rome insignis repu
tatur. Ptolome⁹ philometer ānis. xxxv. Scipio
africā uicit. Plautus poeta comicus: et Terentius
carthaginensis grecis latinisq̄ lris erudit⁹. Aristo
bolus israhelita et ph̄s pipatheticus: i moysen cō
mētarios edidit. Mathatias leges p̄rias fortiter
uindicauit. Quo mortuo: Iudas machabe⁹ prin
cipatū iudeoy accepit. Scipionis romāoy cōsulis

et africani miranda gesta scribunt. Ptolomeus
euergetes annis .xxix. Tunc t̄p̄is tholetū cōdit̄
in hispania. Ionathas dux ac iudeorū pontifex
uiget ptolome⁹ sopthez ānis. xvi. ipasse cōputat̄
Cicero uarroq; nascunt̄. Traces romāis obe diūt
ptolome⁹ alexander annis .x. Siria per gabinū
ducē in romanoz transit impiū. ptolomeus fiscō
cleopatre filius: annis octo presi dētiaz habuisse
phibet̄. Titus lucreti⁹ poeta nascit̄. q̄ amatorio
poculo in furore uersus est: libros tamē quosdaz
per insanie īteruala cōscripsit ptolome⁹ dionisi⁹
annis .xxx. p̄ idez t̄pus Marcus catho portius
stoicus ph̄s aīas esse eternas existimans: se ip̄m
necat ut uitā inueniret meliorē. Curio popularis
orator agnoscitur. Apollo dor⁹ p̄ceptor augusti
insignis hētur. Cicero laude oratoria celebratur.
Et crispus salustius roman⁹ historicus ciceronis
emulus iueytur. Marc⁹ callidus orator effulget.
Diodor⁹ sicul⁹ grece historie scriptor Diogenes
babiloni⁹ stoyc⁹ ph̄s Antipater ph̄s ei⁹ auditor
atq; discipulus luci⁹ pōponi⁹ poeta bonoie nat⁹
Cleopatra ānis duob⁹ p̄ncipatū exercuit. Reg
nū egiptioz finit Marco uirgili⁹ poeta: mantue
oritur Horati⁹ flacc⁹ satirus ac uenusin⁹. Iulius
cesar annis quīq; uictorioso presedit. Hic primus

romanoꝝ ꝑncipatū singularē adeptus est. A quo
etiaꝫ sequētes impatores cesares nūcupati sunt.
Hic mortales inter celeberrim⁹ habitus est. Hic
res a se gestas ī cōmentarios redēgit. Titus liui⁹
historiograph⁹ rome illustris hēt̄, et ānis nouē
ante iuliū cesarem claruit: et apud pataviū anno
octuagesimo scribit iulius celsus historic⁹ cesaris
bella describit. Octavianus augustus ante xp̄i
ortū quadraginta et uno ānis impauit. Ab isto
sequētes impatores romani: augusti appellati sūt
virgilius cremone studiis educatus annis. liii.
uixit. demū qꝫ apud biūdusiū obiit. Marc⁹ varro
et romanus om̄i seculari eruditione ꝑritus: nona
gita expleuit ānos. Gallus corneli⁹ poeta. xliiii.
āno etatis sue ꝑꝑa se manu strāgulauit. Horati⁹
satir⁹ āno q̄nq̄gesimo septimo rome sepelit̄. Oui
di⁹ naso poeta ingeniosus. Et stacius tholosan⁹
agnoscūtur. Sixtus pithagoric⁹ rome sentētiarū
moralium uolumē edidit: qđ henchiridiō. appella
uit: quē librū ruffinus ꝑsbiter de greco in latinū
traduxit eloqum. Arthenozor⁹ stoyc⁹ ꝑh⁹. Et
marcus neuus flact⁹ grāmatic⁹: yllustres habēt̄
in iudea phariseoꝝ exoritur heresis. Et Crassus
qui iudeoꝝ tempiū spoliauerat senatorū sentēcia
aurum igne liqfactū bibit: donec expiraret. Cui

quodam uboꝝ exprobatōne dicitur. Aurū sitisti: aurū
bibe. Cesar cū de trāsmarinis p̄tib⁹ romā uēisset
et inde e roma saguntū accessisset om̄ez hispaniā
romano imperio subiugauit. Et hispalim iuliaz
romuleā appellauit. Obiitq; āno etatis sue .lvi°.
Octavian⁹ aug⁹ ānis .lvi. p̄sidiſe putat⁹. Queꝝ
costat eterno nomine: tres peregrisse triumphos:
Dalmaticū. Asiaticū. Alexādrinū idēq; hispanū.
Cuius imperio atq; p̄cepto: in hispania cesaria
augusta ciuitas edificat⁹. Sic itaq; q̄nta seculi
etas finit.

Liber Terci⁹. Et seculi etas Sexta.

Octauiani t̄p̄e: xp̄i p̄eco Iohanes baptista
nascit⁹. Et cessante regno ac sacerdotio
iudeoꝝ. Sexta feria octauo K̄S aprilis
dñs nr̄ Iesus xp̄s gabriele annūciat⁹ archāgelo:
et regni octauiani Cesaris āno q̄dragesimo sc̄do
inchoāte: de maria uirgine nat⁹ est ip̄e dei fili⁹
Fons sapie: p̄ris uerbū: dñice diei nocte media
orit⁹. Ab adam p̄mo hōine cōpletis ānis ut aiūt
lxx. interpretes insup et Orosius: atq; Eusebius
cesarensis: q̄nq; milib⁹ centū et .xc. nouē. Ob hoc
sane q̄dam extant uersus. Anni ducenti minus
uno: milia q̄nq; p̄cessere tui nascētis gaudia xp̄e

Secunduz ūo hebreos āni quatuor milia: q̄ngenti
tricenti et q̄nq̄ginta quatuor computāt̄. Anno
ab urbe cōdita quingētesimo tricētesimo et q̄nto
decimo ueluti paulus diacon⁹ in romanoꝝ histo
ria p̄fitetur. Simulq̄ et orosius. Anno dñi. xv.
Octavianus imperatoꝝ augustus sue etatis anno
septuagesimo septimo obiit. Et āno eiusdeꝝ. xvi.
Tiberi⁹ ip̄ius p̄uign⁹ et gener natusq̄ adoptiu⁹
impiū sumpsit. Ihs xp̄s p̄mus sūmusq̄ xp̄ianoꝝ
pontifex teste Crisostomo annis triginta trib⁹ et
ampli⁹ i hoc mūdo tenuit p̄ncipatū: et p̄tificatū
exercuit. Velut alii dicunt tricesimū tertiū sue
etatis explens annū et mēses fere tres āno impi
tiberi cesaris decimo octauo. feria Sexta: decimo
K̄S aplis: Sub pontio pilato p̄si de crucifigit̄.
Tiberi⁹ octauiani successoꝝ annis. xxiii. Iohanes
baptista. ab Herode antipa capite truncatur. Et
herodes morbo intercutis atq̄ scaturiētib⁹ toto
corpore uermib⁹ miserabiliter et digne moritur
Ab angelo quoq̄ p̄cutitur ut i aplōꝝ actib⁹ lucas
scribit. Et Ioseph⁹ ūnaculus iudeoꝝ scriptoꝝ tali
morte eū perisse testatur. Arthenodoꝝ tarsensis
stoyc⁹ p̄hs de trāquilitate animi: doctissime scri
bit. Asinius pollio insignis oratoꝝ octuagesimo
etatis sue āno moritur. Marcus flact⁹ grāmatic⁹

illustris habet^r. Mesala coruin⁹ scriptor⁹ historic⁹
post q^uoq^{ue} bieniū memoriā amiserat ulcere illi sue
etatis anno octuagesimo in edia morit^r. Sotuis
p^hs alex^{and}rin⁹ senece p^rcepto⁹ laude celebratur
Titus liui⁹ romano⁹ historia⁹ scripto⁹ egregi⁹
pataui obiit: et Ouidi⁹ sulmonēsis poeta i exilio
thomis oppido sepellitur. Fenecella carminū et
historia⁹ scripto⁹ morit^r. p^r idēz etia³ t^{em}p^{or}is Lutillus
uitri tempamentuz: ut ductile flectileq^{ue} foret ex
cogitauit. qui dū ad cesarē p^rexisset: ei⁹ p^hialā
porrexisset: ille mox ad pauimentū indignatus
allidit. Artifex autē p^hialā substulit: quā uelut
uas eneam repente p^rlicauerat. Post inde e sinū
malleū p^rtulit quo eaz miro aptauit ingenio. Quē
Cesar p^rcontatus est si quispiam istā uitro⁹ arte⁹
p^rcepisset. Cui respondet preter eū neminē aliuz
scire. Tunc cesar euz decollari p^rtinus imp^rauit.
ne dum hoc fieret cōgnitū: auri argentiq^{ue} uasa
quisq^{ue} floctifaceret. Agab⁹ p^r p^rphetie sp^{iritu} signifi
cat famē magnā futurā in uniuerso orbe terraz
que facta est sub claudio. Gayus gallicula annis
quatuor regnasse p^rhibet^r. persius flacc⁹ satiricus
poeta volaterris nascitur. obiit⁹ etatis sue anno
xxix. Et Stacius suzculus tholosanus in gallia
rethorica⁹ docet. Claudi⁹ annis quatuordecim

impauit. Valerius maximus historicus moritur. Et
calpurnius pater: ut meminit ysidorus miris apud
grecos attollitur laudibus: quod tantos libros ediderit
quantos quis nostrum alienos scribere propria manu
uix possit. per hec tempora clodius rhetor rome in
signissime docet. Et palemo uicentinus grammaticus
clarus habetur. Dionysius quoque ariopagita presbiter
lis presbiter claret: qui a paulo baptizatus diuina studuit
et ita coluit ut celos etiam penetraret: et que supra
celos sunt ineffabili ordine egregie describeret.
Simon petrus filius iohannis puicie galilee: uico
Bethsaida frater Andree apostoli et princeps apostolorum
post episcopatum antiochenis ecclesie: secundo claudi anno
ad expugnandum simonem magum roma pergit: ibique
xxv. annis cathedram sacerdotalem tenuit usque ad
ultimum annum neronis. i. xiiii. anno aquo et affixus
cruci martirio coronatus est: Capite ad terram iusto
et in sublime pedibus eleuatis. Afferens se indignum
ut sic crucifigeretur ut dominus suus. Iacobus qui ap-
pellatur frater domini cognomento iustus post passionem
domini et resurrectionem statim ab apostolis hierosolymorum
episcopus ordinatur. Hegesippus uicinus apostolorum
temporum de iacobo narrans ait. Iacobus de utero ma-
tris sanctus fuit. Vinum et siceram non bibit: carnem nullam
comedit: nunquam attonsus est nec unctus unguento

nec usus balneo. Huic soli licitū erat ingredi sc̄ta
sc̄toꝝ: siq̄deꝝ uestib⁹ laneis nō utebat̄ sed lineis.
solusq̄ ingrediēbatur templū et fixis genib⁹ pro
pplō deprecabatur in tm̄ ut i cameloz duriciā trā
sisse ei⁹ genua crederētur. Sed et Ioseph⁹ i .xx^o
libro ātiquitatuꝝ refert: eū tante sc̄itatis fuisse et
celebritatis in populo: ut pp̄r eius necē: creditū
sit hierosolimā eam subuersan. xxx. itaq̄ annis
hierosolimis rexit ecclesiā. idest usq̄ ad septimū
neronis annū. Matheus q̄ et leui ex publicano
aplūs p̄mus in iudea pp̄r eos qui ex circūcisione
crederāt euāgeliū xp̄i hebreis litteris uerbisq̄
cōposuit. Paulus apostolus q̄ ante saulus extra
nūꝝ duodecim aplōꝝ de tribu bēiamini et opido
iudee giscalis fuit: quo a romanis capto: cū parē
tibus suis tharsuz cilicie cōmigravit. Aquib⁹ ob
studia legis missus hierosolimaz agamaliele uiro
doctissimo cuius lucas meminit eruditus est: cū
āt iterfuisset neci ptomartiris stefani: et damascū
p̄geret reuelatione cōpulsus ad fidē q̄ in actibus
aplōꝝ scribit̄: i uas eletōis de p̄secutore trāstat⁹
est. post passionē dñi. xxv^o. anno. i. sc̄do neronis
eodē t̄pe quo fest⁹ p̄curator iudee successit felici
romā uictus mictit̄ et biēniū in libera manēs cus
todia aduersus iudeos de aduētū xp̄i quotidie

disputauit. Hic g^o. xiiii^o. neronis āno eodē die
quo petrus rome p̄ xp̄o capite trūcat⁹ est āno
post passionē dñi. xxxvii^o. hic ciuis roman⁹ effe
ct⁹: rome ad cesarē apellauit. Cuius causa et ori
go talis esse p̄hibet^r. Qualis p̄ eū ad thimotheū
insinuatur. Vt ad euz ueniēs secū penulā afferat
inq̄t enīz. penulā quaz reliqui troade ap̄d carpū
ueniēs affer tecū et libros maxime aī mēbranas.
penula q̄ppe uestis erat consularis: qua romani
cōsules iduebantur cū curiā ingrederētur. hanc
pleriq̄ autumāt pauli genitori a romanis cōcessaz
et ad rei memoriā ap̄ paulo reseruataz cui⁹ porro
rege auctē se ciuē romanū nūcupabat. uolēs igit^r
rome ad cesarē p̄ficisci thimotheo scribit ut uestē
illaz aducat que suaz p̄batoēz assereret. Barnabas
ciprius qui et ioseph leuites cū paulo gētiū aplūs
ordinatus unā ad edificatōem ecclesie p̄tinentē
p̄pter Ioanē discipulū qui et marcus uocabatur
ap̄ paulo sepatus est. Lucas medicus anthiochensis
ut eius scripta idicant: greci sermonis nō ignar⁹
sectator apli pauli: et oīs p̄grinatōis eius comes
euāgeliaz et uolumē egregiū apostolicaz edidit
actionū. euangeliū ūo sicut audierat scripsit: acta
aplōz sicut uiderat composuit. vixit. lxxxiiii.
ānos. Marcus discipulus et iterp̄es petri. iuxta

quod petrum referentes audierat rogatus a fratribus
breue scripsit euangelium: quod cum petrus audisset
probavit: et ecclesie legendum sua auctore edidit: sicut
Clemens scribit: et papias hierosolitanus episcopus memi-
nit. Mortuus est ante octavo neronis anno. Iohanne
apostolus quem Iesus amavit plurimum filius zebedei
nouissimus omnium scripsit euangelium, rogatus ab aliis
episcopis aduersus corinthum aliosque hereticos et maxi-
me tunc ebionitarum dogma consurgens qui essent
christum ante mariam non fuisse: unde et compulsus est
diuinam eius naturam edicere. hic sub traiano principe
confectus seculo. lxxviii. post passionem domini anno mortuus
est: et anima et corpore gloriosus celos ascendit. hermas
librum composuit qui pastor appellatur. hic pauli ami-
cissimus erat. Philo iudeus natione alexandrinus: de
genere sacerdotum: iudeorum disertissimus idcirco
inter scriptores ecclesiasticos ponitur quia librum de
prima marci euangelii apud alexandrian scribens
ecclesia in christianorum laude usus est. de hoc uulgo
apud grecos dicitur aut plato philonem sequitur: aut
platonem philo: tanta est similitudo sensuum et eloqui-
lucius anneus Seneca cordubensis sotionis stoici
discipulus: et patrum lucani poete continentissime
uite fuit quem non ponere inquit hieronymus. in catalago
sanctorum nisi me ille epistole prouocaret que leguntur

a plurimis pauli ad senecā: et seneca ad paulum:
i. q̄b⁹ cū eēt nerōis magister et illi⁹ ip̄is potētissi-
m⁹ optare se dicit eius esse loci ap̄d iuos cui⁹ sit
paul⁹ apud xp̄ianos. Hic āte biēniuz q̄ petri⁹ et
paulus coronarentur martirio a nerōe interfect⁹ est.
Nero ānis. xiiii. ip̄asse p̄bat⁹. Qui nimie crude-
litatis et luxurie deditus: retib⁹ piscabat⁹ aureis
q̄ purpureis funib⁹ extrahēbat. matrē ūo agrip-
pinā nōie et sororē patris interfecit: senatū multū
extitit. et ut similitē troye ardētis uideret magnā
ptē rome urbis iussit incendi: multi nobiliū iussu
ei⁹ sunt p̄empti. Octaviā uxorē suā interfecit. hac
etate Symō magus Petro adiurante Paulo uero
orāte dimissus crepuit. Probo⁹ grāmaticoz⁹ erudi-
tissimus rome agnoscit⁹. Et Marcus āne⁹ Lucan⁹
cordubensis: in pisoniana cōiuratiōe dēphensus
brachiū adsecandas uenas medico p̄buit: et ema-
nante sanguine: aīam expirauit. Et Lucius anne⁹
Seneca neronis p̄ceptor et patru⁹ Lucani: uenaz⁹
incisione et hausto ueneno p̄iit. Et Cornut⁹ p̄h⁹
p̄ceptor p̄sui i exiliū mictit⁹. Alexandrine ecclie
post marcū euangliaz ānis. xxii. p̄sudet auiman⁹
Linus italicus atq̄ tuscus anno dñi. lxxi°. cepit:
vixitq̄ annis. xi. p̄sidentia pontificatus. Qui
apostolorū petri et pauli gesta greco atq̄ latino

sermone cōscripsit: et ad oriētis transmisit ecclias
Nero ī suburbano liberti sui p̄p̄a se manu inter
ficit etatis sue anno. xxxii. Et in eo augustorū
familia cōsumata est. Galba ānis duob⁹ regnase
legit̄. Et fere nihil dignū memoria gessit. Quidā
eū impasse septē mēssib⁹ aiūt: q̄ septimo ip̄i mēse
in foro capite trūcatur. Marchus fabi⁹ q̄ntilian⁹
rethor insignis: romā a galba deducitur. hic ex
hispania calagoritan⁹ rome publican scolā tenuit
Ottho tertio imp̄i mēse p̄p̄a manu occubuit. Vi
telli⁹ mensib⁹ nouē tenuit p̄ncipatū. qui deniq̄
a vespasiani ducib⁹ strāgulatus in tiberim picit̄
vespasian⁹ annis x. imp̄avit disciplina strenuus
militari. Ausonius et Plutarchus p̄hi insignes
habent̄. Serapiō p̄h⁹ et orator agnoscit̄. Quir⁹
astodi⁹ pedian⁹ scriptor historic⁹ clar⁹ habetur
Et gabian⁹ celeberrimi nois rhetor ī gallia docet
Titus āno sc̄do sui p̄ris vespasiani hierosolimā
cepit: atq̄ subuertit. Et tantā in ea urbe iudeorū
multitudiez iuenit: ut sup̄ sexties cētena hominū
milia iterfecerit. Ioseph⁹ tamē fidelissim⁹ iudeorū
autoz undeties cētena hōiuz milia publice uenū
data fuisse pol̄hct̄. Iosephus mathatie fili⁹ ex
hierosolimis sacerdos a vespasiano capt⁹ cū Tito
filio eius relict⁹ ē hierosolimis. Hic romā ueniēs

septē libros iudaice captiuitatis: ipatorib⁹ patri
filio q̄ obtulit: qui et bibliothecē publice traditi
sunt: et ob ingentē gloriā statuan quoq̄ meruit
rome. Hic enī in. xv. ii°. antiq̄tatū libro manifesti
ssime confitetur p̄pter magnitudinē signoz̄ x̄pm
a phariseis iterfectū: et Iohannē baptistā uē p̄phaz
fuisse. Et p̄p̄r iterfectōez̄ Iacobi apostoli diruptā
iherosolimā. Scripsit autē de dño in hunc modum
Eodē t̄pore fuit Ihs uir sapiēs: si tñ uirū eū oportet
dicere. Erat enī mirabiliū patrator opū: et
doctor eoz̄: qui libenter uera suscipiūt. plurimos
quoq̄ tā de iudeis: q̄ de gētib⁹ sui habuit secta
tores: et credebatur esse x̄ps. Cumq̄ iuidia n̄roz̄
p̄ncipū cruci eū pilatus adduxisset. Nihilomin⁹
q̄ eū p̄mū dilexerāt: p̄seuerauerūt i fide apparuit
enī eis tertia die uiuēs. Multa et hec alia mirabi
lia carminib⁹ p̄phaz̄ de eo uaticinantib⁹. et usq̄
hodie xp̄ianoz̄ gens ab hoc sortita uocabulū nō
defecit. Iustus tiberiēsis de p̄uitia galilee conat⁹
ē et ip̄e iudaicaz̄ rez̄ historiā texere et quosdaz̄
cōmentariolos descripturis componere. Sed hūc
Ioseph⁹ arguit mendacii. Constat aē illū eo t̄p̄e
scripsisse: quo et Iosephus. Cletus roman⁹ genere
anno dñi cepit octuagesimo sc̄do: hic cathedra
p̄sedit p̄tificiali annis. xii. et p̄secutōe domiciani

martirio coronat^r. Mirabile quodem rome templū
extruxit aētea pantheō appellatū: nūc ūo sc̄ta ma
ria rotūda nūcupat^r. Titus latine et grece diser
tissim⁹ duobus annis regnasse p̄hibet^r. Qui tante
bonitatis fuit: ut quoda³ die recordat⁹ in cena
se nihil ea die p̄stitisse: amicos inq̄t. hodie p̄didi
Hic quoq̄ patris sui uestasiani auarician: tanta
liberalitate purgavit: ut amor et delitie humani
generis ab oībus diceret^r constantissime tenens
morib⁹ ne quem postulādi gr̄a ad se accedentē
sine re uel spe quocūq̄ modo dimiceret. Vnde
interrogantib⁹ domesticis cur plura polliceretur
q̄ p̄stare posset: respōdit. Non oportet quinquaz
a sermone p̄ncipis tristē discedere. Domicianus
Titī german⁹ iunior² annis. xv. impat: mēsi busq̄
quib⁹ iminere putat^r. Hic post neronē sc̄d⁹ ela
tione ī flat⁹ tumidusq̄ et supbia execrabilis deū
se appellari iussit: in xp̄ianos p̄perā iuehit^r. Sub
quo et Iohanes euangelista in pathmos insulan
exilio relegatus apocalipsin scribit. Quintilian⁹
rome salariū efisco accepit et publicā scolā tenēs
claruit. et suetoni⁹ tranq̄llus historicus codicem
de. xii. cesarib⁹ cōpilauit. Domician⁹ mathema
ticos romana ex urbe pepulit. Clemens roman⁹
annis nouē cathedrā tenuit sacerdotalem. Hic

quāuis a petro electus esset: Linū tamē coegitur
Cletūq; ut eū ante pontificiū caperent. Est itaq;
p̄m⁹ post petrū electōe: quart⁹ ūo p̄ gradū. Eam
obrem hierōi⁹. i libro de viris illustrib⁹ meminit
inquiens. Clemens quartus post petrū rome ep̄s:
siq; de⁹ secūdus Linus fuit: et terci⁹ Cletus. Tamē
pleri⁹ latinoꝝ sc̄d⁹ post petrū apostolū putant
fuisse Clementē. Hic dionisiū ariopagitā pauli
comitē atq; discipulū ad p̄dicādū parisiis desti
nauit. Obiit terci⁹ Traiani anno a quo martiriū
p̄tulit. Apoloni⁹ thianus et Eufrates p̄hi insig
nes habent. Nerua natione hispanus uno anno
mense q; regnavit. Traianus etiā hispanus annis
decē et nouē impiū gubernauit. Iohanes aplūs
usq; ad hoc t̄p̄a uixit: qui nerua presidēte exilio
solutus ephesum secessit. De inde in asia suū euan
gelium nouissimus edidit. Ignatius antiochene
eccleie tertius post petrū apostoluz ep̄s cōmonēte
p̄secutione traiano damnatus ad bestias romā
uinctus mititur: et anno. xi. Traiani passus est.
Polycarpus iohannis apli discipulus: et ab eo zmir
ne episcop⁹ ordinatus toti⁹ asie p̄nceps fuit: qui
inde romā uenit: inq;. Marcho antonio. et Lucio
aurelio cōmodo regnantibus igni traditus est:
Papias Iohannis auditoꝝ hieropolitanus in Asia

ep̄s. v. sciēcia clarus habetur. Quādratus aplōꝝ
discipul⁹ publico athenazꝝ ep̄o ob xp̄i fideꝝ mar
tiro coronato in locū eius substituitur: et ecclīaz
grandi terroꝝ disp̄faz fide et in dūstria sua cō/
gregat. Hic hadriano impatori librū porrexit
pro n̄ra religiōe compositū ualde utileꝝ: plenūqꝫ
rationis et fidei et apostolica autoritate dignū.
Aristides atheniēsis p̄hs eloquētissim⁹ hadriano
p̄ncipī pro xp̄ianis apologeticū dedit. Agrippa
cognomēto castoris uir ualde doctus aduersum
xxiii. basilidis heretici uolumina q̄ in euāgeliū
confecerat fortissime disseruit p̄dens eius uniuersa
misteria. Egesippus uicinus aplōꝝ t̄pōꝝ et om̄es
apafione d̄m: usqꝫ ad suā etatē ecclesiasticōꝝ opū
texens historias multa qꝫ ad utilitateꝝ legentiū
p̄tinētia hinc in cōgregans quicqꝫ libros cōposuit
sermone simplici. ut quōꝝ uitā sectabat̄ dicendi
quōqꝫ exp̄meret charateres asserens se uenisse sub
Aniceto romā: qui decim⁹ post petrū ep̄us fuit.
Et pseuerasse usqꝫ ad eleutheriū eiusdem urbis
ep̄um: qui Aniceti quōdaz diaconus fuerat. Hic
hadriani cesaris se etate floruisse demōstrat. Tra
ianus p̄nceps xp̄ianos diris suppliciis enecabat.
Et uirtute mirabili romanū impiuz usqꝫ in orientē
lōge late qꝫ p̄duxit, et capita arabia atqꝫ babilōia

ad indie fines post alexandrū accessit. Hui9 tēpib9
simō cleophas hierosolimoꝝ episcopus crucifixit.
Anacletus athenis ortus ānis duobus mēsisqꝫ
nouē pōtificatū tenuit. Et Euaristus grecus genē
ānis decē sexqꝫ mēsis rōme ep̄s sedit egregius.
Traianus terciū et sexagesimū agens ānuꝫ obiit.
Cui9 impatoris tēpestate Plinius sc̄ds nouocomē
fis orator et historicus: plutarchus cheroneꝫ p̄bs.
Iuuenalis aquinas poeta satiricus. Et Marcialis
poeta hispanus: oppido natus quod bilbilis ap/
pellat̄ sūma faciēdia claruerūt. Galienus quoqꝫ
medicus uelut aliq̄ aiūt āno ab incarnatōe .cxli.
pgamo gretie nascit̄ indeqꝫ rōme insignis hēt̄.
Euaristus rōme p̄fatus antistes grecusqꝫ atqꝫ ex
patre iudeo ad apicē pontificat9 ascēdit. Quod
si primo aspectu uideatur absurdū: Sane hoc in
admiratōe quenpiā nō inducat. Sua hoc sc̄titas
meruit. Habemus ergo pontificē neophitū. Eam
obcausaz gaudeāt hii qui ex sua stipite labūt̄.
Gaudeāt amplissime qz uerpū pōtificē habuerūt
set aia duertāt ip̄m sc̄m atqꝫ martirē extitisse: et
sub adriano ipatore hispano q̄ cristi fide: iubēti
animo martiriū accepisse. Ideo eius ipsi sequaces
insignes: ac imitatores itrepidī: qui montē gibrāl
tareū barbaro uocabulo nūcupatū addeunt: illic

habitaturi adūsus magumethez fortiter p̄lient̄.
et sub rege granate pagano cristiane fidei obser
uātia martirii demū palmā adipiscant̄ et aureo
lā. Set p̄tholoz. dubito et lacrimis deū p̄ffusis
exoro: ne mala nobis et xp̄iane religioni ex in
eueniant et ne ipsi pontificis ex sc̄tissimi p̄bitate
degeneres q̄d de⁹ auertat: africanos sponte p̄uocēt
mauros ultro cōpellant. eosq̄ i hispaniā ut olim
perpetratū est introducant: vt istac immanitate
atq̄ impietate iniuriam eis illatā uendicēt: atq̄
eoz rapinā stragenq̄ deniq̄ ulciscant̄. Alexan
der primus natōne romanus annos nouē: in se de
sacerdotali p̄egit. Sixt⁹ quoq̄ primus atq̄ roma
nus: annos decem. Adrian⁹ annis. xxi. regnasse
p̄hibetur. Cui Quadratus a plōz discipulus et
Aristides atheniēsis libros p̄ xp̄iana cōpositos
religione dederūt. p̄ idem tempus Ptholomeus
p̄hs: et geometria atq̄ astrologia app̄me erudit⁹
apud rhodū insulā: plurimos codices edidit. et
octuagesimū octauū agēs annū: in cosmographie
editōe morit̄. Claruit etiā Secūdus p̄hs atheniē
sis Hadriani cesaris etate. Aquo interrogat⁹ q̄d
fides esset. Respōdit: Fides est icognite rei mirā
da certitudo. Aquila pontic⁹ interpretes secūdus
post. lxx. nascit̄. et Basilides p̄hs ac heresiarcha

damnatur. Thelephorus greeta genitus annis se-
dit undecim Qui missas tres cātari nocte dñice
natiuitatis instituit. Agrippa aduersus basilidez
pro nra religiōe cōscribit. fauoranus. Et palemo
illustres rhetores celebrantur. Quadragesimale
ieiuniū a Thelephoro p hoc temp⁹ pmo istitutū
ac pceptuz qdam astruūt. Hadrian⁹ apd bayas
sexagenari⁹ obiit. Anthonin⁹ cognomento pius
cū liberis. Aurelio et Lutio. xxii. annis regnasse
cōperitur. Hic in omi romano impio cautionib⁹
icensis cūctoꝝ de dita relaxauit: et ob hoc pater
patrie apellat⁹ est. Galien⁹ insignis medic⁹ pga
mo asie nat⁹. Ippocratis iterpres: athenis: alexā
drie: et rome claruit. vixitq; annis octuaginta
septem. Apolloni⁹ pbs stoycus calcedonēsis. Et
pbs Basilides Antonini cesaris pceptores efful-
gent. Taurus biretius stoycus pbs et atheniensis
Trogius pompeius hispanus: totius orbis cōscribit
historias. Iustin⁹ eius discipul⁹ atq; libꝝ suoz
abreuiatoꝝ codicē pro xpiana religiōe cōscriptū
impatori tradidit. Valētin⁹ hereticus agnoscit⁹.
Higin⁹ grecus et athenis educatus ānis qtuoz
pontifex maximus romanā rexit eccliam. Pius
primus italus genere annis duntaxat undecim
Taur⁹ platonice secte pbs clar⁹ hēt⁹. Mesomedes

cretēsis musicus et poeta floruit. proinde hiero⁹
ita meminit. Iustinus p̄hs hitu quoq̄ phāz ince
dens de neapuli urbe palestine p̄ religione xp̄i
plurimū laboravit in tm̄ ut ātonino quoq̄ p̄ncipi
et filiis eius et senatui: librū contra gentes scriptū
daret: ignominianq̄ crucis nō erubesceret. hic cū
turbe roma: crescensez cinicū qui multa ad uersuz
xp̄ianos blasphemabat re⁹dargueret gulosum: et
mortis timiduz luxurieq̄ et libidinū sectatorem:
ad extremū studio eius et insidiis attratus accu
satusq̄ qd̄ xp̄ianus esset: p̄ xp̄o sanguinē fudit.
Melito asian⁹ sardēsis ep̄s librū ip̄atori Marcho
antonino sc̄do qui Frontonis oratoris discipulus
fuit pro xp̄iano dogmate dedit. Teophilus sext⁹
anthiochēsis ecclie presul sub impatore. Marcho
antonino sc̄do librū contra martionē composuit:
qui usq̄ hodie extat. Apollinaris asie hieropolita
nus ep̄s sub impatore. Marcho antonino sc̄do
floruit. Cui et insigne uolumē pro fide xp̄ianoz
dedit. Dionisius corinthioruz ecclie antistes tante
eloquentie et industrie fuit ut nō solū sue ciuitatis
et p̄uicie pplōs: s; et aliaz urbiū et p̄uintiaz ep̄os
epistolis erudiret. Cinic⁹ cretēsis urbis ep̄s scrip
sit ad Dionisiū corinthioz p̄sulem ualde elegātez
eplām. Et hi ambo sub impatore Antonino sc̄do

et Lucio aurelio. Cōmodo claruerūt. Tatian⁹ qui
p̄mū oratoriā artez docens nō paruā sibi ex arte
rhetozica gliaz cōparauerat. Iustini martiris secta
toz fuit: florēs ī ecclia q̄diu ab ei⁹ latere nō dis
cessit. postea ūo inflat⁹ eloq̄ntie tumoze nouā cō
didit heresim. Philipp⁹ ep̄s cretēsis hoc ē urbis
cortine: cui⁹ Dionisius in eplā sua meminit: quā
scripsit ad eiusde⁹ ciuitatis eccliaz: p̄clarū adūs⁹
Martionē edidit librū. Modescus etiam adūs⁹
martionē scripsit libros q̄ usq̄ hodie p̄seuerant
Barthasanes in mesopotomia clarus habitus est:
qui p̄mū ualētini sectatoz: de iñ cōfutatoz: nouā
heresim cōdidit: ardens eius ab asiriis p̄dicat⁹
igeniū: et ī disputatōe uehemēs. hi p̄fecto t̄pib⁹
Marchi antonini sc̄di: et Luci aurelii commodi
floruerūt. Anicet⁹ p̄tifex maxim⁹ natione sir⁹
ānis. xii. rome p̄sedit. Antonin⁹ cū iam uixisset
ānis. lxxii. īgenti nominis fama morit⁹. March⁹
ātonius eiusq̄ german⁹ Lutius aureli⁹ cōmodus
ānis decem et octo p̄ncipant⁹. Egesipp⁹ historic⁹
et frōto oratoz: īsignes habent⁹. Sother campan⁹
rome sūmus antistes ānis nouē sedisse p̄hibetur
Eleutheri⁹ uero sexdeciz: qui grec⁹ gñe rome p̄
tificatū excoluit. Atticus platonice secte p̄hs ag
noscit⁹. Cōmodus annis. xiii. regnasse cōputatur

victor primus natione grecus pontificalem annis. x.
tenuit cathedram. Helius pertinax uno principatur
anno. Iulianus iuriconsultus helioptinace prepto
impiu agreditus: sed mox a Severo necatur. Severus
itaque pertinax annis decem et octo principatum tenuisse
describitur. Hic grecis latinisque literis satis edoctus
Eleutherium papam iubet martiri sanguine balneari
de his vero hieronimus hoc modo refert. Victor
tredecimus romane urbis episcopus: super quoniam
pasche utilia quodam scribens opuscula: rexit ecclesiam
sub Severo principe annis. x. Hereneus photini
episcopi qui lugdunenses in gallia regebat ecclesiam
presbiter a martiribus eiusdem loci ob quasdam
ecclesie quoniam legatus romam missus honorificas super
nomine suo ad Eleutherium episcopum profert literas
postea iam photino prope nonagenario ob christi
martirium coronato in loco eius substituitur. Constat
autem polycarpi cuius supra fecimus mentionem sacer
dotis et martiris hunc fuisse discipulum. floruit ma
xime sub Comodo principe qui Marcho antonino
secundo in impiu successerat. Pantenus stoyce secte
presbiter iuxta quamdam ueterem in alexandria consuetu
dinem: ubi a Marco euangelista semper ecclesiastici
fuere doctores: tante prudentie et eruditionis: tam
in scripturis diuis: quam in seculari litteratura fuit

ut indian quoq̄ rogatus ab illis gentis legatis a
demetrio alexandrie ep̄o mitteretur: ubi repperit
Bartholomeū unū de .xii. apostolis aduētuz dñi
iesu xp̄i et. Mathei euangeliū predicasse. Floruit
sub seверо p̄ncipe: et antonino cognomento cara
calla. Chodon ḡnie asian⁹ a tariano de quo sup̄
dixim⁹ rome in scripturis erudit⁹ edidit plima
p̄cipuūq̄ ad uersus martionē opusculū. sed et in
hexamerō elegantes tractat⁹ composuit: t̄p̄ibusq̄
cōmodi et seueri cōscripsit. Clemēs alexandrine
ecclie p̄sbiter Pantheni auditor: post eius mortē
alexandrie eccliaistica scolā tenuit. Caretheseon
id est doctrinarū magister fuit. Extat alexandri
iholimitarū ep̄i: qui cum Narcisso postea rexit ec
clesiaz: ep̄istola sup̄ ordinatōe asclepiadis confe
ssoris ad antiochēses cōgratulātis eis: i qua ponit
in fine. Hec uobis dñi fr̄es scripta transmisi per
Clemētez beatū p̄sbitez uirū illustrem et p̄batur
quē uos quoq̄ scitis: constat origenē huius fuisse
discipulū. Floruit at̄ Seueri et Antonini filii ei⁹
t̄p̄ibus. Milciades cuius rhodoꝝ in opere suo qd̄
aduersuz montanū: priscā: maximillāq̄ cōposuit
recoꝝdat̄ scripsit cōtra eos dē uo'umē precipuū
Apolloni⁹ vir disertissim⁹ scripsit aduersus p̄fac
tos isigne et longū uolumē: hi duo sub cōmodo

Seuero q̄ principib⁹ floruerūt. Serapiō undecimo
cōmodi impatoris anno: anthiochie ep̄s ordinat⁹
scripsit eplāz a d̄ carniū et pōtiuz de heresi mōtani
Apollonius romane urbis senator sub commodo
ac seuero principe proditus qđ xp̄ianus esset im
petrato ut rationē fidei sue redderet: insigne uo
lumē cōposuit: qđ in senatu legit et nihilominus
sentēcia senatus pro xp̄o capite trūcatus est. The
ophilus casarie palestine p̄sul: sub Seuero p̄ncipe
ualde utilē composuit eplām. Bathillus corinthi
ep̄s sub eodē cesare clarus habit⁹ librū dictitauit
elegantē. Policrates ephesioz ep̄s scripsit adūsus
Victorem ep̄m romanū epistolā sinodicā: in qua
docet se aplī Iohannis et ueterū autoritatez sequi:
Floruit tēporibus Seueri p̄ncipis eadez etate qua
Narcissus hierosolime Heraclitus sub cōmodi se
ueriq̄ imperio in aplūm cōmentarios composuit.
Maximus sub iisdēz p̄ncipibus famosan qōnem
insigni uolumine uētilauit vnde malū: et qđ ma
teria a deo facta sit. Candidus regnātibus supra
dictis i hexamerō pulcherrimos tractat⁹ edidit.
Appion sub Seuero p̄ncipe similiter i hexamerō
tractatus fecit. Sext⁹ sub impatore seuero librū
de resurectōe scripsit. Rabian⁹ sub eodē p̄ncipe
edidit qđaz opuscula ad xp̄ianū dogma p̄tinētia

Iudas de. lxx. apud Danielē hebdomadibus plenissime disputauit: et christiographiam superiorum temporum usque ad decimum seueri produxit annum. Eodem quoque tempore Musanus p̄s agnoscitur. Sopherin9 natione roman9: in pontificatu decem sedit annis. Antonin9 caracalla annis impat septem: hic seueri filii9 suā nouercā duxit uxore. Et demumque p̄egit annos. Matrinus p̄faturā pretori gerēs impator factus p̄mo anno impii sui interficitur. Marchus aurelius p̄dicti Antonini ut putatur filius annis quatuor principatus est. Heliogabali sacerdotis templum impudicissime edificatur. iam in presertim reorum quorundam orthodoxe ecclesie uirorum nomina cōtexere: qui quis non scripserit: dei tñ templū suo sanguine irrigarunt. Stephanus protomartir ac p̄micarius dñm inter lapidantium manus precatu9 est ut Paulū p̄secutorē ad se traheret: quod si non orasset. Sane constat deū sua in mente paulū p̄dere decreuisse. Vitalis sub nerone passus est. Nereus et Archille9 petri apli discipuli domitiani gladio occiduntur. Geruasium atque Prothasium germanos nerōis seuericia stragulauit. Praxedis et Potētiana nouat9 et thimothe9: sorores fratresque sub Marcho antonio cozonantur. Apollinaris petri sectator. Vespasiani immanitate necatur. Nazari9 Neronis

impietate pimitur. Maria magdalena apostola
dignissima. Martha. Lazarus. Maximin⁹. Sedo
ni⁹ qui et cec⁹ nat⁹: et a xp̄o irradiat⁹. Marcella
marthe pedisseca: quā refert saluatori euangeliū
dixisse: Beat⁹ uēter qui te portauit: et ubera que
suxisti. Post dñi ascensionē quōdam nauigio in
massiliaz deuenerūt. Marcialis un⁹ ex. lxxii. et
petri discipulus: qui puer ille extitisse fertur quē
dñs in medio statuit discipuloꝝ. ad p̄dicanduz
in galliis destinat⁹. Martian⁹ q̄ et alius asseritur
puerul⁹ qñ q̄ panes ordeatios habēs: siracusan⁹
ep̄s ordinat⁹. Vrcissin⁹ qui et nathanael: de quo
dñs ait. Ecce uere israelita in quo dolus nō est.
in gallias p̄rexit. Iulianus qui et Simon leprosus
qui q̄ xp̄m suscepit hospitio ī frācian predicatur⁹
accessit. Amator et sua cōiux veronica: gloriose
marie virginis familiaris et amica: eodē t̄pe clare
rūt. Simphorian⁹ sub Diocletiano cruore sacrat⁹.
Heustachius cū uxore et natis Traiani tormētis
occiditur. Tertullianus p̄sbiter Carthaginensis
acris et uehemētis ingenii sub Seuero p̄ncipe et
Antonino caracalla maxime floruit. Origenes: q̄
adamātius decimo seueri p̄tinacis anno adūsum
xp̄ianos p̄secutione cōmota: a Leonide p̄re xp̄i
martirio coronato: paup̄ relinq̄tur. Quante autē

glorie fuerit: hinc apparet quod roman uenit sub
Zepherino urbis ep̄o: et ad philippū impatorē
qui p̄m⁹ de regibus romanis xp̄ianus fuit et ad
m̄rez ei⁹ litteras fecit: que usq; hodie extāt. Quis
ignorat. et qd̄ tm̄ in scripturas diuinas habuerit
ut etiam hebrean linguā contra etatis gētisq; sue
naturā edisceret. Et exceptis .lxx. interpretibus
alias quoq; editiones i unū cōgregaret uolumē.
Aquila scilicet: pontici: profeliti: et Theodotionis
hebreonē: et Simmachi eiusdem dogmatis. Illud
de imortali eius ingenio nō tacēs quod dialecticā
quoq; et Geometriā. Arithmeticā. Musicā: grama
ticā Rhetoricā om̄iunq; p̄hoꝝ sectas ita didicit:
ut studiosos quoq; seculariū litterarū sectatores
haberet et interpretaretur eis quotidie. Cuius t̄pe
aduersum xp̄ianos et in religionē philippi Deciū
deseruire p̄legimus. in qua enā p̄secutōe Fabian⁹
romane ecclie ep̄s occubuerit. Vixit origenes usq;
ad gallū et volusianū. i. usq; ad .lxxix. etatis annū
Ammonius uir disertus et eruditus i p̄hia eodez
t̄pe alexādr̄ie clarus habit⁹ est. Et usq; ad extre
mā uitā xp̄ianus p̄seuerauit. Ambrosius primū
martionites de inde ab Origene correctus ecclie
diaconus et cōfessionis d̄nice glorie insignis fuit
hic q̄ppe uir nobilis et nō in elegātis ingenii fuit

sicut ei⁹ ad origenē eplē indicio sunt. Triphon
origenis auditor ad quē nōnulle ei⁹ extāt eplē
in scripturis eruditissim⁹ fuit qđ qđez et multa
ei⁹ sparsim ostendunt opuscula. Minutius felix
rome insignis cauidic⁹ scripsit dialogum xp̄iani
et ethnici disputantiū qui octauus inscribit̄. Ga
yus sub zepherino romane urbis episcopo e sub
Antonino seueri filio disputatōez adūsuz pculuz
montani sectatorē ualde insignē habuit. Cerill⁹
arabie Botrenus ep̄s cū aliquāto tēpore gloriose
rexisset eccliam: ad extremū lapsus in heresin: ab
Origene correctus scripsit uaria opuscula. Clauit
āt sub alexandro. Mammee filio et. Maximino
et. Gordiano qui in impium successerūt. Calixt⁹
primus romanusq; annis quinq; rome cathedra
pontificalē tenuit. Sed Urbanus p̄mus etiamq;
roman⁹ annis octo. cuius tēpore p̄mū cepit roma
na ecclia predia possidere. Alexāder ānis. xiii.
impauit. Vulpianus iuriconsultus alexādr̄i asse/
ssoz insignissimus habetur. Mammea imperatoris
mater uniuerso pplō carissima doctrinā xp̄ianaz
edoceri cupiens Origenē audire pcurauit. Pon
tianus romani generis pontifex maximus annis
quinq; p̄sedit. Maximianus ānis tribus regnasse
pibetur. Gordianus uero sex. Per hec tempora

Porphirius p̄hs atheniensis yfagogas scripsit ad
cathegorias aristotelis p̄utiles: hic xp̄iani dogma
tis hostis acerrimus. Ciriachus p̄t̄ifex anno uno
rome se d̄it: nam pontificatui cessit. Et vrsulam cū
suis sodalibus ad martiriū capescēdū secutus est
Anterus p̄ Ciriachū antistitē substitutus natione
grecus anno uno p̄fuit. Sed Fabian⁹ romanus
et romane urbis ep̄s annis. xiiii. Philippus p̄mus
oīuz ex romanis ip̄atoribus xp̄ian⁹ annis septez
impasse narratur. Huius principis anno primo
Millesimus ann⁹ romane urbis ab ei⁹ initio fuisse
docet̄ expletus. Detius cū philippos p̄rez et filiū
suis satellibus occidisset: vno p̄ncipatur anno: Et
odio Philippoz in xp̄ianos p̄secutionez mouet:
iqua diacon⁹ Laurētius et Fabian⁹ romane ecclie
ep̄s. Sixtus. Hippolit⁹. Abdon: et Sennē ob xpi
cōfessionē martirio laureāt̄. Paulus thebe⁹ p̄mus
heremita sc̄titate celebrat̄. Et Antoni⁹ monach⁹
in egipto nominat̄. A quo p̄mū cōdita sunt mo
nasteria. Gallus et uolusian⁹ ei⁹ fili⁹ ānis duob⁹
regnasse p̄hibēt̄. Cornelius roman⁹ et apostolice
sedis antistes ānis trib⁹. Lutus quoq; tuscus atq;
Luchan⁹ trib⁹ etiā rome p̄fuisse repit̄. Valerian⁹
cū Galieno ei⁹ filio ānis q̄ndeciz impauit. Gothi
Gretiaz. Macedoniā. Asiaz. Pontūq;: de populāt̄

Valerian⁹ in xp̄ianos p̄secutōez fecit: in qua Pan-
crati⁹ tertio decimo etatis sue āno pro xp̄i nōine
gloriosissime moritur. Hippolit⁹ cuiusdāz ecclie
ēps: nomē q̄ppe urbis scire nō potui: scripsit nō
nullos in scriptura cōmentarios: et sub Alexādo
impatore floruit. Alexander ēps cappaḍocie cū
desiderio sc̄toꝝ locoꝝ hierosolimā p̄geret: et nar-
cissus episcopus eiusdeꝝ urbis iam senex regeret
eccliaz: et Narcisso et multis clericis eius reuelatū
est altera die mane itrari ep̄m qui adiutor sacer-
dotalis cathedre eē deberet. Ita q̄ re ip̄a cōpleta
ut p̄dicta fuerat: cūtis in palestina ep̄is in unū
congregatis ad nitente quoq̄ ipso uel maxime
narcisso hierosolimitane ecclie cū eo gubernaculū
suscepit. Ardente at̄ p̄secutione sub Decio: quo
tēpore Babilas antiochie passus ē. Ductus cesareā
et clausus in carcere: ob confessione xp̄i martiri
nascitur palmā. Iulius africanus: cuius quinꝝ de
tēporibus extāt uolumina sub impatore. Marcho
aurelio antōino. qui Matrino successerat: ad Ori-
genē: et Aristiden scripsit eplās. Theodoros qui
postea Gre⁹ appellat⁹ ē: neocesarie pōti episcop⁹
phiaz ab Origene p̄cepit. Corneli⁹ romane urbis
ēps ad quem octo Cipani extāt eplē sub Galo et
Volusiano rexit eccliaz ānis duob⁹. Cui ob xp̄i

amozē martirio coronato successit Lucius. Ciprian⁹
afer p̄mū gloriose rhetoricā docuit ex iū sua dēte
p̄sbitero. Cecilio aquo et cognomentuz sortit⁹ est
xp̄ian⁹ factus. om̄ez substantiaz suā paupib⁹ ero
gavit. Ac post nō multū. t̄p̄is electus etiā in pres
bitez episcop⁹ carthaginēsis cōstitutus est. Huius
ingenii supfluū est indicē texere cū sole clariora
sint eius opa passus est sub ualeriano et galiēno
p̄ncipibus p̄secutōne. Pontius diacon⁹ Cipriani
usq; ad diē passionis eius cū ipso exiliū sustinēs
egregiū uolumē uicte et passionis Cipriani reliquit
Dionisius alexandrine urbis ep̄s sub heracla cha
theseō scholā presbiter tenuit. Origenis uel insign
nissim⁹ auditor fuit. Hic multas utiles et elegātes
scripsit eplās. Morit⁹. xii. galiēni impatoris āno
Cuius tempore heresiarche. Sabellius Damon.
Nouatianus: falsa dogmata seminabant. Malthiō
disertissimus anthiochene ecclie presbiter quippe
qui in eadēz urbe rhetoricā florētissime docuerat
multas dictitauit eplās. Claudius duobus annis
principatur. Stephan⁹ p̄mus romanusq; quatuor
creatus pontifex rome ānis rexit eccliaz. Sixtus
uero secūdus athenis exort⁹ ānis tribus pontifi
cali sedit ī cathedra. Aurelian⁹ sex impauit ānos
Sub quo. Cecilia martir et uirgo: martirii corona

1
triūphat. Tacit⁹ qui et Iacint⁹: uno āno regnasse
p̄hibetur. Probus uero sex: qui miles strenuis ar
guit⁹. Cui⁹ etate manicheoz⁹ suborta est heresis.
Dionisius ex monacho cuius gen⁹ non inuenitur
annis duobus cathedrā rome tenuit episcopālē.
Sed felix p̄mus romanusq⁹ tribus dū taxat annis
uerū Marchus confessor⁹ annis octo presedit Hic
martiriū solus euasit. Eutitian⁹ tuscus annis octo
mēsihusq⁹ decē: pontifex maxim⁹: romanā guber
nauit ecclia⁹. Sed Gai⁹ dalmaticus genere annis
xii. Carus cū filiis Carino et Numeriano annis
duobus principatus est. Dioclician⁹ et Maximia
nus: ānis. xx. impasse p̄hibent⁹. Sub his tyrannis
plures xp̄iani martirio cōsecrant⁹. Testis ē Anas
tasia. Agatha. Lucia. Agnes. Barbara. Fides.
Eulalia. Cristina. Eufemia. Iustina. Sebastianus
Gorgoni⁹. Quirit⁹. Grisogon⁹. Cosmas. Damian⁹
Valerius. Vincentius. Georgi⁹. Felis. Caprasī⁹.
Marcellin⁹. Valētīn⁹. Marcell⁹ p̄mus et Felician⁹
Vitus et Modest⁹. Quirit⁹. Sauman⁹. Dozothē⁹
Prothus Iacitusq⁹. Mauriti⁹. Saturnin⁹. Quatuor
quoq⁹ coronati. Videlicet. Seuerus Seuerianus
Capofonis. Victorinus. Eodem etiam t̄p̄e Sancta
Pelagia. et Maria egiptiaca: acrem penitentiam
p̄ egerunt. Marcellinus natōe romanus eiusdē q⁹

urbis ep̄s annis octo pontifex se dicit. Gallerius
annis legitur impasse duob⁹: qui Diocleciani ua
leriā filiā duxit uxore Marcellus insup roman⁹
genere annis q̄nq; rome sedisse p̄ibetur Eusebius
ūo natōe grec⁹ ānis duob⁹ eccliaz rexit Melchias
des afer annis quatuor pontificatum tenuit. huc usq;
om̄es p̄tiffices antedicti uno excepto Marcho. s.
de quo supra meminimus: martires extiterūt: suo
eccliam sc̄taz sanguie consecrarunt. Silvester p̄mus
atq; romanus ānis. xxiii. romanā adauxit eccliaz
nā Cōstantinū magnū sacro sc̄ificauit baptisate
Cuius impio nicenū conciliū cōgregatū est: quo
beatus Nicola⁹ nurreoz presul iterfuisse p̄hibet̄
in qua p̄fecto sinodo Silvester pontifex pro his
panie parte Oseo ep̄o cordubensi pro ytalie uero
Victori: uices cōmisit aplicas. Constantinus ānis
xxx. rexit impiū. Qui xp̄ianus effectus ī greciā
p̄fisciscit̄: atq; Constantinopolim edidit: que p̄us
Bisantiū dicebat̄ p̄ idem t̄ps Crus xp̄i sc̄tissima
ab Helena cōstantini matre hierosolimis repta ē
Marchus natōe roman⁹ annis trib⁹: rome p̄sudet
Iulius quoq; roman⁹ geñe p̄tiffexq; annis. xi. S;
Liberius etiaz rome natus euif dēq; urbis antistes
ānis decē. Felix t̄n sc̄dus in p̄tifficatu substitutus
uno anno rexit eccliam: inde q; Liberius p̄dictus

secunda uice Repostus post Felicis obitū: qñ q̄
cathedrā sacerdotale rōme tenuit ānis. quē post/
modū Damafus papa ſinodali iudicio publice
condemnavit. Archelaus ep̄s meſopotanie: librū
diſputatōis ſue quem habuit aduerſus manicheū
exeuntē de p̄ſide ſiro ſermone cōpoſuit. Claruit
ſub impatore Probo. Qui Aureliano tacito q̄ ſuc
ceſſerat. Anatolius alexādrin⁹ laodicie ſirie ep̄s
ſub Probo et Caro impatorib⁹ floruit. Mire doc
trine uir in Arithmetica. Geometria. Aſtronōia
Grammatica. Rhetorica. Dialetica. Victorinus
petabionēſis ep̄s nō eque latinā ut grecā linguaz
nouerat: ad extremū martirio coronatus ē. Pam
philus p̄ſbiter euſebii ceſarienſis ep̄i nccius tanto
bibliotece diuino amore flagrauit: ut maximam
partē origenis uoluminū ſua manu deſcripſerit:
de quo hierominus ait. Origenis uolumina pluri
ma: manu Pamphili exarata repperi: que tanto
amplector et ſeruo gaudio: ut Creſi opes habere
me credā. Sub p̄ſecutōe Maximi: paſſus eſt mar
tiriū. Eurius alexādrine ecclie p̄ſbiter: Sub Caro
et Dioclitiano p̄ncipib⁹ florētiffime docuit pplōs.
et tāta ſermonis diūſozq̄ tractatū q̄ uſq̄ hodie
extāt iuenit elegātiā: ut Origenes iunior uocaret̄
Lucian⁹ uir diſertiffim⁹ antiochene ecclie p̄ſbiter

tm̄ i scripturaz studio laborauit ut usq; nūc qdā
exēplaria scripturaz Lutiana nūcupent̄. passus
nicomedie ob confessionē xp̄i sub maximi p̄secu
tione. phileas de urbe egipti: que uocatur thinus
nobili genē et non paruis opibus suscepto ep̄atu
elegantissimū librū de martirū laude composuit.
demū: pro xp̄o capite truncatur. Arnobius sub
Dioclitiano p̄ncipe Sicbe ap̄d africā florentissime
rhetoricā docuit. Scripsitq; adūsum gentes que
uulgo extāt uolumina. Firmian⁹ qui et Lactāti⁹
Arnobii discipulus: sub Diocliciano p̄ncipe nico
medie rhetoricā docuit. Et extrema senectute
magr̄ cesaris Crispi filii Constantini i gallia fuit
qui postea ap̄re interfectus est. Eusebius cesaree
palestnie ep̄s: i scripturis diuinis studiosissim⁹: et
bibliothece sacre cum pamphilo martire diligētis
sim⁹ p̄uestigator: edidit i finita uolumina. Et con
tra porphiriū qui eodē tēpoze scribebat in sicilia
ut quidaz putant. Floruit maxime sub cōstantino
imperatoze et cōstantio et ob amiciciā pamphili
martiris ab eo cognomentū sortitus est. Thetitus
eduoꝝ .i. augustudunēsis ep̄s sub cōstantino cele
berrime fame i gallis habit⁹ est. Tethodi⁹ olimpi
licie et postea Tiri ep̄s: nitidi compositiq; sermōis
adūsum Porphiriū cōfecit libros: et ad extremū

nouissime persecutōis: siue ut alii affirmāt sub Decio
et Valeriano in Chalcide Græcie martirio coronat⁹
est. Iuuenecus nobilissimi gñis Hispan⁹ p̄sbyter q̄tuor
euāgelia hexametris uersib⁹ pene ad ūbū trans/
ferens quatuor libros cōposuit. Et nōnulla eodez
metro ad sacramentoz ordinē p̄tinentia: sub cōs/
tantino floruit principe. Eustachius anthiochene
rexit ecclīaz: et aduersuz arrianoz dogma conpo/
nēs multa sub Constantino p̄ncipe ī exiliū pulsus
est. Marcellus anticiranus ep̄s sub Constantino
et cōstantio p̄ncipibus floruit: multa q̄ diuersaz
disputatōuz scripsit uolumina: et maxime adūsu
arianos Athanasī⁹ alexādrine urbis ep̄s multas
arrianoz p̄pessus insidias: ad constantē galliaz
principē fugit. Vnde reūsus cū litteris: et rursuz
post mortē eius fugat⁹: usq̄ ad Iouiniani impiū
latuit: a quo recepta ecclīa sub Valente mortē. hic
historiā scripsit Antonii monachi uitā continētis
Antonius monach⁹ cuius uitā p̄dictus Athanasī⁹
in signi uolumine persecutus est cōstantino et filiis
ei⁹ regnātib⁹ effloruit. Basili⁹ anquiran⁹ ep̄s artis
medice scripsit contra Marcellun de uirginitate
librū et nōnulla alia. Et sub rege cōstantio. Ma/
cedonie partis cū Eustasio sebasteno p̄nceps fuit
Theodor⁹ hereclee thraciaz ep̄s elegātisq̄ aptisq̄

sermonis et magis historice intelligentie sub cōstan-
tino p̄ncipe ī euāgelia cōmētarios edidit. Eusebi⁹
emisen⁹ ep̄s elegātis et rhetorici ingenii innumera-
biles et qui ad plausū ppli p̄tinēt confecit libros:
t̄pibus constantii floruit. Triphil⁹ cipriletrēsis siue
leuchonte ep̄s eloq̄ntissim⁹ sue etatis. Et sub rege
cōstantino celeberrim⁹ fuit. Donat⁹ aquo donati-
ani sub Cōstante cōstantioq̄ p̄ncipib⁹ totan pene
africā et maxime iudeā sua p̄suasiōe decepit. As-
terius ariane p̄hs factōis regnante cōstantio scrip-
sit. Lucifer caralitan⁹ episcop⁹ cum Pancratio et
Hilario romane ecclie clericis ad constantium im-
patorē a Liberio episcopo p̄ fide legatus missus cū
nollet sub noīe athanasii nicenā damnare fidem
in palestinan relegatus mire cōstantie et p̄parati-
animi ad martiriū impatorem scripsit librūq̄ ei
legendū misit: ac nō multo post sub Iuliano p̄nci-
pe caralis reuersus ualētiano regnante obiit. Sub
Massentio Chatherina virgo floruit. Non multo
post Blasius. Capadocus Patriti⁹. Gordian⁹: et
Donatus: martires: insuper Iohanes et Paul⁹ xp̄m
confitentes martirio coronātur. Constantinus et
Cōstans germani ānis uiginti quatuor regnauerūt
Iulianus uero ānis duob⁹: qui ex clerico impator
effectus apostata inde atq̄ p̄phan⁹. Metrodor⁹

p̄s agnoscit̄. Eunomia xp̄iana uirgo in eloq̄ntia
claret. Donatus gr̄maticus hiezonimi p̄ceptor
rome insignis habet̄. Victorinus afer et rhetor in
romano foro statuā meruit. Antoni⁹ monachus
centesimo sexto uite sue anno expleto: in heremo
moritur. Heliodor⁹: librū de naturis rerū com
ponit: quo unū fore principiū astruit. Iouinianus
catholic⁹ uno p̄ncipatur āno. Valentian⁹ et valēs
frater ei⁹: annis quatuordecim imparūt. Eusebi⁹
natōne sardus et exletore urbis romane uercelleñ
ep̄s sub Iuliano impatore ī psalmos cōmentarios
edidit. Fortunatian⁹ afer aq̄leiensis p̄sul imp̄ate
constantio in euangelia titulis ordinatis breui et
sermone rustico scripsit cōmentarios. Achatus
quē quia lusc⁹ erat unoculū nūcupabant diūfos
male de fide sentiēs tractat⁹ dictauit. Sub cōstan
tio claruit. Serapion in huseos qui ob elegantiaz
ingenii cognomē scholastici meruit carus antonii
monachi. Adūsuz manicheū librū edidit egregiū
Et sub constātio p̄ncipe etiā in cōfessione inclitus
fuit. Hilari⁹ urbis pictanoꝝ ep̄s aquitanie oriū⁹
multa opa edidit: duodecim aduersuz arrianos
confecit libros: est et ei⁹ ad constantiū libellus: et
hymnoꝝ codex: mortu⁹ ē pictauis. Valentiniano
et valente regnantibus victorinus afer ut refert

hieronimus rome sub Cōstantio p̄ncipe rhetoricā
docuit: et ī extrema senectute xp̄i se tradēs fidei
scripsit adūs⁹ arriū libros moze dialectico ualde
oscuros: qui et ab eruditis nō intelligunt̄. Titus
botrenus ep̄s sub Iuliano et Iouiniano p̄ncipib⁹
fortes adūs⁹ manicheū scripsit libros. Damasus
romane urbis ep̄s elegās in uersib⁹ componēdis
ingeniū habuit: multaq; et breuia metro edidit: et
p̄pe octogenari⁹ sub theodosio p̄ncipe mortuus ē
Apollinaris laodicene sirie ep̄s: patre presbitero
magis grāmaticis ī adoleſcentia opam dedit. Et
postea in sc̄tas scripturas innumerabilia scribēs sub
theodosio impatore obit. Extant eius aduersus
porphitiū. xxx. libri. qui inter cetera opa ei⁹ uel
maxime p̄bant̄. Gregorius lacticus hiliuerti ep̄s
usq; ad extremā senectutē: diuersos mediocri ser
mone tractatus composuit. Marchianus nup̄mei
urbis barcilone ep̄s castitate et eloq̄ntia: et tā uita
q̄ sermone clar⁹ scripsit uaria opuscula: de q̄bus
est cert⁹ et cōtra nouatian⁹. Sub theodosio p̄ncipe
iam ultima senectute mortuus est. Photinus de
gallo grecia marceli discipulus et Smirnino ep̄s
ordinatus hebionis heresin istaurare conatus ē: et
postea a Valētiano p̄ncipe pulsus ab ecclia: plura
scripsit uolumina. Didimus alexandrinus p̄uat⁹

orbatuſq; a parua etate oculis: et ob id elementoz
quoq; ignarus tm̄ miraculuz ſui omnibus prebuit
ut dialecticā et geometriā: que uel maxime uiſu
indiget; uſq; ad p̄fectum didicerit. is plura opa
nobilia conſcripſit. Et de ſp̄u ſcō librū unū quem
hieronim⁹ in latinū uertit. Et in oſee octo ad hie
ronimū ſcribens. Cuius quoq; rogatu in Zacha
riā libros q̄nq; et. lxxxiii. etatis ſue exceſſit ānuz
Optatus aſer ep̄s mileuitanus ex parte catholica
ſcripſit ſub Valentiniano et Valentino p̄ncipibus
aduerſum donatiane partis calumniā libros ſex
in q̄b⁹ aſſerit crimē donatianoz i nos falſo retor
queri. Cyrillus hieroſolime ep̄s ſepe pulſus ecclia
et recept⁹ ad extremū ſub theodoſio p̄ncipe octo
ānis i cōcuſſuz ep̄ſcopatū tenuit extāt ei⁹ doctrine
quas in adoleſcentia composuit. Epiphani⁹ cypri
Salamine ep̄s ſcripſit aduerſuz om̄es hereſes libros
et in extrema ſenectute uaria opa cudere niſus ē
Eſſrem edeſſene ecclie diacon⁹: multa ſyro ſermōe
composuit. Et ad tantan uenit claritatem: ut poſt
lectionē ſcrituraz publice in quibuſda; ecclis eius
ſcripta recitent. Legit ei⁹ de ſp̄u ſācto hieronim⁹
egregiū uolumē: qd̄ q̄da; de ſiriaca lingua ūterat
et acumē ſublimis igenii etiā intrāſlatōe cognouit
Deceſſit ſub ualēte p̄ncipe. Baſili⁹ ceſaree capa d̄ otie

que prius Maza uocabatur ep̄s egregios contra
euuomiū elaborauit libros: et de sp̄u sc̄to uolumē
et in hexamerō omelias. ix. morit̄ impante Gra
tiano. Gregorius nazianzenus vir eloq̄ntissimus
p̄ceptoz hieronimi: a quo scripturas explanāte di
dicit: ad. xxx. millia uersuū oia opa sua cōposuit
qui etiā cipani. Athanasu: et maximi p̄hi laudes
ēdidiit. Decessit sub theodosio p̄ncipe. Diodorus
tharsensis ep̄s multa ad eusebii emisseni caracte
rē p̄tinentia dictitauit. Cuius cū sensuz secut⁹ sit
eloquentiaz imitari non potuit p̄pter ignorantia
seculariū literaz. Lucius post athanasiaz arriane
ptis episcopus. En nonus quoq; arrianos antistes
et lucillian⁹ abilee p̄sul basilidis sectatoz: insup et
Tiberian⁹ veric⁹: eodez tempore claruerūt. Patro
non⁹ quincie hispanie ualde erudit⁹: et ī metrico
ope ueterib⁹ cōparand⁹. Cuius īgenii extāt opa
diuersis metris edita: treueris cesus est. Eodē etiā
t̄pe Iohanes Chrysostom⁹ claruit: quē licet hiero⁹
in libro de uiris illustrib⁹ nō posuerit eū: t̄n ī eplā
ad Damasun pontificē commēdat plurimū. Et
fatet̄ sane ip̄i⁹ super matheū legisse cōmentarios
Et in eplā ad oceanū inq̄t: eodez t̄pe beatissimū
floruisse Martinū. Damasus natōne hispan⁹ post
Liberiū atq; Felicē ānis decē et octo: rome p̄sedit

hic ut supra hiero⁹ meminuit multa metro heroico
dictauit opuscula Gratian⁹ cū fratre ualētiniāno
sex ānis regnarūt. Valentian⁹ iunior cū theo
dosio annis neuē impasse phibetur. Theodosius
gñe hispan⁹ solus tribus ānis. Cum honorio tñ et
archadio filiis annis tredecim pncipat⁹ ē. Ea de
quoq; etate Iohanes anachorita insigniter claruit
qui teste august^o theodosio cōsulētī de eugenio
tyranno uictoriā predixit. Et theodosius contra
eugenii robustissimū exercitum magis orando q̄
feriendo pugnauit Ait porro aureli⁹ Augustin⁹.
Milites nobis qui aderāt retulerūt: ex torta sibi
esse de manibus q̄cūq; iaculabātur cū a theodosii
partib⁹ in aduersarios uehemēs uent⁹ iret: et nō
solum q̄cūq; in eos iaciebant^r cōcitissime rapet
uerū etiam ipōz tela in eoz corpora retorquerēt
vnde et poeta Claudianus ac florenten⁹ quāuis
a xpī nomine alienus: in ei⁹ tamē laudib⁹ dixit.
O nimum dilecte deo cui fudit abastris Se Iouis
armatus: uehemēs tibi militat ether. Et coniuurati
ueniūt a d classica uēti hui⁹ impatoris amicissim⁹
esse probat^r ambrosius mediolanēsis ep̄s. Euagri⁹
actis et feruētis ingenii uitā beati ātonii de greco
athanasii ī sermonē nostrū transtulit Ambrosius
alexandrinus auditor didimi scripsit aduersum

apollinarē uolumē multoz̄ uersuū de dogmatib⁹
Maximus p̄hs natus alexandrie: cōstantinopoli
ep̄s ordinat⁹ est et pulsus insignē de fide adūsus
arianos scripsit librū quē mediolani gratiano p̄n
cipi dedit. Gregorius nisen⁹ ep̄s frater basilii āte
paucos annos hieronimo. Et greg⁹ naziāzeno cō
tra eunoniū legit libros. Iohanes antiochene ecclie
p̄sbiter eusebii emisseni: diodoriq̄ sectatoz̄ multa
cōponere uisus est. Gelasi⁹ cesaree palestine post
eunoniū ep̄s accurati limaticq̄ sermonis dictus ē
q̄daz scribere: sed celare. Theothim⁹ Cithiemoz̄
ep̄s in moz̄ē dialogoz̄ et ueteris eloq̄ntie breues
cōmentariolos edidit dexter. Amphiloti⁹ biconii
ep̄s. Cophronius uir app̄me erudit⁹ eodem t̄pe
floruerūt. Hieronim⁹ p̄sbiter patreo eusebio nat⁹
oppido stridonis: q̄d agothis euersum dalmatie
quondaz p̄anonieq̄ confiniū fuit: anno theodosii
p̄ncipis .xiii. clarissim⁹ habit⁹ est. Paula et eusto
chiuz̄ sc̄te diserteq̄ mulieres eodē t̄pe claruerūt.
videamus nūc quid deq̄busdaz p̄dictoz̄ alio in
loco hieronimus referat: in epistola uero ad desi
deriū inquit. Augustinus ep̄s uolans p̄ montiū
cacumina: quasi aquila: et ea q̄ in radicib⁹ montiū
fiant nō considerās: multa celoz̄ spatia: terrarūq̄
situs: et aquaz̄ circulus: claro sermone p̄nuntiat.

Hylarius ep̄s romanorū lucifer. i. lucerna eccliaꝝ
et p̄ciosus lapis: ad quē mortalia uix ascendūt
pulchro sermone: aureoq; ore uniuersa loquitur.
Origenes ad amāti⁹ altiora atq; maiora cogitans
p̄priūq; ingeniū ferre nō sufficiēs: aliud aliudq;
subnectit: et cū hec nimio mētis ardoꝛe cogitass;
onerib⁹ maiorib⁹ caricabat se et cū sic incedere
nō posset ruyna magna illuc deuolut⁹ ē ut ruyna
eius pareret doctrinas p̄ aliq; seductōes ineptas
multosq; de uia recta i aliā uia p̄dūxit. et uenenū
eius quasi tinnulis uocibus syrenarunq; canticis
plures necare potuit. Melior omnibus in bonis:
peior in malis. Eusebi⁹ cesariēsis clauis scripturaꝝ
custosq; noui testamenti multis maior in cōscripti
onibus agrecis condēnatur. Ambrosius frater
profundoꝝ penna raptus et aeris uolucer quādiu
in profundū ingredit̄ fructū de alto capere ui
det̄. Et om̄es eius sentētie fidei ecclie et oīū uir
tutū firme sunt columnę. Pelagius brito quē om̄s
ecclie quasi lupū de silua mirantur aureū colorē
sup̄ nigrū uenenū cōponens fontē dulcē p̄mi mel
lis amaritudinis malicie commiscuit. Iouinianus
leta facie et corde aspero: potu dulcissimo felle cō
mixto: multos potauit. Iulius africanus uniuersa
tēporū spatia cū om̄i p̄itia iugiq; sermōe cōstruxit

et nulla omnib⁹ que sūt per eū in toto orbe unquā
data est contradictio. Hilari⁹ pictanoꝝ ep̄s aq̄ta
nie oriun⁹ factione Saturnini arelatensis ep̄i de
sinodo biterensi in phrigiaz relegatus duodecim
aduersus arianos confecit libros. Martinus turo
noꝝ ep̄s multis miraculoꝝ signis effulget: multo
rūq̄ sermone celebrat⁹. Et Seuerus presbiter eius
discipul⁹ doctrina atq̄ lepore laudat⁹. Sempioni⁹
uir app̄me doctus agnoscit⁹. Seuerianus ep̄s ome
liis declamator eximius miris offertur laudibus.
Petronius bononiensis antistes uir studiis et sanc
titate clarus obiit. Prudētius theologus poetaq̄
diuinas scripturas uersibus decātauit. Gaudenti⁹
hispan⁹: atq̄ Libanus antiochen⁹ rhetores habēt⁹
insignes. Margarita theodosii patriarche filia uir
go deuota martirio coronat⁹. Eutropi⁹ presbiter
historiaz scriptor uir eloquentia clarus habet⁹.
August⁹ hipponēsis ep̄s aduers⁹ hereticos p̄dicat
acerrime. Sancta Monacha aurelii mater de filii
conuersiōe atq̄ sanctitate cōgratulat⁹ amplissime
Hozosius hispanus presbiter historiari⁹ cognitor
insignis habet⁹. Quiritius p̄mus natione roman⁹
annis sexdecim cathedralem rexit eccliaꝝ. Anas
tasi⁹ primus romanusq̄ annis duob⁹. Innocentius
quoq̄ p̄mus albanensis gñe annis q̄ndecim rome

sedisse phibet. Archadi⁹ cū honorio fratre ānis
duodecim imparunt. Honorius cum theodosio
germani filio annis. xv. regnauerūt. Iohanes mo
nachus cognomēto cassian⁹ facūdos scriptoz ha
betur per hec etiaz tpa donat⁹ ephesin⁹ antistes:
uirtutib⁹ mirandis insignis draconez in ore eius
expuens necauit ingentē. Quem octo iuga bouū
ad incendiū locū uix trahere potuerūt: ne aerem
ip⁹ putredo corrumpere. Theodosius minor ar
chadii nat⁹ cū gratiano ualēianoq; ānis. xxvii
pncipatus est. Tunc ip⁹ diabolus effigie moysis
apud cretā iudeis apparuit: et dū eos sicco pede
p̄mare in terrā libertatis ducere pollicet: pluri
mis ex eis sub mensis: residui saluati sunt: et con
festim ad xp̄i fidem: grānq; uertūtuz. Solum⁹
natione grecus: annis fere duobus sacerdotalem
tenuit cathedrā. Sed Bonifacius pm⁹ romanus q;
annis fere quatuor. Celestin⁹ pm⁹ etiā roman⁹
octo annos sedisse phibet. Proba ad elphi p̄con
sulis uxor in laude xp̄i uersatur: centonez sane
componens uirgilianis uersiculis coaptauit: cuius
quidem nō miramur studiū: sed laudamus inge
niū: qd̄ tamē op⁹ inter apocriphas scripturas in
serituz: hanc pleriq; ante hieronimū et aug⁹. fuisse
autumāt: pro ut ex uerbis hieronimi in epistola

ad paulinū coligitur: cū inq̄t. Quasi nō legerim⁹
homero cētonas: et uirgilio cētonas: ac nō sit etiā
et maronē sine xp̄o possim⁹ dicere xp̄ianū: quia
scripserit: iā redit et uirgo redeūt sātūrnia regna
Iam noua p̄genies: celo dimictitur alto. Et patrē
loq̄ntē loq̄ntē ad filiū. Nate mee uires: mea mag
na potētia sol⁹. Et post uerba saluatoris in cruce.
Talia p̄stabat memorās: fix⁹ q̄ manebat. puerilia
sunt hec et circulatorū ludo similia docere q̄
ignores ymo ut cum Stomacho loquar nec hoc
quidē scire q̄ nescias. Sedulius p̄sbiter opus
pascuale composuit heroicis uersib⁹ q̄ īsigni lau
de p̄fertur. Nestorius cōstantinopolitanus ep̄s
nephādūz errozē in ecclia dei subleuare conatur.
Sixtus terci⁹ natione roman⁹ ānis octo guberna
uit eccliam. Martian⁹ et Valētian⁹ ānis septem
imparūt. Leo p̄m⁹ tuscusq̄ genere romane urbis
ep̄s annis .xxi. cathedrale templū excoluit. Hic
in omeliis declarādis atq̄ sermonib⁹ exponēdis
eloquētissimus. Leo maior cū Leone minore filio.
xvi. regnare annis computat̄. Paulinus nolane
ciuitatis antistes habet̄ celebraturq̄ piissim⁹: qui
postea q̄ sua bona in captiuis consumpserat redi
mendis: sese barbaris pro recupando uidue filio
in seruitutez dedit. Seno annis decem et septem

impio p̄ncipat̄. Fulgenti⁹ afer atq; p̄sul sciētia
et fide clar⁹ habet̄. Et p̄sper aq̄tanic⁹ ep̄s leonis
pape scriba d̄otrina cōmendat̄ egregi⁹. Mamer
tus uiennēsis antistes. Genonepha uirgo parisiēsis
p̄digis multis effert̄. p̄ idem etiā t̄ps Eucherius
lugdunēsis ep̄s. Hylari⁹ arelatēsis. p̄sul. Anian⁹
aurelianēsis ep̄s. et ap̄d antiochiā sc̄s Simeō sc̄i
monia d̄isciplināq; floruerunt. Iustinian⁹ ecclie
ualentine p̄sul. Et Abit⁹ etiam antistes seculariū
literaz eruditissimus libros q̄nq; carmine edidit
heroyco. Anastasius annis. xx vii. impio potit⁹
est. Et Iustinus maior: annis septem p̄ncipatur.
Simachus cōsul ac Patritius p̄hs et Boetius. Sena
tor vir om̄i sciētia app̄me pollēs: rome claruerūt.
Hoc t̄pe Theodoric⁹ ytalie rex: i hispania nat⁹
est solium: et xp̄ianos d̄iris p̄celebres supplicis
enecat. Hilarius natione sardus: annos sex rome
p̄sedidit. Simplitius uero tiburtinus ḡne ānis. xv
p̄tificatū tenuit. Boetius uir senatorius ob suspi
tōne affectate libertatis a theodorico papie exilio
damnatus moxq; i carcerē trusc⁹ plura cōscribit
atq; ip̄ius vxoz mulier facū dissima Elpe nomine
ḡne Sicula Petri et Pauli aplōz hymnos edidit:
insuper et epigrāma suo thumulo in scribendum.
Quod ta'e austruit̄. Elpe dicta fui sicule regionis

alumna. Quam p̄cul a patria coniugis egit amor:
porticib⁹ factis iam nūc peregrina quiesco iudicis
eterni testificata tronuz. Brigida virgo penitēcia
clara in scotia morit̄. Benedict⁹ monasterii mōtis
cassinii regulator et abbas summa uite cōtinentia
celebrat̄. Maurus benedicti discipulus in gallia
uenerat̄. Placit⁹ siciliam perrexit: indeq; captus
a barbaris p̄miceri⁹ e monachis martirio. coronat̄
Beata Scolastica Benedicti germana miraculis ef
fulget. Prescian⁹ cesariēsis grāmatic⁹ celeberrimi
nominis claret. Boeti⁹ iam pridem exilio reuoca
t⁹ et p̄torio p̄fectus theodorici iussu simul cu;
Simacho senatore atq; aliis p̄stātib⁹ uiris: interfi
cit̄. Iustinianus annis triginta et octo regnasse
describitur. Iustinus minor vn̄decim. Tiberius
uero ānis octo dum taxat principatus est. Felix
tertio romanusq; ānis nouē trono pontificū se dit
Geladius uero p̄mus atq; afer ānis quatuor mēsi
busq; octo. Sed Anastasi⁹ secūdo⁹ natōne roman⁹
ānis fere duob⁹. Herculian⁹ perusinoꝝ ep̄s capitis
abscisione agothis p̄emptus est. Cassiodor⁹ mona
chus seculari diuinaq; scientia eruditus plurimū
exaltatur. Arator romane ecclesie subdiaconus
actus aplōloꝝ exametris uersibus cecinit egregie.
Symachus romanus ḡne uel sard⁹ ānis q̄ndecim

mensibus q̄ septē solio pontificū p̄fuit. Hormisda
natiōe campan⁹ annis nouē solio romanoꝝ sedit
antistitū. German⁹ ep̄s capuanus sc̄itate clarus
habet̄. Genonēsa uirgo octogenaria parisijs sc̄to
fine q̄euit. Et beatus Leonardus captiuoꝝ redēp
toꝝ in regno francoꝝ enituit. Iohanes p̄mus natōe
tuscus annis quasi tribus romanā rexit eccliam.
Felix quartus ḡne sabinus annis quatuor. Sed
Iohanes secūdus atq̄ romanus: annis duob⁹ mē
sibusq̄ quatuor. Hoc t̄p̄e Iustinianus impatoꝝ
sparsas multis uoluminib⁹ antiquas romanoꝝ le
ges colligit et ad utilitatē renouatas sancit. Clau
dianus antistes uir in sacris eloquijs eruditissim⁹
nominat̄. Agapitus p̄mus atq̄ romanus: anno
uno rome p̄fuit. Seuerus natione campanus āno
cū dimidio. Vigilius quoq̄ roman⁹ ānis decē et
nouē trono pontificū iminere p̄hibet̄. Remigi⁹
post multa patrata miracula longo cōfecto senio
ad xp̄m p̄ficiscitur. Auitus uienneſis ep̄s literaz̄
pitia seculariū floruit. Inuentio sancti Michaelis
p̄idez t̄p̄⁹ in mōte gargano cepit exordiū. Pela
gius p̄m⁹ genere roman⁹ ānis quatuor: decemq̄
men̄ib⁹ rome pontifex maxim⁹ uixit. Hac etate
ymaginis passio repta celebratur. Brandanus in
scocia illustris habit⁹ est. Qui fortunatas insulas

septentrionali nauigatōe. requirēs mirabilia multa
cōspexit. Iohanes terci⁹ etiā romanus ānis. xiii.
mēlibusq; nouē. Sanctus germanus parisiēsis ep̄s.
Endiu⁹ columbanus ī britania p̄sbiter floruerūt
Fortunatus poeta uir īgenio p̄ditus sanctissimi
martini carmine beroyco gesta cōtexuit. Benedi
ctus p̄mus atq; roman⁹ ānis trib⁹ pontificali eni
tuit solio. Pelagius ūo sc̄ds etiam romanus annis
decē: mēlibusq; q̄tuor trinathia ra sunt⁹ est. Flor⁹
alm⁹ Sulpiti⁹ bicturicēsis ep̄s. Mauriti⁹ ānis. xxi.
regnare: post inde Focas ānis octo imperare p̄bi
bet̄. Hic Focas se ditione militari cōtra mauritiū
ex grecoꝝ gente p̄genitū creat⁹ ē. Auersus Focā
ūo heraclī⁹ bellū mouit: cūq; uita et regno p̄uauit
demūq; ānis. xxx. p̄ncipat⁹ est. Gregorius p̄mus
atq; roman⁹ q̄ et magn⁹ dicit̄. immo et maxim⁹
pōtifex: ecclie dec⁹ et ornamentū: anno dñi q̄n
gētēssimo et nonagesimo cepit: se dicitq; ānis. xiii.
mensibusq; sex: siēcia: eloq̄ntia: et sanctitate toto
orbe notissim⁹. Cuius p̄uidētia ad xp̄i fidem bri
tania cōuertitur. Claruit hoc t̄pore Leander hispa
lēsis ep̄s Gregorii pōtificis amicissimus. Ob cuius
cōtemplatōez atq; rogatū ī iob morales edidit cō
mētarios. Floruit quoq; et Fulgenti⁹ astigitanus
p̄sul. Et Isydorus post Leandru⁹ yspaleñ antistes

insuper et sc̄ta Florentina: hi tres germani unaq̄
soroz: vno uentre editi: x̄pm̄ deum unū colentes
vnan diuinā essentiā nūc in celo empireo cōtem
plant̄. Quoz̄ pater Seuerianus nuncupabatur.
Vir etiam catholicus: atq̄ carthaginensiuꝝ dux.
Mater uero theodora uocabatur: mulier profecto
sc̄titate atq̄ p̄bitate clarissima. Dicam sane in pre
sentiaꝝ. O felicissima feminaꝝ Theodora: que tot
uiros sc̄tissimos peperisti. Quod si fouisses dum
taxat Hysidorum: ad huc alioꝝ doctoꝝ parētes
facile supares. Tu Hysidori gratia priuilegioq̄
atq̄ fauore eternā tibi gloriā uēdicasti. Hysidorꝝ
ecclie yspalensis archipresul cūctis liberalibꝝ arti
bus plenissime eruditus: seculari scientia p̄editꝝ
eloq̄o clarus: Sermone disertus argumentatōibus
p̄acutꝝ: Obiurgationibꝝ lenis multa opuscula dic
titauit. Non enim silentio p̄teribo ethimologiaꝝ
librū magno diuturnoq̄ labore atq̄ miro īgenio
compilatū: in quo oīuz sciētiaꝝ originē noticiāq̄
nobis breui compendio tradidit. Qui porro hen
chiridion appellari posset. In quo etiaꝝ rerū oīuz
in uētores artiūq̄ mechanicaz̄ reptoꝝ habemꝝ
Non igit̄ sine causa et absq̄ ratione Braulius ce
saragustanꝝ antistes Hysidori p̄amatus discipulꝝ
ethimolgiarum uolumen tanto uoluntatis ardore

tantorum desiderio in spicere cupiebat atque perlegere
affectabat. Ammironi uero grammaticam: ipsi nimis
oblectat eloquentia quam paucis modis atque figuris
dialecticam complectatur ammirari non desino. Summam
eius theologiae diuinaeque sapientiae mihi liber sententiarum
ostendit. Cui etiam de Summo bono titulum ascripsit.
Ceterum diuina pollere scientia quis ambigit in
terris uitam celestem duxit: et in numeris claruit prodi-
giis. Et uelut alter Ambrosius mediolanensis episcopus
Ex urbe ispalensi nocte natiuitatis dominice confestim
raptus est. Romam repente producit: flamme uehitur.
Mox Gregorium pontificem alloquitur. Ex templo
rediit: ut ex eodem loco atque cathedra discedere
minime uideretur. O felicem inquam doctorem prophetarum
apostolorumque dignitate gloriosum legimus Abachuc
prophetarum hierusalem in babilonem allatum meminimus
et Ezechielem in hierusalem aduectum. Et in actibus
atque gestibus apostolorum spiritu domini rapuit Philippum. Et
apostolus paulus usque ad tertium raptus est celum. In des-
criptione atque narratione sanctissimi Hieronimi
bachalarie uenerande modum excessi. Et fateor equidem
Et merito quippe: uolui hoc peragere et non sine
aliorum sanctorum iniuria: quoniam noui te Hieronimi
sacris dogmatibus fore deuotissimum ipsumque pre
omnibus magnopere caripendere: eiusque codices atque

disciplinas totis precordiis amplexari. Amplius
dum Magumethes cordube predicaret: et leges
nepharias traderet agarenis: atq; hisidori i mor
talē phamā eroma ueniētis audiret. Mox fugit:
latitat tremulus et ne in ipi9 man9 igne cōburen
dus incideret in africā pfectus est huius sc̄ti atq;
doctoris egregii discipulus et auditor extitit di
u9 Ildefonsus archieps̄ tholetan9. Sauinian9 tus
cus anno vno: et mensibus quinq; romanā rexit
ecclīaz. Petr9 gregorii pape diachon9 ipius libros
tuet̄: ne quorūda3 emuloz; liuore atq; inuidia cō
cremēt̄. Tunc t̄pis Iohanes alexandrin9 ep̄s cele
bris habet̄: qui ob eximiā in xp̄i paupes libera
litatis gr̄az elemosinarii nomē titulūq; sortitus est
et elemosinarius appellatur. Auicena arabū prin
ceps: et phisicus insignis. Auerroys cōmentator
egregius: cordube philosophātur. Bonifatius ter
tius atq; roman9 annis duobus et octo mensibus
romane pfuit ecclīe. Sed quartus bonifati9 annis
sex ac mensib9 octo. Tamē deus dedit natōe ro
man9 ānis tribus: uerū Bonifati9 q̄ntus campan9
et gñe ānis q̄nq;. Sc̄tus Amand9 sermocinat̄ in
gallia. Honorio9 p̄mus cāpanusq;: annis xii. mē
sibusq;. xi. Seuerin9 primus atq; romanus annis
duobus quatuorq; mētib9. Iohanes quart9: natōe

Dalmaticus anno uno mensibus octo Theodorus
primus grecus genere sex annis mensibus quinque
Constantinus heracii filius mensibus quatuor imperavit
Heracleonas anno uix uno tenuit principatum. Con-
stantinus qui et constantinus annis. xxvi. regnasse descri-
bitur. Martinus primus natione tuscus annis sex. Euge-
nius primus ac romanus duobus annis mensibus octo.
Vitalianus senensis annis quatuordecim: mensibus sex.
Constantinus filius constantini decem et septem principatus
annis. Et suos germanos suspectos habens ne reg-
naret prolepti iussit: et nasos eorum abscidit. Anno itaque
domini. dclxxv. Saraceni siciliam ingressi: preda-
onusti in alexandriam redierunt. Deodatus etiam roma-
nus annis quatuor pontificum throno sedet. Donus
quoque romani generis anno uno mensibus quinque. Sed
Agathon siculus annis duobus: mensibusque sex.
Beatus Leodogarius miraculis floret: qui tandem
martirio laureatur. Leo sanctus etiam siculus vir elo-
quentissimus mensibus decem rome profuit. Benedictus sanctus
romanusque mensibus totidem. Iohannes quintus sirusque
ex anthiochia anno uno. Seno mensibus undecim
Sergius primus et antiochenus annis tredecim mensibus
octo. Beda uenerabilis presbiter greca latinaque lin-
gua disertus multa pro christiana religione describens
clarus habetur. Leo tertius romanusque annis tribus

templū romanū gubernasse phibet̃. Leo patriti⁹
trib⁹ impat̃ ānis. Tiberius q̃ et absimar⁹ dict⁹ est
ānis septem p̃ncipat̃. Iohanes sext⁹ natōe grec⁹
tribus annis mensibusq̃ duob⁹ se d̃isse rome com
putat̃. Iohānes septim⁹ atq̃ romanus ānis duo
bus mēsis septem. Iustinian⁹ secūdus quē Leo
expulerat. Tiberi⁹ p̃uauerat. His ambob⁹ necatis
iugulatisq̃ ad imperium rediit: et septem deniq̃
p̃ncipatus ē annis. Sisimius roman⁹ uiginti p̃fuit
rome dieb⁹. Constantinus prim⁹ nationee syrus
annis septem. Philippus secūdus qui et bardan⁹
dictus est: Iustinianū p̃mit impatorem. vnoq̃
impat̃ āno quē cū fore heretic⁹ Anastasius sc̃ds
qui et arthemius dict⁹ ē: regno et oculis exauto
rauit: et ānis impasse: duob⁹ astruit̃. Gregorius
secundus atq̃ romanus ānis sexdecim: septemq̃
mēsis: xp̃ianaz rex̃it eccliaz. Leo impator om̃es
sc̃toꝝ ymagines de poni cōburig̃ iussit. Eam ob
causan: Sinodus rome cōgregata est ep̃oꝝ prope
Mille contra Leonē qui ymagines cremari fecerat
Quo in t̃p̃e īgens pestilētia ī qua supra ter cētena
hominū milia constantinopoli perierunt. Egidii⁹
scientia et sc̃titate illustris habetur. Constantinus
Leonis filius ānis. xxiiii. impauit. Gregori⁹ tertii⁹
syrusq̃ annis decem; mensibus octo rome vixit

in pōtificatu. Anno Leonis pncipis q̄rto Decimo.
Beda p̄sbiter monachusq̄ in āglia moritur. Cui⁹
nunc corpus apud Genuā urbē sepultuz plurimis
fulget miraculis. Zacharias ḡne grecus ānis decē
romano p̄fuit solio. Constantinus quintus Leonis
tercii genitus annis triginta q̄nq̄ regnat impio.
Stephan⁹ secūdus ānis quīq̄ pōtificio enituit tro
no. Qui postremo sui pontificatus anno romanū
agrecis ī germanos transtulit impiuz. Et in regis
p̄sonā karoli testis est Decretalis. et in ip̄ius appa
ratū ita meminim⁹. Cum romana ecclia ab astul
pho longobardoz rege p̄meret̄ et a constantino
auxiliū postulauerit: et noluerit ecclie patrocinari.
Stephan⁹ pontifex sc̄ds romanusq̄ impiū ad Ka
rolū magnū Pipini filiu⁹ trāstulit. Et sic Deficiēte
sedulo in oriēte romanoz impio p̄fat⁹ Stephan⁹
impiales titulos ac dignitates frācoz regib⁹ cō
cessit: et a Pipini dū taxat stirpe successorib⁹: cete
ris ūo om̄ib⁹ iterdixit. Cuius sollēpnitatis causa
Bonifati⁹ maguntin⁹ ep̄s autoritate aplīca funct⁹
illū cōsecrauit et unxit: romani populi nomie pa
tritiuz dixit. Paulus p̄mus romanusq̄ ānis decē.
Constantinus secūdus natione roman⁹ āno vno
Stephan⁹ tercius siculusq̄ ānis tribus mēsib⁹ ūo
quīq̄. Adrianus p̄mus et roman⁹ annis. xxiiii.

rexit eccliam. Cum constantinus impator multa
mala dei templo cōtulisset crudeli incēdii plaga
percussus est atq; pempt⁹. Et Leo quart⁹ cōstantini
filius annis imperat quin⁹. Anno dñi quingēte
simo ducentesimo octogesimo secundo: Hierene
Leonis uxor suo cū filio cōstantino: decem princi
pat⁹ annis. Et refert Singisbertus hoc āno apud
constantinopolim in uentā fuisse auream laminā
in qua scriptum erat. X p̄s nascetur de uirgine
maria Et credo in eum. Sub cōstantino et Hiere
ne matre O sol iterū me uidebis. Studiū parisiēse
quod p̄ multa postea secula floruit p̄ncipium ha
buit. Procurāte Alchino uel Alchuino: uel albino
anglico p̄hoq; olim karoli dignissimo preceptore
Constātin⁹ ubi decē cū matre sua Hierene regna
sset annis: eam uolenter prenās impio abdicat.
Sicq; solus septem dominatur annis. Ast hierene
ablato sibi sceptro dolore abusa femineo: filiū ex
cecat et sola tribus ānis p̄ncipat⁹. Leo q̄rtus nati
one roman⁹ ānis uiginti cum dimidio sedit anno
karoli .xxxiii. romani. qui ab impatore constanti
nopolitano iam diu discesserāt nūc habita occasio
nis oportunitate: qñquidē mulier hierene filio suo
impatore orbato eis imparet: vno oīuz assensu
karolo regi laudes ip̄atoris acclamāt: eum Leonis

maximi pontificis potestate coronāt. Cesaren et
augustū appellāt atq; ex hoc tpe romanoꝝ dñiuz
ad reges ē francoꝝ allatū. Deniq; ipuz series per
reges galloꝝ cōputat̃. Karol⁹ pm⁹ galloꝝ roma
nis annis q̃tuordecim imperauit. Et cū Michaele
et Nichofozo apd cōstantinopolim in oriēte p̃nci
pib⁹ sedus pacemq; cōfecit: inuicē sibi ipis opem
tribuētes frēs appellati sunt. Hinc sancitū atq;
decretū est: ut grec⁹ impator possideret orientez.
karolus ūo suiꝝ successores occidentem frenarēt.
Ludouic⁹ hui⁹ nōis prim⁹ rex et impator cogno
mēto pius karoli magni nat⁹: viginti et sex p̃nci
pat̃ annis. Stephan⁹ quartus romanusq; septem
rome p̃fuit mēsibus. Pascalis pmus etiam roman⁹
ānis septem Eugenius secūdus insuper et roman⁹
ānis tribus. Rabanus sophista abbas fundensis
hac etate floruit. Valentin⁹ quoq; romanus qua
draginta dieb⁹. Gregori⁹ quart⁹ romani generis
ānis sexdecim urbis rome uixit ep̃s. Hoc tpe Sa
raceni siciliā in cursantes lipparis insulā deuasta
rūt. Lothari⁹ Ludouici filius usurpās solus impiū
annis q̃ndecim regnasse p̃hibetur. Sergi⁹ secūd⁹
romanusq; annis tribus rome enituit pulpito. hic
prius os porci uocabat̃. Et sublato p̃ori nomine
Sergi⁹ nūcupat⁹ est. vnde et ab isto i antea om̃s

sibi nomē propuz mutauerūt. qđ postea obserua
tū ad nos usq̄ p̄durat. Leo q̄ntus etiam roman⁹
annis octo pontificū se dicit in cathedra. Iohanes
genere anglic⁹: post Leonē annis duob⁹ mensib⁹
q̄nq̄ rexit eccliaz: phama est hūc Iohanē feminā
fuisse et uno suo familiari tm̄ cognitā: qui eaz am
plexus est. Et grauis facta pepit papa existens:
qua re eā inter pōtificates quidā nō numerāt: et iō
nōini nūz nō facit de hoc pontif̄ uel hac sacerdo
te. Metrice d̄r. Papa p̄ patrū pepit papissa pa
pollū. Anglic⁹ heu mōstrū genuit tibi roma Ioha
nes. Benedict⁹ terci⁹ natōe roman⁹: ānis duob⁹
mēsib⁹ quīq̄ pontificalē tenuit tronū. Ludouicus
sc̄ds Lotharii filius: a Sergio papa p̄us unctus in
regem. xxi. impasse p̄hibet̄. Nicolaus p̄mus ro
mani ḡnis annis nouē. Adrianus secūdus etiam
romanus annis quinq̄. Iohannes octauus annis
decē pontificū funct⁹ est dignitate. Karol⁹ ludo
uici patru⁹ cognomēto calu⁹: duobus p̄ncipatur
annis. Iunior uero karol⁹ huius noīs tertius Lu
douici filius germanoz̄ regis impiū sibi uendica
uit annisq̄. xii. p̄ncipat⁹ est. Iohanes scotus vir
suptilitate īgenii pacut⁹ quedāz nostre religionis
accutatissime disputata cōscribit. Martinus sc̄ds
āno vno: mēse q̄ vno. Adrian⁹ terci⁹ romanusq̄

Basilis
pp. cxlvij.

anno similiter uno. Stephanus quintus gr̄ie romanus 3 pp. cxlvij.
annis septē rome pōtifex floruit. karolo nāq̄ repu-
diato: Arnulphus duodecim dñatur ānis. Otho
rex frācoꝝ cū nouē impasset ānis obiit. p̄matesq̄
p̄us obtestatur: ut karolū in regnū susciperēt: qd̄
et factū est: demūq̄ ānis uiginti septē: p̄cipatum
tenuit. Formosus annis quinque totidemq̄ diebus
rome p̄fuit. Bonifacius sextus natione tuscus diebus
quidēdecim. Stefanus sextus āno vno mensibus tribus
Romanus nomine romanusq̄ gr̄ie atq̄ romanus
electione pōtifex ānis tribus. Theodoros secundus
etiaꝫ romani generis uiginti diebus. Iohannes nonus
ānis duobus. Ludouicus huius nominis tertius: arnulphi
genitus ānis decem impasse cōmemorat̄. In hoc
Ludouico karoli magni deficere cepit progenies:
ob hocq̄ francoꝝ cessauit impium: et italicū regna-
re ceperūt. Benedictus quartus atq̄ romanus annis
tribus. Leo sextus mēse vno. Xp̄oforus mensibus
septē. Sergius tertius rome genitus: romeq̄ pōtifex
creatus annis septem: mensibusq̄ tribus Ludouicus
p̄nceps obiit. Cui natus eius. Corradus successit:
qui apud germanos septem annis dñio sceptroq̄
potitus est: qui tñ benedictione dignitatis caruit
impalis. Huius siquidem Ludouici t̄pe: in ytaliam
impium allatum est. Anno dñi nōgentesimo septimo

pp. cxvii.

pp. cxviii.

pp. cxix.

pp. cxx.

pp. cxxi.

pp. cxxii.

pp. cxxiii.

pp. cxxiiii.

pp. cxxv.

pp. cxxvi.

Berēgarius p̄m⁹ ytalie p̄nceps ānis septē impasse
perhibetur. Anastasius tercius romanusq̄ annis
duobus: totidēq̄ mēsis. Berengarius impator
huius nōinis secūdus ī ytaliam apud romanos sex
ānos dominatus impio. Laudo natione romanus
pontifex maximus: sex mensibus folio presidet.
Iohanes decimus ānis tredecim. Sc̄us Geraldus
ī frācia miraculis illustrat̄. Romanis Hugo sex
ānis sceptri dominio p̄ncipat̄. Leo septim⁹ natōe
roman⁹ mensib⁹ octo. Stephan⁹ septimus etiam ro
man⁹ annis duob⁹. Cuius quoq̄ t̄pe berengari⁹
terci⁹ cepit: et annis octo romanis impavit italie
Iohanes undecimus rome genitus ānis quatuor:
decemq̄ mensib⁹ rome p̄tiffex uixit p̄idem t̄pus
sarraceni ex africa ruētes ingenuā urbē ceperunt
et captis ciuib⁹ occisisq̄ eoz̄ thesauras abstulerūt
Leo octau⁹ genisq̄ romani annis tribus totidēq̄
mensib⁹: romanā rexit eccliam. Obiit Henric⁹
impator. Cuius filius Otho tam theuthonicis q̄
romāis ānis xxxvi impavit. Sarraceni ex africa
transfretantes Genuā intrarunt: et hostili modo
illam dep̄dati et ingētī ditati p̄da domū renau
gant. Et āno dñi .dccc̄lxxviii° Sarraceni africe
siciliā amiserūt: quam p̄fecto insulā infra uiginti
annos p̄dicti afri iterum occuparunt. Stephanus

octau⁹ natione germanus annis tribus quatuorq̄
mensibus. Martinus tercius atq̄ romanus annis
totidē et cum dimidio gubernauit eccliam. Lotho-
rius secū⁹dus ānis duob⁹ apud romanos p̄ncipatu
dominatus est. Agabithus secū⁹dus romani ḡnis
pontifex maxim⁹ ānis octo sexq̄ mēribus triplici-
thiar a fūctus est. Tūc t̄p̄is berengarius quartus
italie regnū cū impio adipiscit̄. Et romanis ānis
undecim dominat̄ hic impie atq̄ p̄peran perse-
q̄bat̄ eccliaz. Quaz obrem aplici legati ad theoto-
nicoꝝ regē destinant̄ othonē: ut berēgarii tirani-
dez cōpesceret. Otho ūo filiū suum in italiā mittit
othonē: qui et triūphuz optinuit: et omēz subiuga-
uit ytaliā: demūq̄ a Iohanne. xii. coronat⁹: in sig-
na meruit impatoria. Sicq̄ ad theuthonicos pro
ecclie tuitione defensioneq̄ transiit impiū. Post
quē othonē filius eius lotharius remis unctus in
regē annis triginta et vno regnauit. Iohannes
duodecim⁹ annos octo rome prefuit. hic scolestif-
sim⁹: nā cui⁹dam manū illi uero cardinali nasum
amputari precepit. Pozzo Iohanne. xii. pontifice
in omēz luxuriā disoluto Otho a romane ecclie pa-
trib⁹ urbisq̄ p̄ncipibus euocatus: ut corruptos pō-
tificis emēdaret mores romā p̄ficiscit̄: in q̄ urbe
amplissimis honoribus usus coronā impii suscepit

Et fuit primus qui post translātū in germaniā im-
periū imperiales titulos assūpserit. Quod postea
obseruatur usq; in p̄ns t̄ps germani p̄noniue im-
perii titulos usurpant. Benedictus quītus duob; 9
mēsibus trono sedit ecclie. Leo nonus anno vno
mēsibus quatuor. Iohannes. xiii. annis octo. Bene-
dictus sext; 9 romanusq; āno vno et medio. Dom-
nus vno āno. Bonifat; 9 septim; 9 anno uno. B̄ns
septimus natione romanus ānis nouē: sex q; men-
sibus. Iohannes. xiiii; 9 mēsibus nouē rome sedise-
phibet̄. Otho secūdus rome morit̄. Cui; 9 natus
Othoni; 9 a d huc infantulus sublimat̄. ānisq; decē
et nouē solio regnat īpiali. Iohannes quītus decim; 9
romanusq; mensibus quatuor. Gregorius quintus
natione saxo annis duobus atq; mensibus quin; 9
Iohannes xvii; 9 grecus ḡne mēsibus decē. Sed Sil-
uester secūdus ac gallicus: ānis quatuor pontifex
rome presedit. Iohannes. xviii; 9 mensibus quin; 9
dum taxat. Henricus secūdus defūctis othonib; 9
et absq; heredib; 9 ap̄ncipibus eligitur et ānis xxii
regnasse probat̄. Iohannes. xix. ānis quin; 9. Sergi; 9
quartus ānis duobus: mēsibusq; septē. Benedict; 9
octau; 9 ḡne tusculan; 9 ānis xii. Iohannes. xx; 9. roma-
nusq; ānis. ix. totidē q; mēsib; 9: romanoꝝ sedit solio
Henricus obiit. Et cepit Corradus Secūdus: qui

annis quindecim impavit. Guido. Aretinus ce-
leberrimi nois musicus p̄dem tempus elucet. He-
rricus tercius impare cepit ānisq̄. x vii. p̄ncipat̄
Geraldus ep̄us in vngaria martirio coronatur.
Benedictus nonus ānis. xiii. Silvester terci⁹; dieb⁹
lvi. Gregorius sext⁹ ānis duobus et medio. Cle-
mens secūdus mensibus decē. Damasus secūdus
diebus. xxiii. Leo decimus atq̄ alamanus annis
q̄tuor. Victor sc̄ds alamanicus etia⁹ ānis duobus
mensibus tribus pontifex x vixit. Impator morit̄.
cum filius eius henricus q̄rt⁹ i impiū subrogat̄
atq̄ annis quinq̄ginta p̄ncipatū tenuit. Stephan⁹
nonus et lothoringus mēsb⁹ decem. Benedictus
decim⁹ mēsb⁹ nouē. Nicola⁹ sc̄ds burgūduſq̄ ānis
duob⁹ cū dimidio romano prefuit templo. Anno
dñi. m̄ l viii. Robertus guiscardus siciliā optinuit
pulsis ex ea afris et illaz fratri suo Roggerio do-
navit. Cui roggerio sicilie regi succedit Guillelm⁹
porro Roggerius apulie et sicilie p̄nceps in africā
trāsies: pluſ urbes capit. et etiā regē tributariū fa-
cit atq̄ cōstituit. Eduardus āgloꝝ rex miraculis
effulget. Alexander secūdus et mediolanēsis ānis
xi. mēsb⁹q̄ sex. Gregorius septim⁹ atq̄ senensis
annis xii. Victor tercius anno vno et quatuor mē-
sibus romanā rexit eccliam. Petrus damianus. Et

Petrus alfonfus noiatissimi celebrantur. Sanctus
Hugo granopolitanus antistes i gallia claret pro
gidus. Brunus theolog⁹ religione doctriṇa q̄ redo
lens ordinē carthusianoꝝ i cepit. Anselmus can
turiensis ep̄us ingenii acumine floret in anglia.
Urbanus secūdus ānis. xi. mēsisibus quatuor pōti
ficatu rome p̄fuit. Henrricus impator siciliaꝝ op
tinuit. Pascalis secūdus natiōe tuscus ānis. xviii^o
et q̄nque mensibus dignitate pontificatus effulsit
Bernardus monachus moralis theologus scientia
et sc̄titate celebrat̄. Gelasius secūdus gaiete nat⁹
āno vno. Calixtus secūd⁹ burgūdie ort⁹ annis
quinq̄ mēsisibusq̄ decem rome se dit in cathōra.
Siraculis terremoto conculsis ecclia maxima cor
ruit: ppliq̄ multitudinē opp̄ssit. Carthusiensis ac
cisterciensis religionū initiū et prima cenobia eoꝝ
religiosoꝝ fundata colunt̄. honorius secūdus et
bononiēsis annis quinq̄ romanā rex it eccliam
Hērico impatore defuncto lothari⁹ saxome dux
armoꝝ potentia sublimatus annis. xi. imperavit.
Hugo de santo uictore insignis theologus et Ric
cardus monachus etiam sacra theologia p̄dictus
Gimnasio florent parisiēsi ordo cluniacensis grā
dimontēsis: p̄monstracēsis: bonis sc̄tis q̄ monachis
habent̄ illustres. Lotharius terti⁹ impator rome

ab Innocentio coronat^r. Diuus Malachias archi
p̄sul ī hibernia uirtute micabat īsigni et Gilbertus
porretanus pictanoꝝ ep̄s liberalibus artibus eru
ditissimus sex p̄ncipioꝝ edidit codicē. Celestinus
secūdus genere tuscus mēsis q̄nq̄. Lutus sc̄dus
et bononie genitus mēsis .xi. Eugenius tertius
pisanusq̄ ānis octo mēsis q̄tuor cardinaliuz ro
me iminuit collegio. hic antea monachus et beati
Bernardi clarauallēsis discipulus p̄ dilectus. Gra
tianus monachus natōe tuscus in decreti compi
latione laborat. Genuēses. Pisanis iuncti armata
classe venetias obsident: et illoꝝ naues et lictora
depredantur. Corrad⁹ theuthonie p̄nceps obiit:
qui absq̄ impiali benedictione: annis quindecim
dominiū tenuerat. Cui frederic⁹ p̄mus ip̄i⁹ nepos
successit impio petrus lombardus nouarie genit⁹
sentētiaꝝ compilatoꝝ: theologus insignis et archi
presul parisiēsis illustris habet^r: insup et Petrus
comestoꝝ: qui scolasticam scripsit historiam. Odo
sueffionēsis etiam doctoꝝ egregius. Et deniq̄ Iuo
carnothensis. Gilberti porretani discipulus Anas
tasius q̄rtus romani ḡnis anno vno mēsis q̄nq̄
Adrianus quartus patria anglicus annis quatuor
mensibus nouē romanoꝝ pontificū presuit solio.
Elisabeth sc̄timōialis miraculis atq̄ d̄is reuelatōib⁹

emicat. Fredericus impator ānis. xix. in scismate
pseuerat. Alexāder tertius senēsi scq̄ ānis. xxii. ca
thedralē gubernat accliam. Cuius tpe thomas cā
tuariēsis archipresul ordinat̄ et p̄ ecclie libertate
martirio laureatur. Et Mauritius ep̄us parisiensis
fulgere miraculis p̄hibetur. Alexāder pontifex
timens frederici impatoris uires uenetias refugit
Quapp̄ impator armavit cōtra uenetos classem
Cui prefecit othonē filium suū: et ad reposcendū
pontificē misit. Veruz otho p̄mo concursu nauali
prelio superatus et captus: uenetias adducitur.
Othone captiuo impatoris filio p̄curante: sublatū
est scisma. Et inter impatorem et pontificem acta
pax summo honore uenetū. Quibus ad futuram
rei memoriam pontifex insignia p̄petuo ferenda
donauit. Et Genuēses iuxta meloram nauali p̄lio
pisanos supant. Nec multo post ī adriatico mari
uenetos uincūt: et septuaginta eoz̄ naues captas
Genuam deducūt. Fredericus impator pontifici
obediēs alexādro apud arelateñ coronat̄. Luti⁹
tertius atq̄ Lucan⁹ annis quatuor. Urban⁹ tertiu⁹
et mediolanēsis anno vno decēq̄ mēsis: cathe
dra sedit pontificū. ad hūc papā uerone morāte
abbas Ioachim profectus est: qui aiebat se donū
sapientie diuinitus accepisse. Gregorius octauus

ac beneuētanus mēſibus tribus. Clemens tertius
romanuſq; annis tribus. Celeſtinus tertius romani
quoq; generis ānis ſeptem. Innocentius tercius atq;
cāpanus annis decem et octo romanā rexit ecclīaz
hic maximus ī iure pontifitio: et theologus eximius
decreales composuit: atq; ſanctiuit: et obſeruari
iuſſit: hoc tēpe duo ſollēpnes ordines prouidentia
diua cepūt: dominicus in calaroga hispanie pago
natus p̄dicatoꝝ religionem inſtituit: et p̄iarcha
clarus habet̄. franciſcus minorū ordinis p̄nceps
xp̄i ſtigmatibus ſignatus aſſiſius ḡne mirabili cari-
tate ferueſcit. Synodus lateranenſis hieroſolime
reparande gr̄a celebrat̄: in qua libri quidam ab
batiſ ioachim natōne calabri reprobant̄. honorius
tercius romanuſq; ānis v̄ndecim maximus p̄ti-
fex uixit. hic p̄dicatoꝝ ordinē abſq; ulla dubita-
tione probauit. Fredericus ſecūtus in germania
triginta tribus impauit annis. Bt̄us dñicus bono-
nie ſc̄to ſine quieuit. Et ātoninus franciſci diſci-
pulus apud patauium agnoſcitur. Rabi moyses
egiptius fidei xp̄iane in ei⁹ damnationē eter naz
hoſtis accerrimus cordube falſa dogmata p̄ſcru-
tatur. Gregorius nonus annis tredecim romane
prefuit urbi. Hic Raymundi theologi ordinis
predicatorii magiſtri: ſtudio atq; labore pluribus

ex codicibus decretaliū uolumē refarciuit: māda
uitq; cūctis ecclesiasticis uiris et vti: et summa re
uerētia uenerari. hēriq;. Et āno dñi. m̄ cc xxxiiii
p̄factus pontifex: Beatū dñicu; sc̄toꝝ Cathalogo
ascribere p̄curauit. Celestinus quartus et medio
lanēsis diebus decem et septē. Innocentius quar
tus genue editus annis xi. mensibusq; sex trono
romano p̄fulsit. Hic iure pontificio peritissimus
apparatū in decretalibus compilauit: et preceptoꝝ
hostiensis fuisse perhibetur. Hic ad Cardineam
Dignitatem. Hugonem. Theologum in ordinis
p̄dicatoꝝ alumnū: et ī omnis bible amplitudine
latitudineq; cōmentatorē egregium extulit meri
tissime. Huius quoq; precepto petrus Martir pre
dicatoꝝ intrepidus athleta in expugnabilis ligu
riam p̄ficiscitur: et a deo heretice aduersum prau
tatis amores acerrime preliat̄: ut pro xp̄i confes
sione sit deniq; martirio coronatus. Ludouicus
rex francoꝝ uir clarus miraculis contra gentes in
oriēte pugnat enixissime. Accursius florentinus
iuris cōsultus flozet predictus. Fredericus hērici
condam cesaris nepos romanoꝝ gerebat imperiū
Alexander quartus campanus genere annis sex
totidēq; diebus et mēsis: romane prefuit cathe
dre. Albertus magnus cunctis artibus plenissime

eruditus: toto orbe notissim⁹: ordinis predicatorii
Colonie Gimnasium exornat: ipius auditor atq;
discipulus. Thomas aquinas sanguine uita disci/
plinaq; illustrissimus: Sacraꝝ scripturaꝝ abissus: et
omniū theologoꝝ nauigantium septentrio parisi⁹
diuam sophiam lectionibus: disputationibus com
mentariis enucleat uberrime. Egidius romanus
p̄hs atq; theologus p̄doctus heremitaꝝ ordinis
filius. Thome aquinatis auditor eodem t̄pe parisi⁹
floret. Alexander de aliis nobilis Theologus Et
Bonauētura ei⁹ discipulus et rome ecclie cardina
lis minoꝝ religionem plurimis laudibus efferunt.
Urban⁹ quartus galloꝝ gēte p̄genitus ānis trib⁹
Clemens quartus ḡne prouintialis annis septem
Gregorius decim⁹ liguris ac placētini⁹: ānis quinq;
rexit eccliaꝝ. Hic petrū tharāthāsiū ordinis predi
catorii theologū excelentem archipresulē. Lugdu
nenseꝝ. Et Bonauēturā religionis minoꝝ ministrū
generalem: ad Cardinalatus euexit atq; erexit
honorem. Mortuo frederico. Rodulphus electus
est et a Gregorio pontifice p̄batur qui annis de
cem et octo absq; tamē imperiali diademate reg
nasse p̄hibetur. Innocentius quintus gallicusq; qui
antea tharantasia dicebatur mensibus quinꝝ.
Adranus quint⁹ ac genuēsis mense vno. Iohanes

xxiij. hispanus atq; vlixbonensis mensibus octo
Nicolaus tertius romanusq; annis tribus in ponti-
ficio emicuit romanoꝝ. Albertus magnus Ratis-
ponnesis ep̄us antiquoꝝ etiam phoꝝ peritissimus
Post thome aquinatis obitū sex ānis īde colonie
defunctus est. Et sicilia a karolo deficiens dñio petri
aragonēsis adhesit. Nicolaus pontifex predictus
Robertū anglicum canthuariensem archiep̄m: et
magistrum latinū ambos predicatorie religionis
alumnos: galero purpureo decoravit. Apud sici-
liam insulā. Gallici et mares et femine: et senes iu-
venesq; una oīuz uoce trucidāt̄ et gladiis effodi-
unt̄. Latus quoq; mulieꝝ quē cuz gallicis dormie-
rant atq; eoꝝ uoluptate conceperant om̄i pulsa
pietate cedunt̄. Sicq; Siculi uoce celitus lapsa
partus enecāt priusq; e parentū utero nascerent̄
Martinus quartus natione gallus annis quatuor
Honorius etiaꝝ quartus: atq; tomanus annis duobus
Nicolaus quartus: ligurisque annis quatuor romanā
gubernauit eccliaꝝ. Rodulphus alamanie rex mo-
ritur: et alius Rodulphus ī impatorem instituit̄
qui etiam sine sacro diademate potitur imperio
Eo quoq; tpe p̄ncipat⁹ est Albertus dux austrie
Rodulphi regis romanoꝝ filius qui apud aquis-
grani oppidum electus est. Hic tñ Albertus sine

impiali diademate ānis decem regnasse p̄hibet̄
Qui tandem anepote germani filio strangulatur
Dinus mugellan⁹ utriusq; iuris eruditissimus. Et
Dantes aligherius poeta florentinus celeberrimi
nominis floruerunt. Celestinus quintus anno cū
dimidio. Bonifatius octauus annis nouē rome
prefuit. hic p̄t̄ifex. Ludouicum francoꝝ p̄ncipē
scōꝝ numero confesoꝝ ascripsit. Sext⁹ quoq; de
cretaliū codicem trium uiroꝝ insignium scientia
compilatū p̄ omnia studia promulgauit. Nicolaum
etiam de triuisio religiosum probissimū totius or
dinis p̄dicatoꝝ generalem. Presidentē ob egre
gias virtutes in numeras cardinalem instituit.
Iacobus uitagine oppido procreatus archiep̄us
genuensis Iohannes balbus. qui et Catholicom
nuncupat̄ etiam genuensis vincentius beluacen
sis historiographus illustris hi uiri dñice religio
nis filii insignesq; theologoꝝ vno eodemq; t̄pore
claruerūt hic insuper pontifex aplōꝝ ac quatuor
euangelistaz; festa nec nō et q̄tuor ecclie doctoꝝ
Gregorii Augustini Ambrosii Hieronimiq; sub
honore. festi duplicis a cūctis uniuersaliter statuit
celebrari. Benedict⁹. xi apud triuisiuz oppidum
exortus octo mensibus rome prefuit. Hic ordinis
p̄dicatoꝝ generalis rector et p̄nceps Nicolauz

De prato spoletanum ep̄um Guillerum anglicum
ābōs theologos erudictos:ambosq̄ i predicatorū
religione educatos:cardinales effecit. Et demuz
uita sc̄titate miraculisq̄ claruisse probat̄. hoc t̄pe
genuēses nauali p̄lio aragonenses superāt:et eoz
litora depredant̄. Clemens q̄ntus patria uasco
annis decem tronū pontificū excoluit: soliumq̄
concedit. hic clementinas edidit. Et thomam
anglicū:ac. Nicolaum gallicū: viros theologos
ordinisq̄ p̄dicatorii religiosos Pilleo rubeo lau/
rea uit. Per idem t̄ps francie regis mādato cūcti
hebrei egallia pulsi sūt nō amplius redituri. Et
hospitalarii:qui iaz annos quatuor antea labora
rāt cuz xp̄oz exercitu fortiter decertātes Rhodi
insulam fugatis turchis accepūt. prefatus pōtifex
petrū Marronēsem olim Celestinū papaz quintū
cathalogo sc̄toz ascribens eoz numero computa
uit. henricus comes lucenburg qui alberto p̄nto
mox electus est parūper uixit impio quo mortuo
uocales discordes duos eligūt. Nam aliqui Fre
dericum austrie ducem predicti regis alberti ge
nitum:pleriq̄ Ludouicū bauarie ducem. Quos in
ter grauissima fuit exorta cōtemtio:demū uno in
bello Fredericus captus est: et Ludouicus Ius
usurpauit impii. Quē Clemēs papa damnauit:et

electoribus edicto precepit ut. Carolum boemie
regis eligerent primogenitum. Qui pariter atque una
nimitter electus apud romam imperator coronatus. Quo
in tempore genuenses dominium ciuitatis Roberto apulie
regi concesserunt. Iohannes. xxii. Anno domini
m ccc xvi. originem cepit. Hic Ludouicum presulem
tholosanum ad apicem titulumque sanctoꝝ erexit. Qui
Caroli secundi sicilie regis natus extiterat. Cuius
etiam sacrum corpus. Barcelonenses e massilia substu-
lerunt: et in ualentiā armatis triremibus aduxerunt
Beatū quoque Thomā aquinatem theologoꝝ regem
atque primicerium. Aliumque Thomā herfordensem
episcopum: singulis annis celebrandos instituit. Cuius
etate. Iohannes andree bononiensis iuris consultus
illustris habetur: Ludouicus imperator cognomēto
bavarius. Iohannem. xxii. pontificem rome preter
pontificis uoluntatem a sacra columnensi nulla solita
sollemnitate seruata coronatus sua sententia prouat
Et petrum Corbariensem ordinis minor pontificem facit
A quo iteꝝ imponi sibi coronam iubet: et sibi inuicem
falsi sue dignitatis auctores fiunt. Iohannes pontifex
anno domini. m ccc xxii. pridie Idus Nouēbris. Apud
Auinionem declarauit edicto: et hoc quidem ad
perpetuam rei memoriam: ut qui uellet aīo asserere
pertinaci: christus eiusque apostolos nil speciale uibilque

comune: habuisse foret hereticus procul dubio recē-
sendus huiusmodi autem pertinacem assertionem de
iceps erroneam: hereticamque extitisse diffiniuit. Cū
diuine contradicat sophie: que locis implurimis
nonnulla habuisse testatur. Amplius eodem quoque
modo christum: atque apostolos edisserere in his que
eos tenuisse sacra scriptura fatetur nequaquam ius po-
suisse utendi: neque illa uendendi: donandi ne
ius habuerint: aut ex eis alia conquirendi: post
hac fore erroneum atque hereticum patefecit. Cum
sacra pagina dicat ipsos premissa fecisse: aut facere
potuisse supponat. Denique prefatus pontifex petrum
minorum ordinis. Corbariensem reprobat: eiusque com-
mentario pestiferos apte atque manifeste condemnat
Ludouicum quoque bauerium ducem perperam in
impatorem electum: malorum fauorem: ac hereticorum
defensorem excommunicationis atque damnationis
uiculo penitus inodauit. Qui ob hoc romam prexit
quendamque pseudo antipapam fieri rome precepit
Cui maximam reuerentiam exhibebat: et summum
pontificem nuncupabat. Hic impius antipapa predictus
patris fuisse prohibetur: minorum ordinis irreligiosus
reatine diocesis. Qui sprete sue anime salute sue etiam
religionis atque catolice fidei professione: insane
atque prophane electioni assensum aiumque contulit

Et se Nicolauz q̄ntū uoluit apellare: plerosq̄ tādeꝝ
cōplices cardinales effecit. Sed Iohannes sūmus
ac uerus pontifex nouos in auinione cardinales
instituit: ut Matheum de vrsinis theologum eru
dictum: atq̄ ordinis p̄dicatoꝝ egregiuꝝ p̄fesorē
Tanta erat tūc genuēsium potentia, tantaq̄ diui
tiaz copia: ut Gheraldinus spinula suis priuatis
pecuniis lucam emerit. Proinde Genuenses et ve
neti inter se preliis uarie iactant̄, et adēo graui
oribus incenduntur odiis. ut qui pluries uicerint
pluries ip̄i quoq̄ uincerentur. Quibus incōtenti
onibus Euboa, Creta, Tenedos et alie quedam
insule: nec minus conuicina venetiis littora uel
capta sunt: uel penitus depredata. Iottus preclari
ssimus in pictura obiit. Gentilis fulginas et dign⁹
Florentinus p̄stabilis sapiētie medici in italia ha
bent̄. pisani petrū corbariensem falsum pōtificeꝝ
quem impatoꝝ Ludouicus in germaniam trāsiens
p̄sis reliquerat capiunt et ad Iohannē auinione
tūc degentē mictūt apud quē suū erroreꝝ cōfess⁹
vitam suppliciter exorauit donec triennio post
honesto carcere asseruat⁹ interuit. Ioānes pōtifex
apud auinonem pontificatus sui āno. xix^o obiit
Benedict⁹ duodecim⁹ annis octo. Clemens sext⁹
annis vndecim. Innocentius sext⁹ annis totideꝝ

romanaꝝ rexit eccliam. Bartholus de saxoferrato
p̄stabilis ciuiliū legū interpret̄ clarus
habitus est. Moritur q̄ etatis lue anno quinquages
simo sexto. Iacobus de forliuio medicoꝝ optim⁹
et p̄hs pacut⁹ apud patauiū p̄phat⁹. Iudouic⁹
insup̄ a Clemente sexto damnat⁹. Cuius p̄tificis
consilio frectus carolus regis boemie p̄mogenit⁹
concorditer eligitur: et rome diademate coronat⁹
paulus geometer insignis florentie celebrat⁹. fran
ciscus petrarcha egregii. nominis poeta in patha
uini agri pago moritur. Iohannes boccati⁹ vir
amenti ingenii: et latina: patria q̄ facundia cele
bris euita migravit. Baldo⁹ perusin⁹ iuris peritus
famosissimus claruit. Urbanus quint⁹ ac liguris
annis octo rome p̄fuit: hic pontifex natura inq̄et⁹
et inhumanus in p̄res sex simul cardinales luce
rie in carcere reclusit: et non multo post necari ius
sit: patres dolentes pontificem contumacem dele
gisse ab eo recesserūt: et fundi conuētū facto Cle
mentē elegerūt. Sicq̄ duobus assumptis pontifici
bus diuisa est romana ecclia et p̄ncipium habuit
scisma quod per nouem et triginta annos usq̄ ad
martinū quintū constantie subleuata diuisione de
lectum. Gregorius undecim⁹ natione gallus annis
septem rexit eccliam. Post cuius obitum scisma

exortū est. In hac diuisione Cardinales qui cum
Gregorio crāt Bartholomeū barensez archip̄sulē
elegerūt: quem Urbanum Sextum appellatūt. Sed
paulo post. Cardinales ananie cōmorātes robertū
gebennēsem virū. Cardineū eligentes Clemētez
septimū nuncuparūt. Primā sane electionem fore
nullaz cassamq; coarguebāt: quandoquidez ob uio
lentiam pegerunt Nicolaus eximii nois medicus
florentie morit̄. Grande relinquēs op̄: quod de
oñi medicina ueterib; auctoritatib; exquisitis edi
derat. Grisoloras bizantius disciplina; literarum
grecay in italiā retulit: que p̄ septingētos iaz ānos
ap̄d n̄ros homines in usu non habebat̄. Paulus
cretensis disputator subtilis i italiā anoscit̄. Pau
lus uenetus ordinis heremita; p̄fessor: ex anglia
sophistam dialecticā atq; philosophiā in gynnasiū
attulit patauinū. Benedictus xiii. Qui Petrus de
luna antea dicebat̄. gñe fuit aragonēsis vir sapi
entia et uirtute circūfultus. Hac etate in hispania
floruit diuus uincentius ordinis p̄dicatorii fer
uidus p̄dicator: ualentia nobilissima urbe p̄ge
nitus qui deniq; in britania multis effulgēs p̄di
guis obiit. Ipsius quoq; germanus Bonifatius iuris
consultus eximius qui ob uite sc̄tatem religionē
chartusianoꝝ in trauit: et sua prestanti probitate

in magnū chartusianū elatus:regnante scismate
in valentia p̄fect⁹ est. In italia felix Bernardin⁹
atq; Senēsis beatissimi francisci sectator:acerrime
uicia castigabat. p̄seuerante in italia diuisione
hi pontifices p̄fuerūt. Bonifatius non⁹ Innocen
tius vii. Gregorius. xii. Alexander quintus qui
prius theolog⁹ ordinis minoꝝ erat et petrus Cre
tēsis appellabat̄. Iohānes xxiii. gñe neapolitan⁹
et domo Coxa editus. Hoc porro chaos a d̄ cons
tanciēse usq; cōciliū p̄durauit. Tunc generali sta
tuta Sinodo. Martinus quintus romanusq; in
summū pontificem electus est. Et tanto ab ecclia
sublato scismate annis xiii. Romanā rexit eccliam
p̄dictus regis boemie filius imp̄abat. Post inde
Robertus bauerie dux: comesq; palatinus. Euge
nius quartus ac venetus annis sexdecim: Et mag
nis cum āgustis rexit eccliaz hui⁹ t̄pe ap̄d basileā
cōcilium agregatū est in quo aduersus p̄tificem
fortissime dimicarūt vt alphonsi. Sicilie atq; ara
gonie regis votis obsecūdarent. Nicolaus abbas
Siculus post inde panormitan⁹ archipresul iuris
pontificii illustrator. Et Iudouicus. Roman⁹ ma
xim⁹ ciuiliū legū interpret: vir excellētis i morta
lisq; memorie. Eugenius lite sedata: pace q; ecclie
restituta. Iohānē siculū: atq; cathaniū cognomēto

primū. Sancti benedicti egregium monachum. Et
Iohannē turre cremata hispanū erudituz theolo
gum ordinisq̄ p̄dicatorii alumnū ad cardinei
cetus apicem sublimauit. Leonardus brun⁹ histo
ricus aretii nat⁹ uir clarus eloquētia floruit hui⁹
pontificis autoritate. Nicolaus tolentinus here
mitaz ordinis religiosus: in cathalogo sc̄toꝝ des
cribit̄. Nicolaus quint⁹ ac genuensis annis octo
romanoꝝ pontificū prefuit solio hic uir theolog⁹
in condendis urbis menibus opam dabat enixi
ssime huius t̄p̄e rome annus iubileus explet⁹ est
Et ab isto pontifice Bernardin⁹ inter sc̄tos relat⁹
est. Constantinopolitana ciuitas: a turchis capta
florebāt in italia Laurentius uallensis grammatic⁹
et Rhetoz in signis Iohannes .Marralius. Sicul⁹
medicus et poeta p̄clarus. Antonius panormita
etiaꝫ sicilis ameni ingenii et elegia disert⁹ elegāsq̄
Antonius Cassarinus pariter. Siciliensis greca la
tinaq̄ lingua peritissimus .Et uates facundissimus
Franciscus barbarus uenetus eloquio dulcissimus
Iacobus bracellensis genue elegantes dictat epis
tolas. Leonardus aretinus ethicoꝝ libros latinos
facit. Et Malphe⁹ begius tertium decimū complet
eneydos. Guarinus veronēsis ferrarie scholas grā
matica et rethorica arte uenustat. Anno domini

̄m̄cccc̄ xxxv. Genuēses duos aragonēsiuz reges
non ꝑcul caieta nauali prelio superatos capiunt
Et mediolanū ad philipū ducūt: qui eos benigne
suscipiēs liberaliter dimisit. Genuēses liberationē
inimicoꝝ regū īdigne ferētes mediolanēsis repul
so iugo se in libertatē vendicarūt dum instudio
patauino phie licteris insudarē. Gaietanum ꝑhm
audiui virū ꝑfecto dignissimuz venetiis legebat
Paulus pergulensis sophista Bononie Barbatia
Siculus atqꝫ messenius iuris pontificii atqꝫ huma
nāꝝ legū īterpres eruditissim⁹. Et Iohānes Cog
nomēto uerisore theologum illustrē in sacris licte
ris habui parisi⁹ preceptorē venetiis: Bernard⁹
Iustinian⁹ eloquentia ꝑpollebat florentie pogius
et Carolus aretinus. Mediolanēsis ducis. Curia
philelph⁹ poeta facund⁹. Syracusis sicilie march⁹
grandis uates egregius. Et Guilelm⁹. Manuell⁹
meus in primis electoꝝ rudimētis et ab in eunte
etate preceptor. Sigismūdos prefacti Caroli fili⁹
ungarie rex eo tꝑe impꝑabat. Quo mortuo alber
tus dux austrie sigismundi gener: in regem roma
noꝝ extollit̄. Eo quoqꝫ defuncto Fredericus al
berti nepos eligit̄: et a Nicolao quinto rome pōti
fice coronat̄. Antonin⁹ ordinis predicatorii reli
giosus archieꝑs florentin⁹ scia et ꝑbitate illustris

habet. Leonardus utinensis dominice quoque religionis filius et theologus copiosus sermonum. atque predicationum compilator laborat amplissime. Calistus tertius hispanusque atque xatiuensis: annis fere quatuor romane curie prefuit. Vincentius valentinus predicator intrepidus et Dominici ordinis imitator huius pontificis studio atque presagio in sanctorum numero computatur. Alphonsus Sicilie atque aragonum rex: sapientia atque potentia toto terrarum orbe formidatur. Cuius regimine fauoreque uiri litteris eruditi meritis dignitatibus tollebat. Pius secundus natione senensis sex annis in maxima libertate atque obedientia gubernauit ecclesiam. Hic ut aduersus turcorum mentem expeditionem pararet apud Mantuam ligurie urbem generale concilium aggregauit. Fuit sane poeta preclarus: et a tenerimis arte poetica et humanitatis studiis educatus. Et cum in romanum pontificem assummeretur: ad eum mox poete suis carminibus perrexerunt. Quibus in hunc modum ipse respondit. Pro numeris numeros: uobis sperate poete. Mutare est animus: carmina non emere. Philelphus poeta illustris: se cernens sua uoluptate de lusum: pontifici hos uersus response uos dedit. Pro numeris numeros tibi si fortuna dedisset. Non esset capita: tanta corona

tuo. Pius papa chatherinā virginē: patria. Senēsez
predicatorie religionis alumna felici extulit titu
lo et Cathalogo sc̄ay ascripsit. Paulus secundus
ac venet⁹ annis septem. Gēmis auroq̄ superbus
pontificū tronum impleuit. Hic litteray ignarus
in refartiēda thiara. Bullay pōposa effigie aureis
nūmis cudendis atq̄ lapidib⁹ preciosis om̄e stu
diuz: et operam dabat: Hic deniq̄ neminem ex
b̄toꝝ archiuis excerpere p̄curauit. Nec numez
sc̄toꝝ adausit. Sꝫ semetiꝑm morte ut aiunt teterr
ma strangulauit. Sixt⁹ quartus. Saonensis atq̄
minoꝝ prius ordinis theologus litterat⁹ romanā
nūc regit eccliam. Hic dum minoribus esset ordi
nibus constitut⁹ nimia humanitate pollebat. Doc
tos paupesq̄ suo fouebat hospitioꝝ. Iocundo tue
batur obsequio. Vbi autem in pontificem ellect⁹
est mores mutasse exp̄ientia compbat̄. quando
quidem et honores mutati sunt. Nec miꝫ p̄fecto
Naz cum religiosius uili indumento cobopertus
paupie nihilipensus constitutōnū laqueis irretit⁹
pontificem in summū eligit̄. Nomē vertit: pal
lioluz in arbore pauib⁹ fugandis appendit. pau
pertatis soluit̄ nexu. Sue p̄fessionis cerimonias
abicit. Cum his vt opinoꝝ nunc auro farcinatus
purpura uestib⁹ antistitū caterua vallat⁹ undiq̄

circūspet9 simul et humanitate3 fastu elatus et li
beralitate3 egenoz in memoz aspernatur. Et nr̄i
saluatoris imitatione qui antea suis ied̄dis asinos
equitabat nūc mulas phaleratas ostro auroq3 de
pictas calcaribus premit auratis. Enim vero cū
st̄atus hoīs vertitur. Et ad illum quippe consequē
tia cūcta uertunt̄. Non sic pozzo Siluestrū ponti
ficē mores mutasse meminim9. Qui tantū ecclie
sua acq̄siuit p̄bitate thesau3 uñ pōtificates sup̄birēt.
Non sic sane Gregorius ; humanitate p̄ditus
liberalitate diffusus. Qui cū nec pecunias paupi
naufrago ulterio9 ad danduz haberet discū sue pa
rentis argenteū ar̄dētī cū caritate largit̄. Nō sic
Martin9 ep̄s. Non sic Nicola9 piscul. Ille mediā
clamidē argenti paupi nudo dedit. Atq3 hic
se omib9 hūile3 et amabilē exhibebat. Auro uirgi
nū ademit icest9. Auro puellaz reddemit pudō
rez: earūq3 p̄ris in pudicā fugauit inopiaz. Nolo
āpli9 sermoneē p̄trahere: quia. Sixt9 pontifex su
p̄est. Multa conticeo: que scribere nō p̄has est.
Viuuit etiam. Iohannes sicilie atq3 aragonie rex
Homo uetulus ; canusq3 ; et senio utiq3 in bellis
uerūtamē sinistro ei9 augurio ī bellis noctu: dieq3
ūsat̄. Dū in hui9 cronice cōpilatōe studerē: obiit
in Hispania ; Iohannes pachecus ordinis militie

diui Iacobi Magister. Vir omni calliditate usus
Cuius quoque calumnia: totum hispanie regnum tena
i scismate tripartit. Nec multo post. Henricus
quartus hispanie rex moritur. Qui quis corpo
ris pulcritudinis uigisset: et claro prestitisset in
genio: gestis tamen et aetate extinctus erat. Nempe ab
annis iam quoddecim obierat. Aiunt plerique eum fasti
natum extitisse. Henrico rege defuncto: confestim
in Ispalensi urbe: vexilla panduntur. Maxima
quoque cum alacritate clamatur, ut Hisabella eius
germana. Hispanie atque Sicilie regina. Sacro
diademate potiretur. Vociferatur et iteque, ut Ferdi
nandum Sicilie principem: regine Hisabelle maritum
tocius hispanie regem atque cesarem quisque cognosceret
Et prona fronte flexoque poplite veneraret.
Prestantissime mi Bachalarie: Amicorum optime
breui uolumine iam uirorum illustrium gesta preclara
digerui: huic libello calcem porrigere iam tempus
est. Orate obsecro deum et sanctis tuis precibus ex
ora: ut me sua pietate incolomen atque supstitem
seruet et vitam longiorem prestet: quatenus futuroque
pontificum atque imperatorum preclara facinora memoratu
dignissima possim in commentarios redigere. Post
omnes uiros illustres postremo in loco ponendus est
presentis cronice compilator. Magister philipus

de Barberis Ordinis predicatorum Theologus
eruditus qui multa dictitavit opuscula. De immor-
talitate animarum libros tres. De diuina providentia et
hominum predestinatione: libros duos. De inventoribus
scientiarum et artium mechanicarum libros tres. Sermo
num quadragesimalium: volumine pergrande. Aliud
quoque dominicarum atque sanctorum predicationum volumine
egregium. Opus etiam sui itinerarii quod nondum
expleuit.

Finit cronica per me magistrum Phisippum siciliensem
confecta: directaque ad venerandum virum ac dominum
meum procolendum. Iohannem alfonsum. Ecclesie Ispalen-
Canonicum et Bachalarium. Locroniensem in cuius sane
hospitio hunc librum plurimis uigiliis edidi: et
manu propria scripsi. Anno domini. m. cccc. lxxv.
Quarta die Ianuarii prorsus expleuit.

Xp̄s noster Ihs: Sine fine laudet̄ Amen.

*Esta cronica e ad uso de d. magist. fr̄s ludouico de oliuera
Jo. de s. maria nepos d. m. epi malaginesis i. a. te. ispalen
ano d. m. d. lxxv. i. die ramis palmarum.*

8

9

mus. et hic adde concordantias et addi. quas
 et etiam sufficeret si ex precedentibus vel se-
 reret quod illa rasura vel cancellatio debeat sic
 emendata est: ut est glo. no. in. d. c. cum ve-
 qua voluit hic allegare Bar. l. 3 aliter corru-
 et ita no. Bar. in. l. i. §. si. ff. de bo. pos. fm
 betis et ex hac glo. notare quod scriptura que
 manu diversorum habet suspecta pro quo ad-
 §. et quod spe. in au. de trien. et semis. que ad h
 ngularem Bal. et l. tractus in. v. col. de fi.
 bono tex. in. c. iter dilectos. de fi. instru. et c.
 cum glo. in verbo subscriptiones de privile. li-
 si in ipso instrum. esset facta mentio quod instrum.
 manu diversorum: ut probat in. d. c. iter dile-
 ad hoc illum tex. no. An. de bu. et est satis pro
 cum olim. cum glo. et de hoc quod scriptura vide-
 manu diversorum. ultra predicta videatis per spe. i
 edi. §. instrum. ver. item quod habet subscriptio
 manibus. et per bal. in. d. l. si unum. et in. l. nam
 glo. in. d. c. cum venerabilis. ¶ In glo. in
 tionibus. ibi non est necesse eos iurare etc.
 et Pau. de cast. transeunt cum glo. l. 3 Ja. bu.
 trabat contradictor: necesse est quod testes repian-
 ceat testamentum. aliter ex ea scriptura non pos-
 obatio aliqua nisi de ea fuisset rogatus pu-
 bellio: ut no. in. l. ij. in pn. ff. que ad. testa. ap.
 n. v. oppo. tenet opi. glo. nisi negetur sub-
 stium: quod tunc precedit illud quod dicit Ja.
 per eum plenius Saly. h. dicit se putare quod
 tiam ultra: videlicet quod testes deponant de si-
 scriptioibus ubi prius non deposuissent vel de
 nibus prius factis non appareret. alias iudex
 testis dare debet: nisi eo aperto coram honestis vi-
 et ad testes quod eorum sigilla recognoscant. l. ij. et
 i. et istud non placet quod sequeret quod in isto pos-
 beret fieri eadem probatio que in petitorio. et dete-
 titiois esset ista causa possessorij quo ad probatio-
 nis petitorij non obstante probatione testium

a C Allego.
 adde que ibi
 posui in aposti-
 lis meis.

b C Rasura.
 adde quod voluit
 Lu. ro. consil.
 cccxlvi. quod ra-
 sura in loco non
 suspecto non
 vitiat rescri-
 ptum.

c C Suspecta
 adde Lu. ro. i
 singularibus su-
 is ubi dicit se
 de facto consu-
 luisse.

creditores circa pe. colū. in. v. q. j. de pig. in
cta intellige vera tē. videt velle cōtrariū in
ponit Ang. qz testes nō possunt recipi regu
nō conte. vt fere p totū titulum. extra vt lit.
plene in auct. si quis. s. de testi. z cōtra decisi
tenet expresse Pau. de ca. in. l. nostras. s. c.
no. per Bar. i. d. l. creditores. ita ēt est de m
si bene inspiciat in. l. i. in fi. ff. de his q̄ in
Bal. in. l. generalis. s. de sa. san. ec.
qz isti testes p faciēda publicatiōe
tūi poterūt p duci nulla precedent
lo vt. l. publicati. s. de testa. cū ibi
Ex quo inferē q̄ posset saluari d
in quibus possent recipi lite nō pte. sup. nego
pali: vt qm̄ essent testes valitudinarij vel rece
hī i. c. qm̄ frequenter in principio. vt lite nō
no. in. dicta auct. si quis. qd̄ tene menti. Jux
bitat Bal. h. in. iij. q. an si venientes ab intel
uerunt p testes redactos i scriptur̄ q̄ eis d
hīditas ab intestato cōpetat eis bñficiū hui
q̄ vt q̄ sic ex eadē eqtate qua dicim̄ p
in testō nūcupatiuo: qz veniētes ab intest
tā voluntatem defuncti. l. cōficiunt
lum. ff. de iure codi. Dicit tū q̄ nō
qz nulla lex hoc dicit lz in se sit equ
lego in simili glo. no. in. l. i. in v. libero
ap. tab. que illā. l. exorbitantē z loquente de
delata ex testō extendit ad hereditatē delatā
to. faciūt glo. que volūt q̄ iura exorbitantia
ris cōis iroducta ob aliq̄ cām publicā seu fi
lē extendi debent ex idēptitate rōnis ad alios
vt no. per glo. z doc. in. l. si cōstante ff. de
z in. l. illud. de sa. san. ec. z in. l. q̄ p̄ necel
de regu. iur. z in. l. si a p̄ no. ff. de postu
ponderando ea: vt faciat Ang. z imo
public̄ fauor q̄ vltime volūtates
tur. l. vel negare. ff. que ad. testat

.ii
n
u
t
in
-
n
n
g
e
ō
n
e
d
n
g
ā
is
n
p
f
:n
ti

